

Haec est obsequia sapientum non figuris

Haec est obsequia sapientum non figuris

Haec est obsequia sapientum non figuris

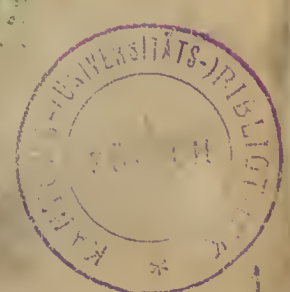

1

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, located to the right of the illustration.

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, located below the illustration.

Beatus Bernardus ait: Innotentia et confusio has res facit immutari in uno et
in masculinū et feminā, ut regem in reginā, et solē in lūā, tūc et p̄p̄t. nobis
in gressu, et in cōtinentia nigrā. Quis dicit: Innotentia nō est in gressu, quia ex ea fit gressu mobilis.
Innotentia ex sole et luce et f. hinc: tūc et p̄p̄t. quia ex ea fit gressu mobilis.
Innotentia in metallis alijs. Et non s. sol. sunt f. semina seminati, quia quod induratum nō est, cat
formā suā sp̄a, et nō alius gressu n. dicitur ac, + et q. e. illud quod p̄p̄t. dicitur p̄p̄t. p̄p̄t.
s. plumbū nigrum.

Ad bonam partem utinis aqua q; marina
 Ne non firmetur modo simili lapide nro
 Nec tria repores dictis consimiles
 Est in marmo partu reliq; mille
 Morificat sese saybar et unificat se
 Nam metalloru auctore extat orge
 Ex quib; q;nt et resoluunt in illa
 Quis principiu hoc q;nt et e mediator
 Externus induit aiam suo corra figit
 Interius lauit/tribuit bonu tibi pondo
 Efficit tale cui pmissa et me
 Talia meho tu facias talia meps
 In quo du moritur se⁹ furem dux fecit.

strates tollit de corpe / De quo camit / horridas
me met / purga tenebras / Attende lumen sen
sibus et ppheta. fuit eis dñs tota nocte in al
linatione ignis / et tunc nox sicut dies illinabit.
et Senor. et facit omne nigrum album / et omne
album rubeum / qz aqua dealbat / et ignis ill
minat. Nam lutz in coloe ut rubrum p animas
tingente / quia acquisiunt ex virtute ignis / p
ter h. ignis dicitur tinctoz / in in li. 60. vides mi
rabile lumen in tenebris / et in G. ppheta scbit.
Et si nubes sup faciem dealbaverit / pcul dubio
eorum intima dealbabit. Et morientes aut Jam
abstulimus nigrum / et fecimus album / in sale et a
natione r. in spu. **¶** Quanto / sepat purum ab
impuro / qm omnia acciden. are remouet / que st
vapores sz odores mali / sicut d. qz Ignis sepat
ethiogenea / et amulat homogena / ob hoc ppheta
Ignem me examinasti / et no est inuenta in me in
quitas / et idem / Transiimus p ignem et aquam
Et dixisti nos in requiem et refrigerium / Et hines
separabis pissum a subtili / terram ab igne / Alfi
dñs Terra liquefit / et in aquam vertit / aqua li
quefit et in aerem vertit / aer liquefit et in igne
vertit / Onp h. d. Rasis (qz ppheta pparois opa)
predit quedam reru pñficato / que a quibusd
amputato ul mudificato nuncupat / a quibusd
reficato / a quibusd ablucio / ul separatio nuncu
patur / Ipe enim spūs / qm e septiformis in

inere / p^rim^oes partes / sepat ab imp^u / ut
abiectis imp^u / partib^{us} / opus in p^rimis comple
atur / et hanc quantam virtute p^rimit hermes
in suo secreto tu d^r Sepabis terram ab igne
subtile a p^risso / suavit^{er} it^{er} **C** Sexta / infima
exaltat / q^ui p^rofundam aiam / et occultam in
visib^{us} terre / ad faciem ducit / de quo ps^{al}m^{us}
Qui eduxit unctos in fortitu sua It^{em} Edu
xisti aiam meam / ex inferno inferi^{ori} / et ysa
yas. Sp^s dⁿⁱ leuauit me / et p^rhi Quicunq^{ue}
occultu fecit manifestu / totu opus nouit / Et
q^ui nouit n^{ost}ru^m / tambar / hic n^{ost}ru^m p^rhi est / W^oi
enes. q^ui aiam suam leuauit / eius colores
videbit Et Alphidius Nisi hic vapor ascenderit
nil habebis / eo q^uod per ip^{su}m / et in ip^{so} / et in ip^{so}
totum opus fit **C** Septimo et ultimo / inspirat
q^ui suo flatu / corpus terrenu / sp^uale fa^{cit} / de quo
canit En aspirando das spiritales ee homines
Salomon Sp^s dⁿⁱ impleuit orbem terrarum
et ps^{al}m^{us} Et sp^ui oris eius / omis virtus eorum
et basis in line l^umⁱⁿi Non p^out g^{ra}ua / n^{on} leui
cofrecio leuatur / n^{on} leuia nisi abinac^on g^{ra}ui
ad yma detru^{di} / et in Emba facite corpora
in corpea / et fixum volatile / s^{ed} aut omia / in
sp^ui p^{er}agunt / et adimplent / q^uia ip^e solus est / q^ui
p^ot^{est} fac^{ere} mudu / de immudo acceptu semine / Orone
dicit scriptura / lanam in eo / et mudu estote Et
ad Naaman d^{icit} est / Vade et lanae sepies in

Jordane et mudabeis. Nam ipse est unum bap-
 tisma in ablutione peccatorum / ut fides et propheta tes-
 tantur. **C**um habet aures audiendi audi-
 at / quid dicat spiritus doctrine / filius discipline
 de spiritu septiformis virtute / quo omnis implet scrip-
 turam / quod propheta infirmant huius verbis / distilla
 semel septies / et sepeasti ab humida^{te} corrupte.

De domo thauria qua sapia fundavit
 .c. 10. **super petram**

Sapientia edificavit sibi domum / qua quae
 introierit salvabitur / et pascua immicet
 teste propheta. Inebriabitur ab uberibus domus
 tue / quia melior est dies una in atriis eius / super
 milia. O quam bona qui habitant in domo hac / In
 ea namque qui petit accipit / et qui querit invenit
 / et pulsanti aperietur. Nam sapia sunt ad

1.2

Hic autem accendit quod dicitur / omnia huius figurae
 quod sunt in scriptura / et sunt in scriptura

hostium dicens / Ecce sto ad hostium et pulso / si quis
audierit vocem meam / et aperuerit ianua / in-
trabo ad illum / et ipse ad me / et facia bor cum
illo / et ipse mecum / O quam magna multitudo
dulcedinis tue / quia abscondisti introeuntibus
domini hanc / quia oculi non viderunt / nec auris audi-
vit / nec in cor hominis ascendit / Domini hanc re-
servantibus / erit ea que decet / sanctitudo / et uti-
tis longitudo dierum / quia fundata est super firmam pe-
tram / que non potest scindi / nisi congerat optimo
sagine hircino / ut percutiat virga moysi / ita ut
ut aquae effluant largissime / ita ut omnes populi
viri ac mulieres bibant / et amplius non sitient /
neque esuriant / **Q**uoniam domini hanc aperuerunt
sua scia / in ea inveniet fonte vivum indefici-
entem et invicentem / in quo quis baptizatus
fuerit / salvus erit / nec amodo fenestre patet / propter
doloris partem reserant / qui parvuli sunt / et ut par-
vuli sapient / Si autem enarraverint illa que par-
vuli sunt / et sedilia regum / et seniorum ipsis usurpaver-
int / proculdubio digni sunt eorum / et quod dicitur domini ap-
erient / ita ut facie ad faciem / oculo ad oculum /
omnem claritatem solis et lune spectabunt / absque
habeant / ipsi minime valebunt / **Q**ui non habent cla-
ves regni celorum / quidcumque ligaverint et solver-
int / fiet ita / nam ipsi secum agunt / quorum igitur
Qui autem domus decor est / invenit / per latheas
et murens eius ex auro purissimo / porte vero eis
intrent margaritae / atque gemis preciosis / lapides vero

em angulares / sunt 12. tenetes / virtutes prin-
cipales totius fundamenti / primus est caritas /
de quo propheta / Qui sanat contritos corde / et alligat
contritos eorum / Et propheta / Qui virgo co / virgo
suo corpore aspicit / **¶** Secundus est humilitas / de qua
scribit / Quia respexit humilitatem ancille sue / ecce
non ex hoc / bene me dicit omnis generationes / Et propheta
Dominus erigit elise / Et apostolus ad Alexandrum cum
isto lapide non est bonum purgare / **¶** Alfidius dicit / Si
humilis fuerit / eius sapientia perficietur / **¶** Tertius est
sanctitas / de qua propheta / Tu sanctus sanctus eris /
et / Sanctitas et mansuetudo in sanctificatione eius
et Alfidius / Sanctus qui habet sanctam hanc non potest
nisi mentem tuam deo purificare / hoc est / in cor
de omnes corruptionem deleat / et / Turbulentia
res reliquit / et deum exoravit / ut acciperet in manu
dum oraret / quia non est meriti accipere / **¶** Quartus
est castitas / de qua legitur / Que tu amantem
munda sum / Cum virgo e / et per non accipit
quod lacte virgineo pastus est / scilicet / Antequam in
mortalibus dicitur / Quidam ingeniosi virtutem accipit / quod lac
virginis dicitur / **¶** Quintus est virtus / de qua
dicitur / virtus ornat animam / Et hinc / Et recipiet
virtute superiorum et inferiorum plantarum / et sua vir-
tute penetrat omnem rem solidam / Et in libro 60.
dicitur / Tu non suffecissem mirari / de tanta rei vir-
tute sibi celato indita et infusa / **¶** Sextus est victoria
de qua hinc et vincit omnem rem solidam / et la-
pidem preciosissimum / Et hoc in apocalypsi / vincet subtilis

Dabo manna absconditū / et nomen nouū / qd os
dñi nōiauit / Et in li. 60. Cū aut opata sūt
lapis victorie / smaragdos / Iaspides / r. veros
crisolitos / cū lapide ex ea manate facit mfor
ho / qui in coloe / ssa / et virtute / niales prellit
et excedunt it. ¶ Septimo ē fides / de qua le.
fides saluat homines / quia n. quistz habuit / sa
luis ee. nō potit. Fides ē intelligē qd nō vi
des. Tim. Est inuisibil' apudmoda aia in hu
mano corpe / et in eodem dicit / duo vident
terra sū et aqua / alia nō nōn / pmta aer et ig
nis. Et paulus. Cū credidit in eum / nō con
fundet. Nam nō credetib' ē lapis offensio / et
petra scandalū / et Eximge. Cū nō credidit
iam iudicatus est. ¶ Octauo ē spes / de q. dicit.
Prima fides letificat res / spes pmtat sp. sine
bonū / et avarities. Opera et spera r. sic cose
quēis. Et ppha. Spate in eum omīs aggrega.
ppli. In eum sperant ptes mī / et liberati sūt.
¶ Nonus ē caritas / de qua apls. Caritas oīa
suffert / Caritas nō agit ppetum / et Eximge.
Ego diligetes me diligo / Cū oīi tpe dilig.
hic amicus ē / et Aldefons. Hic ē vere amicus /
qui te nō deserit / cū oīe sectm tibi deficiat /
et Greg. pbatō dilectōis / est exhibitō opus. Iob
omīa que hō h' dabit pro aia sua / hoc est p
lapide isto. Nam qui parte seminat / pte et
metet / Et qui nō sūt socius passionis / nō
ēit consolatoris. ¶ Decimo ē benignitas / de q.

dicat. Mesas q̄ benignitas dei te ad penitenciam
ducit. Benignus ē in dēp̄ reddē vniūq̄ iūq̄
opa sua. Nam benignitas reddit bonū p̄ malo
magis p̄ paruo. Et Bonitas p̄ bono redd̄ bonū
parū p̄ paruo. ¶ Undecim⁹ est paria de q̄
dicat. Si vis vincte / diste pati / et apls p̄ pati
en̄ et q̄ solatōem scripturam / spem hēam⁹ et
p̄sentes. Cui pariam nō h̄ manu ab ope
suspendat. Et valet mori. Tria sūt nēca / v̄
paria / mora / et m̄storū aptitudo / et apls
parietes estote / q̄ aduentus dñi appropinquabit et
¶ Duodecim⁹ ē t̄pancia / de qua scribit / q̄ oīa
mūt et sonet / et in san̄te q̄seruat. Quādū
n̄ elta sūt in t̄pancia / aīa in corpe delatū /
q̄ aut distordant / aīa in eo abhorret habit
are. Nam t̄pancia ē eltorū mixtio adimūte
ut calidū cū frigidō / siccū cū hūido / t̄petur / et
ne vnu excedat aliud / p̄h̄i sūmo studio p̄hib
uerūt dñtes / Caue ne artham fugiet / Ca
ue ne acetū in sūmū v̄tatur / Caue ne re
gem et corpore suam fugietis minio igne /
Caue oīe q̄d est ex modum. Et sup̄ ignez
putredinis / h̄ ē t̄pan̄ p̄omite / q̄nouē p̄onte
iugant. ¶ Tredecim⁹ ē spūalis disciplina
sū intellus / de quo apls / sū occidit / spūs
aut v̄nificat. Penonam spū mēu ar / et
indmte homiez / h̄ ē intellā subtilem / Si
spūali intellexit / spū utiq̄ cognoscet / vna
quisq̄ vnu opus sūmū p̄bet / utru sit p̄fici
ens / an deficiens / Cū n̄ hō semiat / eade

et metet. **O** qm̄ nūti nō intelligūt dca sapi^{tu}
dñi p̄uenit p̄ter eorū insipie^{ti} / rē caruerunt
intellā p̄ualē / et nūtl p̄ laboē inuener^u
Certū dē m̄ lapis ē obediā / de q̄ scribit^r
obediētes estote supiorib^{us} vris / si dñs p̄p̄us fact^{us}
fuit obediēsis p̄i vsq^{ue} ad mortem / Sic obedite
p̄ceptis et dictis sapientū / tūc om̄ia p̄missa
eorū vob̄ obedūt / et p̄ueniūt dño deo amēte

Cū h̄z aures audiedi audiat / q̄ dicat
p̄us doctrine / filijs discipline / de domo / quaz
fidant sapia / sup̄ 12 lapides angulāes / quā
28 seniores / clamib^{us} regni celozū resciant / et
quā Senior in glogo libri sui declamū^r / p̄bi
ponit q̄ aquila in tecto / et in laterib^{us} ymagi
nes dñs arum p̄p̄ietatū / Et Alfidus in lib^{ro}
suo d^{icit} de domo chaurizant^{is} / quā d^{icit} quā
clamib^{us} posse resciri / que sūt 8 elemēta

Pam^{la} 6. de celo et mudo a sūbz eltoz

Qui de terra e / de terra loquit / qui de ce-
 lo venit / sup omes est / hic iam etia lo-
 cat terra p principio eltoru / celi xpo / p
 trib / supiorib / denotant / quare libet pauca de
 terra et de celo porare / cu ipm sit pmi / et me
 alioru eltorum / testante psalms. Inicio tu dne
terram fundasti / et opa manuu tuaru st celi /
 i aqua aer ignis / Nam a tra / elta moriedo.
 sepanit / et ad eam riuificatio reuerti / quia a
 quo res hz apom / in illud hz resolu / testante
 sacro eloquio / ho cinis e / et in cinem rueret.
 talem cinem pcepit phi qmstet atq pmaente /
 que e firmetu anni / et annu eoru est torpus
 sz terra / qd vocant dno coagulu / cu sit coa-
 gulans atq / que e terra ste pmissione / in q
 missit hmes filiu suu seminare annu / ut plu-
 ma vna ascendet de eo / et aqua nrm calefa-
 ciens / ut Senior dicit Cuiq volumit extra
 he hanc atq diuinam / que e ignis / calefa-
 igne suo / qm est aqua / que mesuati fut ut
 qm in finem / et occultauit pnt mspien / factu
 om / Et sup hz inuunt omes phi / ne in ali
 quo loco scriptote lucide ponent / sz tribuunt
 glioso deo / ut reuelet cui voluit / et phibeat
 a quo velit / qz in ipso est magnu sophisma et
 obscuritas sapientu / Cuiq talor illius ignis
 ipsi terre aduenit / soluet / et fit aqua torres
 i vaporans / deinde ruerit ad form suam
 priorem terrestrem / Ideo p atq terra mota e /

et celi distillant sup eam / et melliflui fa-
sunt p totu mundu / ut enarrat glia ei / h
em glia / soli intelligeti e cognita / quomo-
de terra / facti sunt celi / pro eo terra metum
pmanet / et celi fundant sup eam / testate ppha
Qui fundasti terram sup stabili^{te} suam / no mel-
inabit in seculu seculi / Abissus vestimetu ei
sup ipm stabit / aque / aer / ignis / necno volu-
tates celi habitabunt in ea / rigantes ripam de su-
priorib^{us} elementis / ut de fructu opm suoru satiab^{ur}
ut q^{ui} in tentu tene / septem planete radi au-
erunt / et vntes ibi reliquerunt / Unde in terra
aqua g^{er}minat diversa g^{er}mina coloru / et fructu
et educens panem et vinu / letificans cor hois /
necno pducens fenu inuictu / et herbam fructu
hoim / h^{ic} inq^{ue} terra / se pma in tpe suo / Deinde
ortus est sol valde mane no salutoru / post te-
nebras quas posuisti an ortu solis in ipa / et
facta est / In ipa emptu sicut omis bestie silue /
q^{ui} terminu posuisti eis / que no ingredientur
vsq^{ue} ad albu / Or ordinaton sua p^{er}seuerat di-
es vsq^{ue} ad ruberu / q^{ui} omnia fuerunt tene / et di-
es amoru eius fuit / No anni ingredietes sup
ipam / q^{ui} e portans omnia / vbo d^{omi}ni / Sue rit
in libro Enchiridionu scribit / Terra tu sit pon-
derosa / omnia suppet / q^{ui} e fundatu totu celi /
p eo q^{ui} ipa appuit arda / in eltoru separatione
Deinde via est in mari rubro sym^{met}pedimeto /
q^{ui} h^{ic} mare magnu et spatiosu / p^{er}ussu petm

et effluerunt aque metalline / Deinde abierit
in flato flumina / que letificat civitate dei / et h
mortale / inducet immortalitatem / et corruptio vni
xii / incorruptela / tunc fiet finis utique qui scripto
e / Absorta e mors victoria / ubi est o mors ant
toria tua / ubi habundavit delictum tuum / ubi hab
undat et gratia / Nam sicut in ada omnes moriuntur
ita et in xpo omnes vivificabuntur / quicquid per hoc
mors / et per ipsum resurrectio mortuorum advenit / ma
pms adam et filii eius / De elementis corruptibilib
simpliciter exordium / Ideo recte sunt oppositum
corrumpti / Secundo vero adam / qui dicitur homo
philicus / De puris elementis in eternitate transierunt
Ideo quod ex simpliciter et pura essentia consistat in eterni
tatem / ut Seneca dicit / Est enim quod nunquam moritur
quoniam augmentum perpetua perservat / tunc corpus glor
ficatum fuit / in resurrectione nonissima mortuorum
ut fides testatur / Carnis resurrectionem / et vitam
eternam post mortem / Tunc adam sedes dicitur priori
et filii sui / Venite benedicti patris mei / percipite reg
num eternum / quod vobis paratum est ab origine operationis
et comedite panem meum / et bibite vinum / quod misit
quod paratum sunt vobis omnia / **¶** Cum haec audiveris au
diendi audiat / quod dicat spiritus doctrine / filio discipulo
de adam terreno / et adam celesti / quod per ipsum in
ant hunc vobis / quoniam hucusque atque de terra / aciem de
aqua / Ignem de aere / terram de igne / tunc ple
ne habes artem manum et perferre. **¶**

Bambola *De confabulatione dilectae ad dilectam*

C. 12

Quoniam ad me in toto corde vno / et nolite
abire me / eo quod nigra sum et fusta / quod decolora-
uit me sol / et abissi operuerunt faciem meam / et
terra infecta et contaminata est in operibus meis /
quod tenebrae factae sunt super eam / pro eo quod in fovea sum
in limbo profundum / et substantia mea non est aperta / propterea
a de profundis clamaui / et de abisso terre vocem
meam ad vos / omnes qui transitis per viam / attedite
et videte me / si quis similis michi inuenierit /
dabo in manu sua stellam matutina / Ecce enim
in conspectu meo per noctem quiescit solante / et non
inueni / vocavi et non vidit michi / Surge ergo
et introibo civitatem / per vicus et plateas / querens
puerum desponsae virginis castam / pulchrum fa-
cie / pulchrum rorem corporis / pulcherrima veste / ut
revolvat lapidem ab ostio monumenti mei / et
dabit in genas sicut columbe / et volabo cum ea
in celo / et dicam tunc vno ego in eternum / et requi-
escent in ea / quod aperitis a dextris meis in re-

statu deamato / cuncta vāietate Audi ergo
filia / et vide et inclina aurem tuam / ad p̄ces
meas / q̄z ḡm̄m̄m̄ toto cordis desiderio spem tua
O locutus sum in lingua mea / notu fac m̄ finem
meum / et n̄m̄ diem meum quis ē / ut sciam
quid desit m̄ / q̄m̄ mesurables posuisti os dies
tuos / et s̄ba mea tamq̄ nichil ante te / Tu es
enim ip̄a / que introibit p̄ ante p̄ regioz mea /
et ero m̄dura stola purpurea / septe / et ex me /
et p̄cedam tamq̄ sponsa de thalamo suo / q̄z ar
cudab me v̄natib / atq̄ thoruscatib / gemis / et
m̄dne vestimeto salutis et leticie / ad exp̄gandas
gētes / et om̄s gētin et n̄cō m̄m̄m̄m̄m̄ / necnon
corona aurea / expressa signo sancti me orna
bis / et stola iusticie arcudab me / atq̄ annulo
tuo subannab me / necno calceamentis aureis cal
ciab me / h̄ om̄a faciet amica mea p̄f̄a / pul
chra nimis et decora in deliciis suis / q̄z vide
rūt eam filie sion / et regine atq̄ columbe ea
landauit **O** regina sup̄noz / surge p̄rem
sponsa mea / dic dilecti dilectio tuo / que quat ut
q̄ta es / p̄pter sion nō taceb / nec p̄pter iherlm̄
quiescas / loque michi / audit em̄ dilectus tuus
Audite om̄s gētes / aures p̄capite et habitatis
orbem / dilectus meus iubitu locutus ē michi /
peant et impetunt Ego sum flos campi et lili
um quallum / ego m̄m̄ pulchre dilectiois et arg
nicoris et s̄c̄e sp̄ei / Ego vitis fructificans suau
itatem odoris / et flores mei / fructus honestat /

et honoris Ego lilius dilecti mei / que eo fortissimè
ambieris / omnes tenetes gladios suos / sup p^{er} p^{er}
fui / ppter timores nocturnales / ego tota pulc-
h^{er}a et absq; macula / r^{ed} spicias p fenestras / psp-
iciens p cancellos dilecti mei / vulneris cor sui
m^{un}do oculorū meorū / et uno t^{em}pe tolli mei /
Ego odor vngentorū / sup omnia aromata arom-
atizans / et sicut cynamomū et balsamū / r^{ed} mir-
ra electa / Ego virgo prudētissima p^{er}gredies q^{ui}
amōa valde iuculans / electa ut sol / et pulchra
ut luna / absq; qd intuscat latz / Ego cedrus ex-
altata / et apressus in monte sion / Ego coronat^a
coronat^a dilectus meus / in die desponsatoris et le-
ticie ipius / q^{ui} vngētū effusim e nome meum /
Ego funda dauid / cui^{us} lapis / Bohemagm oclm
et caput eius demū abstulit / Ego ceptū dom^{us}
isrl / et clavis p^{er}esse / q^{ui} apit / et nemo claudit /
claudit et nemo apit / Ego sim illa vinea electa
in qua p^{er}familias misit hora p^{ri}ma / r^{ed} / 6ta / et 7^a /
oparios suos dicens / Ite et vos in vineam mea
et qd iustum fuit dabo vob^{is} 6ta / 2^a / Ego sim illa
terra scā p^{er}missionis / que fluit lacte et melle / r^{ed}
faciens fructo suavitissimos / t^{em}p^{or}ib^{us} suis / q^{ui} omnes
p^{ro}ph^{et}as me comedant / et seminat in me aurū / cor^{um} /
et argentū / et grām^{us} p^{ro}porum amobusti^{li} / r^{ed} nisi
grām^{us} illud cadens in me mortuū fuit / ipm solu
manebit / Si aut mortuū fuit / affert fructum
triplicem / p^{ri}mū q^{ui}d faciet bonū in terra bona
sc^{ilicet} margaritarū / Scdm bonū / q^{ui} in meliōr^{um} s^{it}

foliorum / **G**ertium r 1000° / q^uia in terram optima se
annu / **E**x his em quam huius fructibus / abus vite
to fitatur / qui de celo descendit / Si quis ex eo ma
ducavit / vivet sine fame / De illo namque pax / edet
pampes et satiabunt / et laudabunt dnm qui requi
rent eum / et vivet corda eorum in seculum / **E**go do et
non refummo / ego pascio et non deficio / ego semino / et
non paucio / quid plus referam dilecto meo / **E**go su
mediator elemosin / recordans vni alteri / **I**llud qd
calidum est frigesco / et viceversa / et illud qd siccum
est humecto / et viceversa / et illud qd durum molli
fico et viceversa / **E**go finis / et dilectus meus principium
Ego totum opus / et tota scia in me occultat / **E**go
lex in sacerdote / et finis in populo / et consilium in sapie
te / ego occidam et vivum faciam / et non est qui de
manu mea possit evadere / **E**go poringo os dilecto meo
et copressit spiritus ad me / **E**go et ipse vni finis /
Quare nos separabit a caritate / nullus et nemo / q^uia
fortis est ut mors dilectio nostra / o dilecta vni per dilecta
vox tua sonavit auribus meis / que dulcis est et odor
tuus super cuncta unguenta preciosa / **O** quam pulchra es
facie / pulchriora vbera tua vni / soror sponsa / ocli
tini pistine in esebon / rapilli tui aurei / gene tue
eburnee / venter tuus sicut crathet tornatilis / no
indigens poculum / vestes tue candidiores nive / in
tiores lacte / rubrindiores ebore antiquo / totumq^{ue}
corpus tuum / tectis est delictabile atq^{ue} desiderabile
Filie iherusalem venite et videte / et ea que vidistis
narrate / **D**icite quod faciemus sponsum nostrum / et pulchrum

est / et ubi non h[ab]et / in die allocutionis / ponam
super eam fortitu[ra] meam / et apprehenda fructu
illius / et erit eius ubi sicut boni vinee /
Veni mihi dilecta et egrediamur in agrum tuum
morem in villis / mane surgam[us] ad vineas /
quod non precessit / et dies appropinquabit / videamus
si floruit vinea tua / si flores tui fructu optine-
ant / tibi dabo ori meo / vineam tuam / et ego omnia
pomina nova et vetera tibi faciam / faciamur quod
ipsis / et utamur bonis / tamquam in iuventute / celit[er]
vino pio et vngent[ur] nos impleamus / Et no[n]
preteriat flos / quia ipsis nos coronemus / primo filijs /
deinde vobis / antequam marcescat / nullum preterit sit /
quod non pretereat luxuria nostra / Nemo enim sit
expers luxurie nostre / ubique relinquamus signa
leticie / quod hoc est pars nostra / ut vivamus in totius
amore / cum gaudio et tripudio dicentes / Ecce quod
bonum et quod iocundum / habitare duobus in vniuerso
faciam[us] / ergo nobis tria tabernacula / tibi vinum /
in secundum / filijs meis tertium / quod simulacrum triplex
difficile reputatur. ¶ Cum h[ec] aures audienti
audiat / quid dicat spiritus doctrine / filijs disci-
pline / de desponsatione dilectam ad dilectam / Nam
semen suum seminant / quod manifestat per eum
triplex fructus / quod auctor tunc vobis / dicit
et / tria verba pio[sa] / in quibus tota occultatur
sententia / que danda sunt prius videlicet pauperi / et
primo homini usque ad ultimum hominem et.

Incipit prologus *secundi tractatus* **cr.**

In plerisque omnium est intelligere / ex sac.
pagine auctoritatibus / hanc sciā no esse
aliud / nisi domū dei et sacra. ^{en} / dñs tipi-
tis sermonibus / ac pabolis locutionibus / necno p-
lenitatibus / et mysticis fore involutū / et h. ideo /
ne stolidi et insipientes / nām ignoantes / lege-
re sciant. a. b. c. d. n. p. s. attulerit et os in pa-
rent / Quomobrem cupientes hanc sciā / opz
intellam valde subtilit et ingeniose acquirere /
sepe et p sepius / intus et extra / ante et re-
voluē / et reuoluē dca sapientia. Non e enim
sapientia stolide loqui / tñ intellus vborū ipoz
magis hanc sono / q. tñat / qm n. sonū vborū
accipit / et intellam intēiorem no habuit / n.
sibi prodest / qm illi dicit id qd scriptū ē / lege
et no intellige / est negligē. Quid ergo vobis
videtur affantibus / hanc diuinā sapientia /
qm rem accipit / mō sonū hanc / et minime o-
siderat / in ea / vtrum sit an nō / illud qd p-
an nām intetur / vel eam pūnet / vel quem
fructū habitis / in tñ fine erubescit / non sit
impy non sit / sed tamq puluis / que proiat
ventus a facie terre / Sic erūt opatores illorū /
qm sñ natūa et intellū opantur / d. n. Alex-
ander. Si minem vis frigidit / dissoluē / plus
ipm coagulas / Et si aqm igne vis mfrigidat /
plus calefacis / Et si aliquā nām vris ad eis

xv
 oppoſuim / plus opus tui corrupis / Nunq̄ no
 legiſtis mltos / q̄ archam archaoru / et th
 exam thauru / p̄tēntab̄ in via no ponit̄ /
 q̄d ſi ſic pub̄. ponet̄ / archam noie priuaret̄
 teſtate b̄o Greg. de predat̄ deſidat̄ / qui aut̄
 in via pub̄. portat / Nam archam / eo q̄ in
 archa clauſum eē debz / dicit̄ / An ignorat̄ q̄
 tota diuina pagina pabolice p̄dicit / Nam
 xpus filius dei ſimodim ſuauit̄ eund̄ / et dix̄.
 Ego ſum vitis vera / et p̄r meus agricola eſt
 Vnt̄ attēdite ſoni vborum / et intell̄m int̄m
 ſerim / nūq̄ filius dei ē vitis / neq̄ vitis xps
 q̄ maxime diſtat / n̄ q̄r eius teſtis agit
 ola / neq̄ agricola q̄r ē / Et intell̄us occulta
 vboru in quo ſiquit̄ / et ſicut alibi ſimilitudo

alia ponit / tū dicit petra / omnis lapis / angla ē
 et huiusmodi / ex quibus / similitudines / no ppe-
 dicuntur / Videte quo tūte amblectim h' opere
 dūno / nō ut imprudetes / s' ut sapientes et in-
 telligetes / Notate q' diligent' vba pphorū / et
 signate mystia / et nolite fieri sicut equi et mu-
 lus in quibus nō est intellens / Sapientia nō in-
 tula solute / et eorū dca resoluit / De vobis in-
 mete sapiant / Si vni ex vobis solūt / nūq'
 nū vob nō scietur / qm ppe pūilos / in hoc li-
 bello ponit q'ntū p doctrina / aliq' utilitatis
 inferens ingeniose pūctantib' / pūno quide
 quib' aliens sēs / s' sua cūdatur . 2. quib'
 salis loquēdi finatur . 3. quib' rebus nālu'
 assilatur . 4. quib' opationis modis pagatur
 et de pftoms eius virtute / quo qmīq' illa ad
 medicinam hūam corpis utatur ē .

. r. 12.
Q Sequit' de astronomia / r. 2. titat' 2.

Sciendum est primo quod huiusmodi divina astronomie
votabuntur virtutibus / scilicet virtutibus plantarum / atque effectibus
eorum / primo / et virtute signorum / scilicet / et virtutibus zodia-
ci / scilicet / aristoteles testatur ad alexandrum dicens / quod
Saturnus tenet terram / Mercurius aerem / Iupiter ac-
rem / Sol ignem / quod omne ceteris hinc de numero
vegetabilium / a saturno regitur / et ei attribu-
itur / Et quod vegetabilium est floridum / non ferens
fructum / marti attribuitur / et per ipsum regitur / Et
omne vegetabilium floridum fructuosum / soli at-
tribuitur / et per ipsum regitur / et ipsum subiungit
Deinde componere et coniungere has divisiones / et di-
ces / Omne vegetabile ferens fructum / non florens
sicut est pomum et palma / attribuitur saturno et
soli / Et omne floridum non ferens fructum / regitur a
mercurio et a parte / Et ex quo astronomia notu-
m plantarum / hoc domini dei contexit / quod enim
dicitur / Omne vegetabile ceteris hinc / a saturno regitur
intendit terram / nigram et feculentam / Et omne
floridum et limosum a mercurio regitur / xv. deal-
bationem primam ipsius terre / Et omne floridum
non ferens fructum a Marte regitur / xv. tinctum
post albedinem / que dicitur mimerico / Et omne flori-
dum fructuosum a sole regitur / xv. tinctum esse
opletum / Dicitur etiam / trium visum quod in
fetu primo mense tu semen a matre conceptum
est / saturnus operatur / agelando et stringendo sua
frigidi et siccitatem ipsam matrem et materiam / in
secundo mense Iupiter operatur / sua caliditate et humiditate / digerendo in quadam

massam carneam / que embrio vocat^r / Tercio
mese opatur maris / sua calidi^{te} et sicc^{te} / Digen
do et sequestrando / quam mām in mebra / Qu
to mese opatur sol / immittendo spiritum vite / qui
to mese opatur aërem / qui foramina et spi
rituā facit / Sexto mese ven^o opatur / qui dispo
nit et ordinat sup^oalia / oculos / et testiculos /
et talia / Septimo mese lina opatur / ad expe
llendu fetu / et si tūc nascet^r / vni^o p^o / sin aut^r
debilitatur virtute signorum / Idem testatur
dices / Qu^o sol est in ariete et in sua exalta^oe
tūc opletur p^omo gradu^o / qui ē debilis / ratione
caloris / et ē ordo aque / Qu^o sol est in leone /
tūc opletur sc^ondus gradu^o / qui ē feruidior / rē
maioris caloris / et ē ordo aeris / Qu^o aut^r sol
ē in sagittario / tūc opletur tertius gradu^o / qui
ē nullius caloris obuiens / et ē ordo aëis defici
entis / q^o calore p^o iato / nullus omnis motus est /
sed requies et tranquillitas aëis / in h^o loco pr
sistat p^o fili in / h^o est terra r^otm^o spiritum / et am
modo ipm fugē no^o mittit / Senior enim d^o
de virtute duorum p^olaco^o / Ego sol calidus a sicc^o
et tu lina frigida et hūida / q^o finis copulati
equitate stat^o / in ventre domo clausa / recipia
a te tuam adulando / postq^o ascendem^o ordies
senioru / lūna lucis tūc infundet^r ex me / et
exte / q^o q^o intendit / Senior p^o talia verba / p^o
solem et tuam / v^o igne et aq^o / igne in tra

aqua in aere qui h. quitta sunt in vetre / h.
 e in radice domo clausa / h. est corpus magne
 sic / r. h. corp^o recipit animam / h. est rem adula
 ndo / hoc e paulatim et paulatim / do^o ordo
 seniorum impleat / r. maiorum quorum suscepit nu
 trimentum / tunc lucina lucis infundet ex me
 et ex te / h. est q. ambo sunt resplendentes / r.
 palant lucetes / r. sic oportet unumq. min
 estigatorem huius scie / vba sapientu subleat emi
 thare / Alioquin no modica incurrit errorum
 offensam

c. 11. De stilo pabolica p arismetar

Diximus no Arismetica sunt nobilissimam

sciam / suis minorum distinctioib. in pte a i toto
 obscurant / Na tunc et suis totius opib. in
 minorum divisionib. e sigillato / In h. aut tunc
 multi doctrine filii errant a questi / Nam phi

13

alii in quatuor uicibus / alii in 10. diebus / alii in 30.
 alii in uno anno / ut Tunc phorū et Alfidius
 qui dicunt in quatuor anni temporibus / scilicet hiemis / ve-
 ris / estatis / et autumnū / alii in tribus annis / ut
 Geber et rex Artus / alii per mensem / alii per
 ebdomadam / alii per diem / que omnia vni et
 idem sunt in toto / Et in radice dicit / que
 vniuersa / artificis / et subtilis explorare / Alioquin
 opaco frustrabit / et ad nichilū rēdet / Et h
 de diuina metria dca sufficient /

De processu naturali . c. 16
 Quidam nō scia nalis / sicut e medicoru a na-
 lūm asidare / hāc asolaturē thaurizant stas
 sine processibus circūmponit / ut videlz pñi in ml-
 tis locis librorū suorū h. posuerūt / Nam di-
 cut Res nō sunt / n. pñm nās eam / ut hō de
 homie / leo de leone / Et dñ. Nāissimū mōp
 opm e / gñare tale / quale nñm est / ut plara

planta/vacca/vaccum/z hinc. Nichil quere
rei/n qd ppinus e ei in sua na et gnatm in
illa re proles similis ei / h. est si quere medi
cina/metalla curate / de metallis eis eut oi
go/cu spes a suo ghe tingat / Et Senior d.
Semen viri pectum in murem mlier / adhuc
ei 11. dieb / donec coagulat in omibz membris
mlier / p tannitate et subtilitate / et puenit ad
carnem / et fit caro / et sup ossa / et fit os / et
sup nervos et pilos / et fit ipis simile / dem co
gulat in 10. dieb / et fit tannitate / rubificat
in 11. die / et fit color eius sicut color carnis /
die 12. / disternit hie mebra pilis filia / dem
in 13. die / format in formam hominis / in 14. die
apparet in eo anima / z a 15. die incipit nutrire
sanguine menstruali / p mfu ego ad umbilicum / ana
incipit a sanguine et induratur / Et infans ardet
et induratur paulatim z figuratur / Et cu co
pleti sunt nonne menses / abscedit / quo mteba
et ascendit ad pectus mlier / et fit ibi sicut co
rona / et fit mteba eius post egressum ab
utero / et h. dem est / ppter assignatoz et pparatoz
lapidis / et scdm h. pparaverit eum / intellige
ergo hinc pcessum naturalem z alios / z s. forma
pullus in ovo / in quo no erat pullus p putre
focem caloris et galline / z dmsos nate pressu
sup adduxerunt / ut p h. ostenderent sciam eorum
fore naturalem / et in omibz nam imitari / z h. de
illo pressu dea sufficiant Et ~

De matre Alchimia stilo pabolico. f. 18.

Secundo aut notandum est / qd h. archam archano-
stilo pabolico / pblematicum in non
typico modo. ut / p. loquendo / Nam p. h. v. s.
sunt d. i. s. t. r. i. b. u. t. i. s. m. a. s. s. i. m. i. l. a. t. i. o. n. / Et intelles
est in omib. idem / Ideo hic ponit primo stilo
pabolico / post h. al. in ord. **C**onfert a-
r. d. i. t. u. s. h. s. u. o. q. q. n. o. b. i. l. t. h. a. m. i. z. a. n. a. m. r.
Alchimia / m. e. d. i. c. i. n. a. l. e. m. m. e. d. i. c. i. n. a. m. e. t. h. e. r. b. a. r. i. u. m.
vires que p. p. o. n. i. t. / t. u. q. u. a. e. i. n. e. g. r. o. t. u. c. o. r. p. o.
c. u. r. a. e. p. o. s. s. i. t. e. t. r. e. f. i. c. i. t. / q. a. b. e. i. u. s. i. n. f. i. r. m. i. t. e. a. b.
s. o. l. u. e. r. e. t. e. t. s. a. n. a. r. e. t. / t. u. n. c. i. a. m. c. o. l. o. r. e. m. d. u. p. l. i.
c. o. l. o. r. a. t. i. m. p. l. e. n. d. o. r. i. s. e. t. c. a. n. d. o. r. i. s. / a. l. i. m. a. e. a. s. o.
l. e. r. e. c. e. p. i. t. c. o. l. o. r. a. t. a. / s. i. c. q. c. o. l. o. r. a. t. i. m. / a. v. i. t. e.
c. a. p. i. t. i. s. v. s. q. a. d. p. e. c. t. u. s. e. i. u. s. / c. o. r. p. u. s. e. a. n. t. e. u. /
e. t. a. p. t. e. p. e. c. t. o. r. i. s. v. s. q. a. d. f. e. m. u. r. / c. o. r. p. o. v. i. d. e. t. u. r.
a. r. g. e. n. t. e. m. / e. t. d. e. f. e. m. o. e. v. s. q. a. d. g. e. n. i. a. / c. o. r. p.

appet ydropicu et de gembo usq ad planta
pedis / corp' indicat paliticu / Ideo m'r Alch
mina corp' egrotu h're dicit / q' no p't se erige
neq' surge / q' infirmat' Et m'cios ad petiti
ssimu p'futu / om' herbaru argum / q'atunm
qm' v'rib' herbaru / corpa laguida erat z san
at / misit / q' veniret ad eam / et n'alioc' herb
as / meliores at fortiores colligat / z vnaferum
adducat / ut ab ydropica et palitica infirmitate
ipam absoluat / ob qd qm' extitit si sanabit' z
remedi' muenit / ditare velit z largifluere m
merari / **A**rgo mater asencies eius petuob' /
iuit ad motem mambrianu / in q' mltas et
nobilissimas collegit herbas / meliores fortiores
et nobilioes / z cu sic ascendit motem / vidit h
erbam speciosam / colore v'rio coloratam / qua
radicatus extitit / z quetabat se amplius
tam odorifinu z curialem herbam non vidisse /
descendit q' ad alchimiam m'rem nobilissima
z festinater venit ad eam / qua cu tetigisset
et respicisset / ait / m'r Alchimia dico / q' inq'
mag' vidi corpus pulcherru / in parte n'atq'
superiori / caput tuu est aureu / z petto ar
genteu / Et in pte inferiori / deformius m'
q' vidi / q' ydropica in te z palitica apparet
qualecio / q' in plenu admirari no sufficio cu
hoc sit / q' tam b'n decorata es / a v'ice capi
tis / usq' ad femur / z in femore infecta / usq'

ad plantam pedis / Cum mi Alchimia videret
ne miraris / a sole namq; decorata sum usq; ad
pectus / et a lina usq; ad femi / et a femore usq;
ad genna infecta et ydropica / vnde tui coram
memm adhuc incoplem e / et no pferm / nisi
pro te o mater / mger et pr herbaru omni
q; me curares / et mebra mea no tam pali
tuta q; ydropica resocillaret / et in tam quo me
sanabis / a stipulor / huiusmodi te ditare / Ad
habe igitur mi tua medicamina / et herbarum
in virtutes unde q; possim ambulare / tunc
scias / q; no solum te sed ditabo totu mundu /
tui pater / Mi mi Alchimia / omnia que a me
voluis / impetrabis / vnde q; virtutib; herbaru
meoru tantu in parato / q; omnia mebra tua
lagnida / sanitate vificentur / et em volo et
desidero / q; indigens es valde / vnde nunc
et elige / mi omnes herbas illas / nobiliorem
que tibi magis placeat / ac tunc melius oneratur
debili nature / at Alchimia statim retrospi
ciens / vidit q; dam nobilem herbam odorifam
et minus colore vario coloratam / qua mi Al
chimia debilis / statim appetuit dicens / lo par
video q; dam herbam odorifam / et valde i splen
dentem / que multu michi placet / dic mi cuius
tutis illa sit / et illam ubi reperisti / At mater il
li / O mi Alchimia dico tibi / q; nup tu vni
ad me de tuis misisti mactis / et expetisti amp

illic / mox petitoribus tuis parui / surges proxi
ad motem magni mabimici / ibi denique omnes
istas herbas collegi / et altius mote ascendendo
vidi herbam hanc tibi placida / ibidem supra
motem stantem / quia ob amorem tuum / tu sine foliis
inductus extraxi / ut si te in illa tunc va
lerem / Scias namque / quod herba huiusmodi virtus
est / quoniam indiffuse mebrum tua palatua et ydripi
ta medullitus penetrando / curabit / que ab aliquibus
griseus aromaticus appellatur / At alchimia vris
ait / mitte huiusmodi / quoniam tibi venis et dilecti mi
pater / quod venisti ad me / et illam nobilif
simam herbam adiutricem et curatricem meo co
rpi tecum apportasti / Edisser si etiam aliquo
alio baptize nomine / At pater / dico tibi / et radix
mabre / eo quod in mote mabimico ubi erant est
micta / Inquit nobil Alchimia cum gaudio / o
pater / magis large experientie / amodo queso tar
dare noli / sed festina / curatissime fortiter radia
bus mabre / infirma mea mebrum / quod expiar
um efficiam / si corpus mei ipsam sentiam
adiutricem / et de facto te dicabo remunerando /
sic enim quod eadem radix per me finiat / et corpi meo
obseques sit ancilla / Precor etiam quod adhuc
altam in supradictas herbam efficitorem / que me
hinc subueniat et quoniam meo corpi / quod me vol
terius ad te mictum non contingat destinare / nec
te neque me pamplo fatigare / Et in officio meo
sit in personam illam medicina / punitens opulento

Mgr mater voluit. Alchimie mris adimple
 nit / et misit eam elige p[ro]p[ri]am herbam p[ro]la-
 bilioem / effitacorem et melioem / et int[er] alias
 elegit herbam optimam / que vocat[ur] lohann[is] / et
 int[er] alchimia / cu[m] herbis hys duabus tuncuncta
 sanata fuit et op[er]ata / que n[on] in p[ar]te v[er]ga-
 lib[us] docuit don[de] / et optime remanuit / tunc
 ad id grates m[un]das / multiformit[er] retulit / et sic
 mater ab ea cu[m] d[omi]nis et gaudio recessit

De Stilo p[er]lenmatico c. 18.

P[er] p[er]lenmaticum salum / sequit[ur] p[er]lenmaticus
 que hermes sic p[ro]sequit[ur] dicens / Considera
 anem a sapientib[us] veridabilem / que volat d[omi]n[us]
 est in anete / caneo / sibia / aut capricornos / et
 atq[ue] m[un]das tibi p[er]hemem / m[un]das ex minere /
 et motans p[er]ciosis / D[omi]nde eius p[ar]tes p[ar]p[er]e
 que post d[omi]n[us]ioem tibi reman[et] / licet sit modi-
 ca / et cu[m] ea d[omi]netur n[on] gredo / t[un]c cu[m] terra coplex-
 ionata e[st] / et multos in ea p[ro]p[ri]os colores / n[on]at

eam sapiens / terram sapiens / es / plurimum / Aqua
bis igitur eam forti igne / uno minori qua
dieb / uno medio A / uno maiori 10 / 12 tunc vo
a sapietibus / in argentea / Octa ps eius fines
vocat / aqua sapiens / Terra ps / terra alba / hac
distillare facias 8 vias / uno minori / medio / et
maximo A / et tunc dicitur aurum appens / Terra
ps e magni albi huius / et dicitur aer sapiens / gumi
aurum / sulfur rubrum / Accipe nunc ex eis quae
vna / et misce in tribus partibus aurum appens / 12 hoc
in balneo / uno minori 20 dieb / medio 20 /
maximo 20 / postea distilla / 12 remanebit es /
quod vocant sapietes / corpus desideratum / 12 aurum
appens / vocatur etiam aurum finitum / Divide ergo
12 aurum singulare in duas partes / et eius partes
pone in vase amplo / donec ad solem recedat 8
ps / et tunc dicitur a sapietibus aqua vite / si alu
men / Accipe igitur gumi aurum / 12 tunc aurum
finitum / et pone in balneo uno minori 20 dieb / me
20 / maximo 20 / et mices aurum finitum / remans
super sulfur nigrum / et erit aurum finitum rubrum /
auferas et refusa / et dicitur tinctura sapiens / 12 e
ignis tinctorum / 12 Receptum multorum nomina mas
culorum / 12 e spiritus et anima / que pergrinos in pa
triam facit / et dicitur ignis aurum purpureum / et
sulfur nigrum / vetula extenuata / Accipe haec
extenuatam vetulam / 12 admisce eam cum tra
aluminis / et coque amodo singularem / assa uno mi
ni 12 medio et maximo A / 12 remanebit tinctum

gmmi albu et luidu simile corpi / qd in die m
 dicitur glificat / et dicitur a sapientibz lac vgis
 aquas aut quas ab hac lute extoristi / refer
 na / et dealbas et ggelab / et hebis dnuisdeni
 omi corpm / cui n. pt resistere / hennus ia duas
 aquas / scz aurei sm. et dnuisdeni / dno vinge
 ta / gmmi aureum / purrei / et lac vnguis / et
 tannu horum vehiculum / scz corpi desideratum
 dante corpi desideratu / lac vnguis / et admisce
 as ei qrtam partem dnuisdeni / et regas auro
 singulari / et pone in balneo 12 dieb / nro mori /
 medio 20 / maximo 31 / et effiat totum aqua
 spissa luida / hanc si tibi placuit divide in du
 as ptes / unam partem a fuabis opi / Alia pre
 admisce qrtam ptem auri purpurei / et pone
 in balneo 10 dieb / et erit aqua rubea / et illa
 aqua erit elixir / Et si voluis ggelabis eam /
 igne lem / de h. qm possint partem sup 1000 /
 et 80 partes siml sumptas aut. xi. coagulati
 cum suo spu / et erit totum elixir.

Hic non typus sermo / prout attestat Aristoteles
 visio / sequitur in hunc modum / Gradite pu
 ellam bonam / candidam / suauem / mitem /
 tenentem / carabimur filii suo / pro uxore mortua / pro
 quod plura sunt a rege mactata / et dixerunt / tra
 de nobis filiam tuam / in statu ac sensus sui to
 lore / necno maris turbatione / quod ei simile nunquam
 accidit / et venit filius regis / et multiplicati
 sunt proles nimie / et gausi sunt gaudio mag
 no valde / Ecce quo hunc nobilis / pauperem con
 solaturque alacrimis / et diuisis titulocutibus / suauem
 et colorem obuelata / ut ab imperitis celaret / et
 penitus aduocaret / quos diuinitas daret infanti /
 quia gloria et diuicie sunt in domo eius .

De rebus naturalibus . c. 20.

Nunc autem tertio considerandum est / quibus rebus na
 turalibus hanc secula coparetur / Semper enim humano
 vinum assimilatur / ob hanc causam / cum ipsum trahitur ab
 omnibus melioribus horis / et possidet omnium meliorum
 virtute / et in vas utile est / et in uas / in quo
 ubi moritur / et hunc /
 format homo / uno
 Sic facit /

P omem virtute huius metallorum in potencia /
in vas reale collocat / qd est aqua pmanes
et acetu phloru / in quo moritur / putrescit
et vegetatur / et crescit illud es / ut alie res
nutrimur recipietes / hoc aut vas e vnu
p totu opus / oprens albam et rubeam tinctaz
nam de ipso fit sicut dicitur sapientia descriptio
qz e vnu / in quo sunt tria / scz aqua aer et ig-
nis / que sunt tria alembica vitrea / in quibz
genera phloru generantur / ppter qd nominant tincta
tina / sanguinem et omni / nam in ipis fertur
aia / qd modum tinctum tinctura sup pannos
portatur in aqua / **E**st etiam vas sublima-
tionis / in quo firmus ar. vi sublimat et asce-
dit in eo naqz qm estimabit / qz finito fit firmus ar.
vi / et dicitur aludel longu et altum / et vas in
ferius dicitur stutella / su firmus phlorus / in qz
e ignis phlorum / qui cu egreditur / denigrat ipm
vas / et gemit omne metallum / qz omnis calidi
oleu / et pigredo / Et omnis frigidi oleum
e humiditas / **E**st etiam vas resolutionis in
quo corpora resolvuntur / resolvunt n. in eo / aliqz /
post aliqz parum post parum / ordine suo / et non
fit resolutio omni partem una vice / S. sed in e-
lixiri modum resolvunt illud et exiit / ut Sen-
ior attestat dices / Cu mo egreditur ab h. lapi-
de ana eoru una vice / sed pluribz / et ppter hoc
nuncupata e ana h. / ne flos / et flores / sanguis /

et sanguines / pignedo / et pignedines / et tñ
ē anima vna / et spūs vñs eam educens
et corpa sñt duo / sñz mascul⁹ et feia / q̄ sñ
terra et aq̄ / et tres sordes ingrediētes super
ip̄is sñz pñcipis / sñt mētētū et angm
tñ spūs aliti / et angmētati / ut q̄tū m v
no quo alitū et angmētū vitello / et albimie
et cortice tegitū / nam h̄ totū m se / qm̄
eget opator m opator / Et sord⁹ p̄ma ingre
diens sup ip̄is / dicitur salparia p̄ma ex tñ
quā vocant h̄c acm / et fa sñt duo mascl
sñz frigiditas et caliditas / et int eos / vna fe
tida est aqua ¶ Deinde ingredit⁹ sēda sor
or / h̄ est sēda salparia / ex tñ sēdis / et fa
sñt duo mascl / qm̄ sñt tñ et ignis / et
due femie / que sñt aqua et aer ¶ Post h̄
ingredit⁹ tertia sord⁹ / que ē tertia salparia
ex none / et p̄fa est domus x. angulos h̄ns
et tres / que sñt r̄ / Et h̄ est magnesīa vere
alba et non falsa / ab armat⁹ p̄fa / ut Senor
d̄ / h̄ quinq; qm̄ aggregata et collata sñt / fiet
vñm / qd̄ sapientū lapis n̄alis p̄fatus est / tñ
n̄s due p̄fē tērie / p̄fecte sñt / fiet totū
et Antenna / Cum ad has qm̄ puenimus
puemet ad nos intencio m̄a ¶ Et notandū
q̄ m̄ elta sñt duo mascl / sñz tñ et ignis / et
duo fere sñz aq̄ et aer / et h̄ x. m̄ h̄ndo vñtuo
sō qd̄ ē radicale / n̄ali m̄telligū / ul̄ m̄ tñ et
aqua / q̄ m̄ m̄festo sñt exōtes /

h

c. 21

Int' nō qua^{re} reb^{us} ex hoīez assilat / Et pteroci
urine / sanguini / et capillis / **E**st tōri dīc
fīle in quali^{te} tūe fetide infecte / pūl rōe mali
odōis inficiēte / et ē lutū sapie / q^{uod} vasa f
marit^{ur} / **U**rine nō in quali^{te} aq^{ue} mudificat^{ur}
ul abluet^{ur} / sū renomat^{ur} / fetōem terre / sū ex
acritate salis exsiccāt^{ur} / **S**anguini in qua
li^{te} aeris penetrant^{ur} / aut mollificāt^{ur} durici
teire / aut rōe colōis rubei remanent^{ur} / super
ficiam / **C**apillis aut in quali^{te} ignis cob
urent^{ur} / egredient^{ur} de terra

Item de interiorib^{us} hominis **c. 22**

Compat^{ur} etiam 8. reb^{us} pūcipalib^{us} int^{er} hoīem /

sc^{ilicet} cerebro in aque frigidi^{te} / Cordi in ignis
calidi^{te} / **E**pati in aeris hūidi^{te} / **V**estibulis
in terre sicc^{itate} / Nam sedes flegmat^{ur} ē in reb^{us}
et sedes colē rubee in corde / et sedes sanguine
in epate / et sedes melancolic^{us} in genitalib^{us} /

collocat. Et h[uius] predicta notant in vno corpore n[ost]ra
 op[er]antur / sed situs et op[er]ationes eor[um] d[ist]incti[on]em
 nam in colera / virtus appetitiva intelligit[ur] / q[uod]
 colorat / In melancolia / virtus retentiva / q[uod]
 retinet colores / In sanguinea / virtus digesti
 va / q[uod] tollit sup[er]flua / In flegmate / v[ir]t[us] ex
 pulsiva s[ecundu]m m[od]ificatiua / q[uod] dat rob[or]em et per
 fectos colores / Omnia aut[em] vis / nec e[st] calida
 nec frigida / n[on] h[um]ida / n[on] siccata / nec quavis m[od]o
 lenis / nec dura / n[on] mollis / s[ed] p[ro]p[ter] dicit[ur] vita / q[uod]
 habet quatuor[decim] q[ui]ngit in vni[us] / eis q[uod] tribues vita
 robustam atq[ue] p[er]fectam /

De Ono. c. 22.

Ex hinc n[on] ono op[er]atur h[uius] s[ecundu]m q[uod] in eo s[un]t quatuor
 quatuor / cortex app[ar]et e[st] terra / albedo e[st] aq[ua] / cor
 tex n[on] tenuis / s[ed] e[st] cortici spiss[us] m[od]o / sepans
 aq[ua] a terra / e[st] aer / Ruben i[tem] e[st] om[n]is e[st] ignis / Cor
 tex ruben q[ui]ens se aer / sepans aq[ua] ab igne /
 et v[er]it[as] e[st] vni[us] et idem / Aer n[on] tenuis sepans
 ab aq[ua] / spissior e[st] aere alio[rum] / Aer n[on] alior[um]
 e[st] calidior et subtilior / Nam ignis e[st] sibi q[ui]ntu
 or / q[uod] aeri inf[er]iori // In ono n[on] s[un]t 8. s[ed] 4. tra
 aqua / aer / et ignis / h[uius] 8. except[is] in m[od]o ru
 bea e[st] q[ui]ntu[decim] / q[uod] e[st] pullus / h[uius] n[on] intelli[gitur] de ono
 volatiliu[m] / s[ed] de q[uod] p[ro]p[ter] h[uius] l[oc]u[m] / id[em] q[uod] om[n]is v[er]i in
 hac excellen[ti]a arte / om[n]i deservit / ip[s]i et
 alia multa exempla s[un]t op[er]i possum[us] p[ro]p[ter] doctrine
 fili[um] / inde intell[ig]am capent / et n[on] m[od]o s[un]t i[n]telligibilia /

De basilisco et vermibus venenosis. c. 28.

Post h. Basilisco et alijs vermibus venenosis dicitur
 similis rone nutrimeti aut cibacoris aut inf
 ectoris. Ita sicut Basiliscus dicitur nutrimeti et cibari
 per dñm abum et potu. Don. magnus fiat et
 matius post h. modum et occidit. Et de eius pul
 rie sunt tunc miracula. Sic corpusculum nostrum
 sapie nutrit et auget per aquam permanentem. In
 illud magnus et flexibile appetit. Tunc mors
 ipsum reuelabit. Et sicut Basiliscus suo flatu
 et odoratu inficit mala et homines. Sic odor
 nostrum corporis magnesie perficit a. vi. ipsum
 subito mutans. De natura sua in nam alienam
 non mouens. Scito quod terra fetida cito accipit
 simillulas albas. Copatur etiam timore
 rone corruptoris omni met illorum. Copatur etiam
 veneno. rone multiplici tunc albe et subee
 uetior si bitance. Infinitatis omni rone
 alium. De mpsio in ppsioem. quod sicut medicum

qualitas veneni / repente magnū corp^u infi-
cit / sic una ps elixirū albi et rubei / multas
partes oīm metallorū in vñ et p^{er} sūm lūm
ficiū et solificūm tūsmutat

De rebus mineralibus / c. 24.

Queri q^{ue} p^{ro}porum / huc m^ultū lapide p^{ro}eb^{et}
mineralib^{us} oīmib^{us} q^{ue} p^{ro}uēiūt / Quidā alu-
minib^{us} / vitriolis / salib^{us} / quidā sp^{eci}i-
alib^{us} / quidā metallorū corpib^{us} / horū autē q^{ue} p^{ro}-
dan^t q^{ui} de salib^{us} / et aliis atq^{ue} vitriolis tra-
ctant^{ur} / est sūma m^ultiplex / Nam plato vult q^{ue}
alimna p^{ro}plendificat / Salia dissolūt / vitri-
ola cōstringūt / Nam alimen^{tu} aridū dīc^{it} hūm-
idatē in hūmōe / calinatu^m nō in sūma sūti^m /
Ideo q^{ue} dū hūmor hūmidat / q^{ue} p^{ro}uēiūt aliis / Et
p^{ri}uato hūore petante / dīc^{it} alimē calinatu^m
album fixū / q^{ue} p^{ro}uēiūt nō salimē / Dissolūt^{ur}
et rōd^{it} / et hūmectat^{ur} et liquefāt^{ur} rem aridā /
q^{ue} dīc^{it} / Calinate corpa in sale / q^{ue} sal corpo-
dit eorū hūidit^{ur} et corrupente / Itē sales faci-
unt corpa lenit^{ur} in aque flūe / Nōndūm / q^{ue}
quedam salia sūnt fixa / quedā volatilia / nā
ome fixūm pōnt^{ur} p^{er} corpe / nūl^l p^{er} retinaculo / et
talīa exōhūt^{ur} / a reb^{us} calinat^{ur} ut dīc^{it} Ex-
hite salē alkali / Exōhūt^{ur} em et nō p^{ro}ppā^m
in eo / q^{ue} exōhūt^{ur} de eo / in quo nō ē sal alkali

phloru / quodmodu em exhit sal alkali / a ca
 lre xina / ul tunc clauellato / uel sal tartari
 ab ipo tartaro calcinato / per humores queni
 entem / don. nichil remanz acutatur / O sal
 nam / qd est tinctura / exhitur a calce metallo
 ru / p putrefactem / usq totu ipo tunc exiet
 suam nam / et induet alienam / De tali sale d.
 Senior / primo fit cinis / postea sal / et de illo
 sale / p diuisas opacoes **hic in phloru** / Sa
 lia no non fira / ponut p spiritib / ul p aq
 acutis acetosis / coriis / sicut e sal armo.
 qd est nobilius / q totum e spiritale / post h sal
 gumme / a sal urine / Nam Sal armo. e sal
 elum m h. ope natu / testat e d. f. m. li. Ao
 pceptoru nobi d. / q alimzadu tibi solu d. fo
 mat / nam ipm corpa solut a liquefa et
 spualia reddit **C** Aliqui phlorum posuut in
 ce totum artham meo / et vocant ipm diu
 sis nomib / p p. nae sue excellen. / ut n. libo
 diu. phloru scribitur / q quida. vocant ipm
 a loco / ut gum / sputu lunc / quidam a co
 lore / ut sanguis / urina thami / quida. a via

8
ut argenti vinum. **U**ltimum q̄ illa ven^l na
nam ex ea ars fit et non ex alia. **Q**uoniam pre
tiosa est serui rubicundi na de ipso dicit philo
q̄ ipm sit p̄m in origine corpm metallicorum
nam qm arg^{vi} grossum immudu occit sul
furi grosso inde gūatur metallum corruptum
et tale est remouendu in opator prima quia
in p̄mēna ipm origine p̄ducit grossum fetidū
et immudum p̄ nam ut Antena d^r vidimus
itaq̄ in p̄ncipio rei eius (siccationem et destruc
tionem aqueitatis fore notā et ab eo ut calefi
at qd puluizatur aut fringatur ut Tur plo
rum aut Ecce plumbū rubem qd initū est
opis nri nam sine ipso regmen stare non p̄t
Non aut salarino^{vi} vlti h̄c intelligit in ipso
em opus nri nō peragitur. **C**ontinola at
et arameta obli^{vi} mēponit q̄ ome vitriola
et arameta phorum tale fm et assatū igne
debili colore rubiginoso vestitur ut in li. **E**
scribit q̄ p̄mo die apparet nigra titrima
nigra rubea 3° similis croco. **H**inc nō ē
dam phorū spiritib^{vi} minealib^{vi} hanc sapiam
assimilauerunt ut ē sulfur arg^{vi} / arsenico
am̄pugnetū magnesīa / martasita / tū tū nō
utrum istoru sit phosicm. **S**ulfuri d^r file
propt tres actōes ip̄ arg^{vi} infens primo
stringit ipm a sua hūdi^{te}. **O**edo denigat sui
adustione. **T**ertio ipm rubificat sua tinctura
adustina. **N**am Senoz d^r Sulfur nri nō ē

sulfur vulgi / qd gburit et coburitur / obustione
ingredis et destructoris / Sulfur n. m. / gburit
obustionem albedinis et meliorationis / Et Antena
Nisi qd illud aduritur qd est vulgi / et aliud non
aduritur qd e sapientum / Et T. phor. d. Arg.
vi. accipite / et in magnesie torpe coaglate / vel
in sulfure qd no gburitur / h. aut sulfur qd no
gburitur / mutipam. es / Deite. v. qm aceto acer-
rimo / et coquite / et tunc ne aceto in furnu re-
rtatur / qz paret opus

De multiplici argento vino. c. 26.

In copulatione arg. vi. e adutend / qz triplex est
arg. vi. h. est ignem phisicum extrahere / h. sedm
quam vitalem dicit ignis / su. aia / su. qm. a. e. a.
De pmo scribit T. phor. dicens / Arg. vi. e ignis
qd corpa gburit / Et iterum / oportet ergo corpus
flamma ignis occupare / ut durat et debile fiat /
hunc n. igne oz extrahere igne conatali / ut dic.
Semoz / Ignis n. est aqua / Si scieris dare igne
igni / ab eum n. cmo / sufficit tibi. **¶** De secundo de
Semoz et alii sapientes / qz aia. gburitur p putrefa-
ctionem / et cu. in eo nichil remansit de aia / tunc
abluisti corpus a sordibus suis / Item dic. / Aufer
ei aiam / et redde ei aiam. **¶** De tercio scribit.

fit / Oportet te extirpare quintam centiam / al-
ter inuam laboris / Et ob h^o triplex d^o ar^o
vi / Et ppter vitam eius imponit ei mors p-
ut volgare sonat pubium / Qui aut^o vi sa-
neit occide et mortificat / m^o et p^o in hoc
ope appellatur. ¶ **C**ertū nō arg^o vi. est
spū et dicit aqua pmanes / sine aceto / sine
mestru / sū amictu / et multis alijs nomib^o
intitulat^o / Refert S. p^ohorum / q^o sit acetum
aterrimū p qd amū iueris sit p^ous / et sine
quo aceto / n^o fit nigredo / n^o albedo / n^o rubedo
per tale em arg^o vi / ex^ohitur secundū / mori-
ficatur / occiditur / extinguit^o et coaglat^o / ut S.
p^ohorum dicens attestatur / Scitote q^o corp^o nō
tingit / nisi prius tingatur / Ideo p^o illud / ve-
nem^o / vocant^o / et varie ac multiplicat^o De illo no-
mib^o p^ohims tractant^o / et quāmodū mūdi di-
xerunt / Est lapis / et nō lapis / veni aut^o gri-
ma / ut in S. p^ohorum scribit / Notifico aut^o
vob^o g^ome dispoicoem / non mūdens / archa^o
in ea magnū ex^ons / Scitote q^o g^oma nū-
fortior est amo / et oz eam h^ore / amo honorab-
ilioem / G^oma aut^o nūm / apud p^ohos e p^ocio-
sior / et sublimior margarit^o / eo / q^o ex g^oma /
et paulo ant^o / m^ota emina / Ideoq^o p^oh^o scri-
bentes / ne periant canetes / et m^oat^o in lib^o
suis / Disponem^o eius nō posuerunt / ne quilibet
eam agnosceret / quā si insipientes sciret / non

vilipendent / **Q**uoniam plures sunt quippe / **S**im-
 ilime hanc manu cognoscetes / Ideo huius vene-
 ni nam absconderunt pili / eo quod p ipm / totum
 regimine adimplet / **E**t tota mortificato et oc-
 casio consistit / **C**artum aut arg. vi. ex p-
 orab; resultat / et e albi coloris / antequam ei ignis
 aduenit / Ique non ei adueniente / ipm fit ruber /
 et h. a lapide diuino pcedit / unde Elbo m. for-
 dealbate latone / et rupite libros / ne corda vira
 rumpant / **E**t **S**. Minimis imponite / et fit el-
 ipir / eo quod p ipm ntas et vita / et aq munda
 ex multis extracta tinctis et reb; / eius quod
 tinctura vita est huius / quib; innigrit / et colo-
 rito perfecta / ut **S**. plurimum testat / quod prio-
 rissimus color est tyris / que prius colorem p-
 mittunt / **D**emum purpureus color appropia-
 bit / **H**oc enim arg. vi. est fructificans /
 suauitates odoris / et e tinctura verax / et in-
 fallibilis / omni corpori pstantis gplementum

De arsenico et amipigneto . r. . 2 . A
Compatur etiam arsenico et amipigneto / r. . 2 . A

unctuosi adustine / ut qz v; ome arsenicum
et antipigmetu / h; unctuosas et adustinas
humiditates / necnon vaporabiles ab igne / quib;
corpa demigrit et exsiccant / Et arsenico dicit
masculu / ratione caloris et siccitatis / Antipigmen-
tuu / ratione caloris et humidi / femina / ut Gnr.
phorum d; / Demitunt vob femina in antipig-
masculu / uo in plumbu // Et sciendu qz phi una
dicit nam / arsenico et antipigmetu / ratione frige-
ul / ratione caloris / p dicitur / Nam multoies po-
pro igne sulfureo / et sepms p spu / qui e egre-
diens a corpe / qui e aqua / qua omnia vegeta-
et augmetantur /

o. 28

De marcasita magnesie et tuthia.

Quoniam etiam marcasite / magnesie et
tuthie / marcasite in colore qz sicut ma-
rcasita cristallas argenteas et aureas hab;
mixtas in terra / Sic in ope phisico / signa appnt
similia / in testa q; dicitur / dicens Sato qz terra
fetida / cito recipit cristallas aureas ut ut sup.
Dicit etiam magnesie ee similis / ratione ponderosi-
et fractionis omni metalloru / Dicit etiam
tuthie similis / ratione extincoris / Nam sicut p-
cipitur tuthia extingui . A . ut . 9 . ut 10 . ut 12 .
vitiu / ut eius terretas subtiliet / et sulfurei-
tas deleatur / Sic madant phi / opus eorum

iterari / ut omne superfluum in mai^{or} abiciatur /
 abintia in profundo sine in occulto adiciatur /
 Nondum uero est q^{uod} dupl^{ex} est spiritus / unus in corpore / et h^{ic}
 est remouendus / et est ignee nature / ut **Ambr.**
 testa^r d^{icitur}. Scitote q^{uod} corpus non potest tingere seipsum /
 nisi spiritus exhalatur / qui in rebus eius occultus
 est / et fiet aqua / et corpus absque spiritu / qui est
 animalis natura / ex quo colores apparent / eo q^{uod} spiritus
 terrenus non tingit / animam autem terre nature / q^{uod} de
 corpore transit et colorat / **Sed** uero est ex corpore
 et est aquee nature / et est tingens corpus in elixir /
 ut **Ex. d.** Masculus uero hic / est corpus / et femina
 h^{ic} est spiritus ~

De qualitatibus singulorum omnium metallorum. f. 20.

unde sic copat^{ur} omnibus metallis in qualitatibus /
 in naturis / in coloribus / in mollitie / in duricie /

et h. in manu et in occulto eorum / auro et ar.
copatur / ratione p[er]sonis coloru[m] p[er]sonarum in
igne / et ponderum / necnon ductibili. / p[er] p[er]p[et]ue
in auro / cu[m] ip[s]i sit nobiliss et p[er]f[ec]tis omib[us]
alijs trib[us] corpib[us] / et obhanc p[er]f[ec]tionem p[er]petuam
d[icitur] auri p[er]f[ec]tum ei simile / ut p[er] h[oc] testat[ur] d[icitur] *h[oc] tinctu[m] aureu[m] ut auro v[er]o p[er]f[ec]to album*
p[er]f[ec]tes et p[er]f[ec]ti non fecerunt aliud / nisi ex auro
aurum / et ex auro arg[entum] / non t[ame]n auri ut auri
illud sine arg[ento] **E**st aut[em] p[er]f[ec]tum aurum
q[uo]d no[n] emittit p[re]cio magno / ut **Alph[er]us** d[icitur].
Scito q[uo]d hic lapis de quo h[ic] archani agunt
dens no[n] emendat p[re]cio posuit / q[uia] in via creata
invenitur / ut a paup[er]e et d[omi]no h[ic] possit
ut ratio et scia adeum / quisquis possit leni-
ter p[er]venire / Et **Horreus** ait / Omnis res
que magno emittit p[re]cio p[re]medat[ur] est / q[uia] mo-
dico h[ic] q[uia] p[er]p[et]ue / et paulo auro / multu[m] emittit
et **Senoz** d[icitur] Auri aurum no[n] est vulgi / q[uia] se-
dealbato / ut ibi dicitur dealbate auri / h[ic] q[uia]
auru[m] cu[m] dealbato fuit post ingreditu[m] suu[m]
que e[st] tinctura / Et iteru[m] omisate auri cu[m] au-
ro / h[ic] est ciner[um] cu[m] aqua / vel seimante auri
in terram albam foliatam / que et tertia tra-
que e[st] auri / tingit elixir / et elixir tingit
eam / et h[ic] est magnesita alba p[er]f[ec]ta et no[n] rubea
Inde ex auro p[er]f[ec]to non fit auri / s[ed] arg[entum]
ut **Senoz** p[er]f[ec]tum testat[ur] d[icitur] Scitote q[uo]d nisi
dealbetis s[ed] aurum / non potest ruben-
fate / eo / q[uo]d due na[m]e nil aliud sunt / nisi albu[m]
et ruberu[m] / albu[m] de rubeo / nigro e[st] / et mu-

De albo / Crystallinu de rubeo citro apparet /
 et h. w. Senoz cu d. Est n. mirabile / cu m.
 seris sup alia tria mixta / tunc inuat albu
 sup citrinu / Et rubem de albat ea in alb
 edme argenti / Deinde inuat citru sup al
 bum et rubem / et facit ea citrinare / et
 nitate anni / Deinde inuat rubem sup ci
 trinu et album / et facit ea in rubedme
 allasell marini / Et hyonens ait / Respice
 citrinu opletu / et citrinu diminutu /
 et in sua citrinu et omni citrinu / Et re
 quie rubem opletu / et rubem diminutu
 in sua rubedme / et omni rubedme / et in sup
 aspice nigrum opletu / et nigrum diminutu
 in sua nigredme / et omni nigrum / Ex h. p.
 q. annu p. h. n. no e annu volgi / n. in coloe
 n. in sba / ideo d. q. no letificat cor hominis
 et arg. s. m. / Et illud qd exaltat ex eis
 e alba et rubea tinctua / v. a. f. p. a. p. a. p. p. p.
 ueritua / coloatua / p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
 netitua / p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
 illa h. o. r. e. z. letificat / et cor h. o. r. e. z. sanat / ut Sen
 oz d. et reddit h. o. r. e. z. hilare / et iuuenile fa
 et vigorese corpus p. s. n. a. t.

De quatuor corporibus metallicis imperfectis
.c. 30.

His uero quatuor corporibus scilicet ferro
cupro / stanno / plumbum operatur
ratione duarum fusionis et mollis in
manu et in occulto eorum. Nam illa
que sunt dura in manu sicut ferum
et cuprum sunt mollia in occulto et sic de aliis
duobus est intelligendum. Idcirco ferum et cuprum
assimilatur ipse tamen habet huiusmodi fluxum et li-
quabulum in igne et talia sunt stringetia sta-
ni et plumbum que humdant huiusmodi / papus
ferri / tamen ipse sit inordinatus huiusmodi et maioris
caloris ut Democritus dicit. Ego ferum scire et durum
ego fortis pistans pistatus omne bonum et non
est res in mundo agens actionem meam / per me
em / ignatur secretum secretorum / quoniam conalesto a
lignioribus tamen habeo vitam leonis rugientis
et hoc est ferum alchymicum / ipsum non transmutatur
ab adamante. Et si quis sciret aliud inuenire
faciens operarios huiusmodi / non posset / ideo magnifica-
ti et exaltati sunt et facti es omni rebus / ideo
maxime uidetur argere. vi. philoso. amicum / tamen ipse
sit coagulum / nisi coagulationem perpetua et firma / non
non stannum et plumbum eadem operationem posse fieri
ut G. d. philosophum / Et et plumbum lapis sunt
preciosus / ideo ponit plumbum in plumbum / quia
nam nam letatur et natura nam volare facit et
nam nam generat / et nam nam superant / ideoque mi-
nister dei / sunt ille nam multiplicantes / dicitur

etiam qd sit p^{ri}mitas int^{er} magnete et feru^m
maior utiq^{ue} est p^{ri}mitas int^{er} es. et aq^{ue} m^uas.
que est plumbu^m et stannu^m albu^m ut **S. phorim**
testat^{ur}. **D.** Etenim plumbi albi dispositioes dem^{on}strant^{ur}
eo aut^{em} noto nichil aliud est q^{uam} opus mulieru^m
et ludus p^{ro}coru^m absq^{ue} tali em^{en} plubo nulla
tinctura fit p^{er}fecta / eo q^{uod} vim h^{ab}et ut hermes d^{icit}.
gru^m triplex / q^{uod} co^{mpo}situm in corpe st^{annu}m / et
in colo^{re} utitur inuap^{er}abilem / Et scito^{re} q^{uod}
prima vis est acetum / sed a^{ut}o plumbu^m de quo
sapi^{tes} d^{ixeru}nt Coquite ip^{su}m stannu^m / do^{ct} p^{ro}uetur
h^umore sue / et fiat siccus / et residu^m suu^m bibat
h^umorem / eo q^{uod} plumbu^m abustum fuit / **H.** est
plumbu^m ruben^{de} de q^{uo} sapi^{tes} d^{ixeru}nt Ecce h^{oc} plumbu^m
bu^m q^{uod} ruben^{de} inuap^{er}am^{us} / n^{on} op^{er}is est inuap^{er}am^{us}
su^m quo nil fit / de ip^{so} namq^{ue} d^{icit} / de plumb^o
fac feru^m / aut crocu^m de croco / fac albu^m de albo
tinctura^m / de stanno fac cupru^m ul^{ter} es / de eis fac
ceru^m sam / de cerusa fac minium / de minio tinct^{ur}
tura^m / et apprehendisti sapiam^{us} / Intellige q^{uod} leg^{is}
h^{ab}ere stultos fallit / o q^{uam} p^{ro}ph^{et}es sunt seducti
in no^{mi}ib^{us} sp^{iritu}um et corpu^m / putantes se ex^{tra}here
tincturas de rebus siccis et aridis abustibilib^{us} /
cu^m in eis nulla sit utilitas / et o^mnia v^{er}unt^{ur} in
nichil^{um} / et cuncta mortua s^{un}t / et coru^m causato
ad p^{er}fectoem n^{on} p^{ro}uenit / ut d^{icit} d^{ominu}s Can^{is}
ergo fili a sp^{iritu}ib^{us} / corpu^m / lapidib^{us} q^{uod} mortuis
te sepa^{ra} / q^{uoniam} in eis nullum est iter / n^{on} etiam
t^{er}minu^m p^{ro}portu^m in eis inuenies / q^{uod} vis eorum
n^{on} auget^{ur} / ymo tendit in nichilum / sicut s^{un}t

Galienus ~~ampugnata~~ arsenicus arg. vi. sul.
capilli huanu / sanguis / sperma / urina pueroru
omni / amru / arg. / ferru / cupru / stannu / ma
gnesia / marcasita / tuchia / et hys similia / que
omnia Senioz dicit esse obstabilia / et mortua
nec in eis aliqua opatio / nec similes / qz opatio
nra surgit per sensus / sensus apientes / In
plumbo vo est vita / Et h. int archana arch
anoru est notandum / qd dicit plus / Nichil e
affinius auro qz plumbum

C. Si

**De arboribus / herbis / floribus / radicibus
et aliis vegetabilibus**

Ovidam aut pforu hac
divinam sciaz / herbis
radicib / arborib / flor
bus / et aliis diversis
vegetabilib / necno suc
corum et fructib / similitudinarie
opant. **Galienus** d. de arborib
plurima / que a. ramos hz / ut in q
dam scripto repn tractatu de lu
natica sic precedente / h est quedaz
herba su planta noie lunatica su
berissa / cuius radix e terra metal
lina / stipes eius rubra / qd dicitur.

ingredine p[er]fusus / folia eius similia folijs m-
 aiorane / et sunt 20 / scdm etatem lue in ar-
 stencia et in decrestetia flos eius citrim[us] / p[er]
 tres dies odor eius put odor musti in pleni-
 timio / uel in decrestetia / p[er]pleta / ex eo accep-
 tus et in eo manens importus / utitur in hu-
 nam p[er]fatum / Si post h[oc] bulbus fuit quinq[ue]
 vicib[us] / vertit in solem / Cuius p[er]s una / t[er]m[us]
 vertit in p[ri]m[us] solem / Om[ni] p[er]d[er]u[m] no[n]ia
 sunt p[er]ita / similitudina[m] in hac excellen-
 tissima sc[ri]ptura / pro qua om[ni]s fidelis /
 debet t[em]p[or]e sua vite sue fideliter et opame[n]t[ur]
 laborare /

De plurim[is] vocabulor[um] artis .c. 32

Quarto n[on] d[ic]im[us] e[st] quib[us] modis et v[er]bis / op[er]atio
 illa celestis adimpletur / Et n[on] d[ic]im[us] / q[uod] p[er] h[oc] d[ic]i-
 ta vocabula ip[s]i op[er]ationi attribuerit / quidam
 eor[um] d[ic]unt / q[uod] calumando / soluendo / et dissolando /

et coagulando h^o opus pagitur / et omnes h^o
antimiat p^o alia vba / cu d^o p^o eius e^o sol / m^o
vo sua / portat illud vent^o in ventre suo / m^o
t^o eius est terr^o / Alii vo d^o p^ont subli
mando et reuando atq^o figendo / don^o in fin
do maneat / Alii m^oerando aut imbibendo
don^o fluat / Alii abluendo aut m^oidificando
d^o album et pulch^o appareat / Alii occidendo
don^o m^oiam^o et albificetur / Alii v^oificando
et m^otrando / don^o g^ometu fiat / Alii p^oia
faciendo et cor^oupendo / don^o m^oia^o occultet^a
et e^ou^oso / Alii sepando elia et reuigendo
Alii atendo donec cor^op^oem fiat p^ouale et e
comiso / Alii coquendo donec are^oat / Alii
assando donec as^oingat / Alii renouando
d^o n^ois adueniat / Alii a^oiam a cor^op^oib^o
exhendo / Alii cor^opa et sp^ois r^oificando / d^o
veniem dealbando / a loue strid^oem auferendo
Saturnu m^odurando / aut m^oidificando / mar
tem m^olificando / sua^o / a^onado / uet^oon q^opa cor
pa in aq^o soluendo / nichilomin^o omib^o cor^op^oib^o
diminuit p^ofect^o p^ouando / Alii m^oar^ou coa
gulando / arsenicu / am^op^oignetu / sulf^ore / mag
nesiam / mar^ocasiam / t^outham dealbando / atq^o
fixando / Alii salia acuta / q^o olea m^oeatina
p^ouando / Et adhuc diu^o vocab^ont / q^o longum
esset enarrare / elix^o eoru albu et rub^oem^o op^olei
d^o p^ont / que o^oa s^o vnu et idem intelligenti /
et adpedem ac e^o q^oat^oheata / q^oadmo^o t^oat^oheata
ita ut cu vnu t^ominat / aliud incipit / et

De multiplici opatione phlogistonum. c. 33.

Dicitur calcinatio in principio opis in / ponit
tamq[ue] p[ri]m[us] in g[en]eratione / unde p[ri]mo videndu[m] est
que sit calcinatio phlogistonum / Et sciendu[m] q[uo]d t[ri]p[li]x
e[st] calcinatio phlogistonum / Dupl[ex] corporis / etia[m] spiritus /
prima est in actu opis in / de qua d[icitur] / Calci-
natio e[st] p[ri]mo frigide humiditatis / abustio / remone-
tis / vel sicte terre in t[er]reno / et hanc p[ri]m[us] ex-
emplificavit in ligno / in quo sunt tres hu-
miditates / prima aquosa et frigida / et h[ec] p[ro]-
hibet lignu[m] a combustion[is] / Secunda virtuosissima
oleagena / et ipsa facit lignu[m] arde[re] / hec due
sunt vaporabiles in igne atq[ue] cremabiles /
non relinquit in cinere / et e[st] valde modica et sub-
tilis / fixa et p[er]petua / nichil inflama / et ipsa
e[st] vitrificans / et diaphanitate vitrea spon-
dens / et tali mo[do] p[er]cipitur fieri calcinatio phlo-
gistonum / ut e[st] in ligno p[re]dicto / Et ipsa sit vere
p[er] acetum phlogistonum / su[m] p[er] alq[uod] p[ri]maent[er] / et no[n]
re alia / et h[ec] no[n] / Talis n[on] humiditas ut d[icitur]
est / que e[st] p[ri]ncipiu[m] liquefactionis / or esse in co-
rporib[us] ut hermes d[icitur] p[ri]ncipiu[m] om[n]i[um] liqua-
tionis e[st] aqua / Et d[icitur] refert / Consideramus
itaq[ue] in p[ri]ncipis naturalib[us] / q[uod] p[ri]m[us] liquefactionis
e[st] humiditas cunctis / p[ri]mixta partib[us] siccis ter-
ris / in quib[us] monetur / d[icitur] resoluit eas ignis /
et invenit[ur] tam vaporatois / humiditatis / non ve-
hemens in eis mixtam / v[er]o elevat ab eis in
resolutione / et invenit[ur] tam adustionis / ut sic

29

adustum / et calor impissus qui e corripes
 tu hūdi te / in aeream resolutor tūiformas
 digerendo Nam in pma calcinatioe remone
 hūdi^{tes} dne / sū frigida et aquosa / et adusti
 ua / In ista nō que e sūda / remonet tūitas
 et igneitas / et p resolutor mē aque Nam
 omnia que soluit / et liquefa / et molli ficat / de
 inde pūrbat / exhibet p decoctores resultant
 aere resolutores vaporando / Unde h e soluto
 phorum / qm partes terre sūte mollescent
 ita q earum sūctas / que e duricies / utat
 in molliciem / que aqua d. hūctans / ut alq
 pluvialis / uel alterius hūdi / qz d. / quanto
 mag sūctum / tanto mag mole / sū sola sūctas
 alchūmie tūgit / et non alia / h. est auritas
 eltorum **C** dicit etiam mēatio / ea de causa
 cū terra sit pūata hūore suo / nūte e eam in
 terre / id est hūmōe pūnde / ut fluat / et ing
 ressu heat / nūto virtute et form metallia
 repūtat / ut s. phorum figurate lō. Or. hō
 in tūmlo iacet / don. pulvis fiat / partis dieb
 dens reddit ei aiam atq; spm suum / infūte

30

primam sram segregare. Nam in omni sublimare
signum pformis / e liquefactio / et fusio metallina
Et notandum qd dupl est sublimatio / una corp-
oral / alia spiritalis / Corpalis est ad tere-
stris / Spiritus vero spiritum ad ignem / De prima dicitur / fa-
cite corpus spiritale / et fixum volatile / De 2a
scribitur / Res in qua e adustio / primum qd in ea
resolvitur / est virtus ignea / ut / Et Senior dicitur
egrediatur spiritus a corpore qui e ignis / **Q**ui
etiam fixio / prout absentis addicoem / via illud
qd abest / est volatile nature / in quo studium
magisterium vatum eest / Nam e elixir albedinis
et rubedinis tincture / necnon spiritus tingens /
et aqua metallina / p fundes sem corpus spiritum
vivificando / Et corpus e recipies tincturam
ab ipso spiritu / et non ab alio / non dicitur qd tinctura
fit a natura volantium / Et illud qd firmat /
et fixat spiritum spiritum / e fixum et perpetuum / et in-
cremabile / et nominatur sulfur phorum / vel ci-
nis extractus a tinctura / ut Senior dicitur / Qd fix-
um est fixat res fugitivas / Et dicitur / Inq-
uam igitur tincturam quia ignis non torren-
pat et non expellat / et sram que pmisset
liquefens / et sram q solidatam / coagulataz /
fixatam / et firmam super ignem / et ingem
pmissendi ista admittens / ita q tingat cum
eo / qd e in eo de tinctura / et pmisset cum
eo / qd est in ipa de sra pmissibili / et q solidet

cū eo qd est in eo de sba consolidata / et figat
sp in eo / qd est in eo de sba fixa / Et iterum
subiungit dicens / Quesimus sba fixam / et
invenimus eam ee omo qd no fugit ab igne /
et ipm ee corpa liquefana / In libo de p. d.
q p talia corpa / figunt sps velocissime /
et no p alia / ideo dicit / Terra fixat / aqua
dealbat / aer penetrat / ignis colunt / h aut
fipio / que multotiens repetit / ut Geber docet
donc cū tota sū sba in igne maeat / sū aut
tūc cū tota sū sba deinde recedit / **¶** Dicit eo
ablucio sū mūdificatio h ps pda / rde nig
dinis et mali odoris / ut / **¶** Eur. p. h. dicit
Et no desistatis ipa abluc / donc nigredine
pruinetur / et album fiat / Et moien ait / qto
magis aliq ablucitur / tanto limpidius erit
et si ablutum non fuit / no limpidab / et Geb
in libro p. s. d. / Qd no figitur nisi illust
retur / et fulgidissima ex illo eliciat sba
cū sū mo nigem / Et in libro distinctionu
scribit / mūdare corpa a sua nigredine / n. rub
edine / in qua e corrupto coru / donc album
fiat album / et rubem rubem / Nam ablucio
d. xxi inquinatē deletio / Item dicit vade ad
muliere lanante panos / tu fac siml / Et he
rmes / in primis fuit rubem / et in ultimis
album / Et si sua nigredo omo aufert / ac
deinde in rubem vertit / lucidum / et nimis
puru / q. d. / **¶** Qd ignis et azot latone mū =

Dant et abluunt. Et lalet minor. Qui facit mi-
gredinem accipe ab eius superficie / ea ablucio-
ne ipsum purificat et auget. **¶** Dicit etiam
occisio siue mortificatio / rone vite vegeta-
et ordinate / et actus / h. est caloris impressi
Nam omne qd h. calorem ex se mouetem et ag-
entem siue transmutacionem / dicitur viuere / et ob hoc
cum alchimia impfe dicitur viuere / et hoc vita
pbi producit occidere / et vitam eternam atque
pmaentem reddere / ut lalet minor d. Nos o-
em sapient occide / h. est obuiere / q. mors eu-
reuelabit. Et dicitur. Contemamus ipsum qd mor-
tificacionem sui pma / cu eo quo mortificat / de
rebus aduerbis / ut pma facietur pma / et
exsiccatib. sicut e sal / alumen / atammetum /
talp / et alias res / quas h. similes ignis / faci-
amus ergo illud multoties / donec moriat et mol-
lificet. **¶** Dicit etiam vinificatio rone vite
meti ut vinificatiois / seu ratione humore meta-
lici / Nam omne qd mutatur / diminuiti ratione
mutat. Et illud qd vinificat / cu duorum vini-
ficatur. **¶** pbi aut voluit nutrire gram eo-
rum h. more guali / donec vegetetur / et fructum
afferat talem / qualem ipsum gram intus fecit
h. et voluit vinificare illud qd mortuum e a
forma metallina / quousq. prestat fusionem
metallinam pfectam / Et talem vinificator siue
nutrimentum / aliqui pformam vount ingressum /
et h. v. feber / cu d. aut ingressum dantis

hinc / que sua spissitudine ingredi non pmit-
tunt / cum multiplici reiteratione solitoris spiritum
non inflammabili. Ex hinc modorum ingemis
nate e quales rem ingrossum hinc / qui ex illis
dependit hinc / et altera e cum pmissioe im-
enta. **C** Dicit etiam putrefactio su corruptio
h ps 2 / rone maris. Nam omne qd putrefat
et corripit / apud visum abicit mion maris
et respicit occulti / qd n intendit corripa
sine delere maris. qd e terrenum / et educe oit
ultum / qd e argenteum et aureum / ut dicitur
testa d. Cum subtiliat es et deroguit in aceto
cum medicis / don moriat / qn penetrat albedo
eius ad exteriora / ita ut ipius intus scru / fiat
extus scru / simile arg. in albedine / qn fecerim
illud / invenimur virtute eius tingetem reman-
etem / et maioris tinctie et penetrantis / ita q
non dissificat a colore arg. puri in aliq. ymo
e magis refertum / et tinctura e magis coplete
albedinis. Talis n putrefactio est gnatina / q
gnat tale / qual ipa est / Et consistit in duob
in hinc / et siccitate / non demor. Scias q non
fit gnatio absq corruption / xii studeas in pu-
trefactioe / et **G**urphorum. h igit putrefactio
e maxima / et mior / extrahit archam. **C** D.
etiam separo eliorum / ut pmissum e in calci-
nacione prima / in ipa vo separant elia / terra
sa aqua / aer / et ignis / Terra ibidem relinq
ut alia tria elia / in ea valeant radicari. Si
ipa non eet / elia fundat. non hrent / supedi-

ficandi donū noua thauoz. Nam prope
separato eltorū / e segregāe ethrogenia / q̄ sunt
accideria. Et q̄ncto eltorū / e emulare homo
genea / h̄ est / que sunt de n̄a h̄ndi radicalis
ut in h̄. Gur. p̄horū s̄bit. Conūte elia / est
h̄ndum facē siccū / et fugiens fixū. ¶ Dicit
etiam q̄ritio / rōne densitat̄ ut dicitur. Naz
om̄e q̄d densum et durū e / nō est tingēs neq̄
penetrans / ideo ōz conterī / ut subtilissimū fiat
et penetratū / s̄m in Gur. Em̄ oīa puluis
fā sunt / Diligent̄ e q̄ritū. ¶ Et nōndū q̄
duplex e q̄ritio / vna xolgi / et fit manibz arti
ficum / de ista d̄r. Bezo in die / et assa in nocte
Q̄da e p̄horū / et fit igne decoctiois / vñ G.
h̄ aut q̄ritio nō fit manibz / s̄ fortissima dec
oction / r̄. Valet m̄oz. Ignis om̄ia terit / r̄. Ello
m̄fior d̄. Nichil aliud fā nisi q̄ q̄ritū et
dealbani / et Senoz. Non valet agelato nisi
fiat puluis / et G. Ideo ōz filios doctrine illa
rem absq̄ timore q̄būz / quousq̄ timis fiat /
r̄ scitote q̄ optime misuist̄ / eo q̄ ille timis re
cipit sp̄m vite. Et h̄ contrito m̄lto. ap̄lis
vocat̄ lapis tū cursōe / mortariū tū pistello
¶ Dicit etiam decocto / rōne dure et tenac̄ t̄re
nam om̄e durū et tenax v̄. decoqui / ut meli⁹
et lenius seu nobilius fiat / q̄r d̄. Alpidius. Sci
to fili q̄ nō indiges m̄lto nomibz / s̄ vno tm̄
noie / q̄d e aqua / vna q̄ actoe / q̄d e coque / et
decoctio n̄aliter ideo fit / ut rei impunitas re
moneat / et m̄dicia in sui m̄acat decoctoe

ut Amten testā d. Quato plus mhuato est
vehementor / tanto plus eū ab eo corrupto rmo-
tor / Ampli⁹ qsidādo decoctom post decoctom
in aqua / et remouedo corruptor resua / rmo-
uedo aq / quocienscuq tincta sūt / don⁹ nichil
maneat tinctue / **vn⁹ Tnr⁹** Coquite in aqua
sua 30 diebus / deinde apietis / et inueniet⁹ es
in aq⁹ vi⁹ vsm / abluite ipm coqdo / do⁹ sua
priet⁹ mguadme / et fiet es umbra tares / de
hac decoctom d. Amten / **Q** si mguadme aduenit /
erit adusta apud decoctom / et Senior / Si re-
manserit in eo mguado tpe suo / mōiens p doloe /
qz corrupta qz opatus es / a tali regimine ca-
uendu est / **S**z coqm debet ut **S** phoru attest-
atur d⁹ / Coquite en cotinue do⁹ coagulet / ipo-
n⁹ coagulato mōmū sit artha⁹ / Coquite il-
lu lapide coagulatum / quousqz fiet similis mu-
gre marie / tunc aqua ipm imbuite pmane-
te / quousqz eius appareant coloes / h aqua in de-
coctom mōmū mutat nām / ideo facit ei file.
Ait n. Albertus qz mōt omes artes / alchimia /
plus nām imitatur / et h⁹ ppter decoctoz ei⁹ et
augmentum / qz decoq⁹ in aquis metallinis ig-
neis i. rubeis / mōt⁹ hntib⁹ de forma / et animi-
me de matia / Nam alie artes imitant natūz
similitudinē / Alchimia vō meru xēitate / ideo
ipa nō est debilior nā / qz ars sū artifex tm
sibi mōstrat / ipa vō naturali opat⁹ et perficit
ut dīc in Senioe de aqua diuina / **Q** non sit
nato / neqz nascitur in futū / qm hanc stictiaz

posset coplere sine nā / nā quid que telit est
indita rebns et infusa. ¶ Dicitur etia affato
rone hūmori pettatiū ipius corpis / ut rutoe
spūs qm destituitur et figit / ppter assiduatoz
assatōis a corpe / ut Calat mior d. Et suam
iteratōem ponit tibi / ut doceat ipm pati ig³
et Amicē. Si volum⁹ q fiat bona mixtio
eius / tūc assatō ipm igne equali / et h³ est ut
qteram⁹ ipm / et ponam⁹ in vase vitreo / et po
nam⁹ in vase testeo vitreato / et lineam illud
vas luto sapie / et exsiccam⁹ ipm / Et itē subm
git / quodvis vnus ē assatōis / tū rebz adme
tibz et facietibz pūm⁹ / ut B. d. Notifico h³
artis inuestigatoibz / q corfusse ē opōitio / et
q eam oz assare / ut ad pfectōem pueies / tūc
corpus tingit. ¶ Assatō ideo dicit et mūeta
e / ut hūditas rei accitāl / lem igne exsiccat⁹
at delectatur. Et est nōndūm / q tam corpis /
q ipius spūs fit exsiccatō in assatōe / Et est
in ipm tūcēdu / ne spūs / qm corp⁹ exsiccat
et a corpe exsiccat⁹ / fiet volatīl / nā si vola
bit a corpe / corpus ipm ēē non p³ / Et talem
exsiccatōz docet Amicē d. Et tū h³ habz boni
tatem q nō aduritur sup igne omio / s³ talef³.

¶ Item de alijs modis opatōm. c. 28.

¶ P³ consē q ne laborem⁹ in adustōe calina⁹
habem⁹ et scim⁹ q tū eo fit p³atio et nō tūm
alio / nōndūm itaqz in pmo rei eius exsiccatōz

^{als aqua}
 et destructo^r accit^r ab eo fore n^o tam ita ut
 calefiat q^{uod} puluizetur aut frangat^r. ¶ Dicit^r
 etiam renouato causa arefationis quersa est
 fimo et lutu sapie. Nota renouato phoru fit
 ideo ut terru sicut^r semp^r utetur aqua p^{er}man-
 ente ut fluat et l^{et} immunt^r q^{uod} p^{er} talia vba
 fimo^r terru su^u corpus est semp^r de q^{uod}to m^o p^{er}
 diem renouatus. ¶ Dicitur etiam rectifi-
 catio corpm et spm^u rone imp^{er}stois eoru di-
 minutionis et r^{ati}onudiciei aut sup^{er}flui^u eoz.
 Nam corpa que sūt h^uore nimio h^umdancia
 ideo sūt nimis mollia in ductibilit^{ate} et facili-
 me liquefcunt in igne ut plumbu scamm^u ma-
 guesia h^u aut mltociens ponitur q^{uod} spm^u qui
 est aqua metallina tā mollitiei q^{uod} phoru
 sps sūt molles ut aqua in a^{er}oie. Factu
 eius mollis gustus dulcis pondus graue. No
 dicitur p^{er}omite plumbu cu^m plubo scamm^u
 tu stamo. Natura n^{on} na letat^r q^{uod} gaud^{et} q^{uod}ma
 p^{er}inquit^r. habet am^{en} ea. ¶ Alia dō sūt de-
 ficiēcia h^uore ut arg^{ent}u^m aurum ferrum cup^{er}u^m
 et her^e q^{uod} corpe calamato intelligunt^r de h^uis
 lo^{quor} Teber. Si queis corpa dure fusionis mo-
 llificat^r in p^{ri}mo sue cōtōnis lentus ignis

adhibeatur. Ignis n. lentus / e humiditatis co-
- fructus / et fusionis pfectus. Et si queris mo-
- lla indurare / opantur opus in corpore / ut
- eius humiditas osimul / et fusio pfiatur. Ime-
- nimus n. q. nisi ome supflua / sine p. medicia
- su p. rationis modum auferat / ab impfatis corpi-
- bus / no pfiunt / sc. ut tollatur ab eis causa
- supflua / et tiritas immunda / ita q. de amixt.
- non sepetur in fusione / post proiectionem medi-
- cine. ¶ Et est notandum / q. omnia corpa / omni-
- beant significat p. totu / rone impfatis coru
- ut dicitur est. Nam. G. p. horu. d. q. cor supfla
- e op. ratio om. corpm / et mundi eam omnibus
- nomib. mutipauerunt / muni ul. eris / p. am. p. r.
- ul. plumbi / quoniam ab illo remoueam colores
- et fiet elixir. ¶ Et sciendu / q. no est via recti-
- ficandi corpa p. dicitur in n. a. integre et complete
- absq. tinctura nra / que e semen mundum / nul-
- tam huius bndicem / r. h. testatur. G. n. d. em
- Semior / Scias q. no fit aliq. tinctura p. fta / absq.
- lapide ematites rubeo / qm lapis depoit oer
- rubedinem / et purgat seipm. ¶ Et qm tu vidis
- in principio opis / corpus q. grana rubea / et
- in agelaton velud oculi p. fctum / et q. p. p. a-
- ta nigra spissa / scias te iustam semita am-
- bulasse / Sin aut / omis opaco frustrabit / et
- cassetur / testante Alberto qm d. Qui albis
- dealbant / et citrinat p. citrma / ead. metalli
- remanente spe / censent deceptos. ¶ Est p. fta

intelligend de spiritib. / Sunt n. quidaz qui
dicunt se scire verum coagulare / ul a corpe
exherere / Alii arsenicu / ampu^{tu} / Sulf. cetos
qz spūs minerales firmado dealbare / necno
p salia mudata / su aquis acut / aut oleis in-
teratimis / artificose pfas / corpa impfa et
spūs se afferūt rectificāe / horum om opaco
nichil aliud ē / qz noxium et infortun / quia
ppant id qd non hz tinctam / ex om re / q ted
ad nichilum / Tinctia aut pformē m rē
incobustilib. / Nam ars m parte credit fieri
colores / alteratōes / et tñsmicos debiles / fuit
to tñ ex eis nulla cosequit / qz nā nil ex hīs
predas / ad elix / su tinctam / pftam / operatum
et h supius prudens et discretus opifex potit
subtili indagare / Nam pfi possunt quinqz
diaz / per quas / eoru tinctia su elix albu et
rubeum / integrali pponitur / ac qpletur / 2 su
ipsis nulla tinctia potit ee / Prima ē / sup
flua enatiōe / Secda / medietate in albu et ci-
trinu colōem alterare / Tertia / fusioez met-
allicam prae / Quarta / talem fusioem in igne
peruare / Quinta / debitū pondus om metallo
infuso amstrare / Et h quinqz possunt esse in
mō terminō / scilicet mēsurā / mō / et pondē / q fuit
pftio om reu miorum / Deinde sequit
tertia ps huius opis / que ab hermete rege gre-
corum / 2 pte pformis sic describit / Portant
illud ventus in ventre suo / hac ptem vocat

ph. distillationem su clarificator / postq ergo
res e calcinata / a humore liquabili et denota-
tino pnat / dem a trinitate ignea soluta / nate
e cam distillat v clarificare / et ad aeris dya-
pham. et pspinitate deportat. Nam dista-
llato d. rei cu pspitu. clarificaco. Et h. dis-
tillato e oplenctu totius serem. topis cum
claritate / Et fit trib. aut 2. aut 1. aut 6.
1. 8. aut 10. vicib. ul duodecies qd e vltim.
C. Post vltima vicem distillationis sequitur
qta ps / qna hermes sic notat / Nutrip ei
e terra / ul vis eius integ e / si vsa sint m t-
rum immobiles / Et hanc intitulat sapientes
coagulatoem / et finem rei / su fustoen pscam
Et h. xv. Amicn cu d. Qm ponim qm vlt-
tima vite m firmam lutata luto sapientie
tante ostingim caput eius / postq assamim
vorem eius / sicut dicim postea / inde sublia
medicam don. ascendat / et ponit m tegula
qnc sicut stann. / qnc sicut sal lapideu / qnc
sicut cristallus / postq sublimancim qm ab
eo / et iste egreduntur cu vortatib. et expimmet
actius / et sunt nob note an expimmetu cum
cogitaton subtili ul vehemeti et loga / pne.
ergo ad nos tinctua alba et munda / a rebus
quib. indigem. Et h. de modis et vns opus
elix. aut tinctue pblite dca sufficient. Et
si quid m. lucide occultando dm e. h. m. li.
bello m quo libroru e pscio / sagax litor. naz

investigans / per eius pertransum / octusum / et r-
transum / et per scripta phorum antiquorum ple-
nius potest indagare c. ultimum

De effectibus huius medicine

Quinto et ultimo preceptum de virtu-
te nobilitate et effectum huius laudabilis
tincture phlice / que turris fortitudinis
e a facie inimici. Et sciendum quod antiqui sapi-
entes / quatuor principales effectus sunt virtutes in
hac glossa thauricia asolatrice et adintra
scia reperiuntur / primo dicitur corpus huius a multis in-
firmis sanare / Secundo corpus impia meta-
llita restituit / Tercio lapides ignobles in
gemas quasdam preciosas transmutare / Quarto
omne vitium ductile facit sive malleabile.
De primo asenserunt omnes philosophi / quod quoniam lapis e-
matites post rubificationem sunt / non solum facit
minera in corporibus solidis / sed etiam in corpore
humano / de quo non est dubium / Nam oem in-
firmitate ab interiori sumendo curat / ab exteriori sa-
nat ungendo / dicitur in philosophia / quod si datum fuerit
de eo in aqua vel vino tepido palatice / frene :

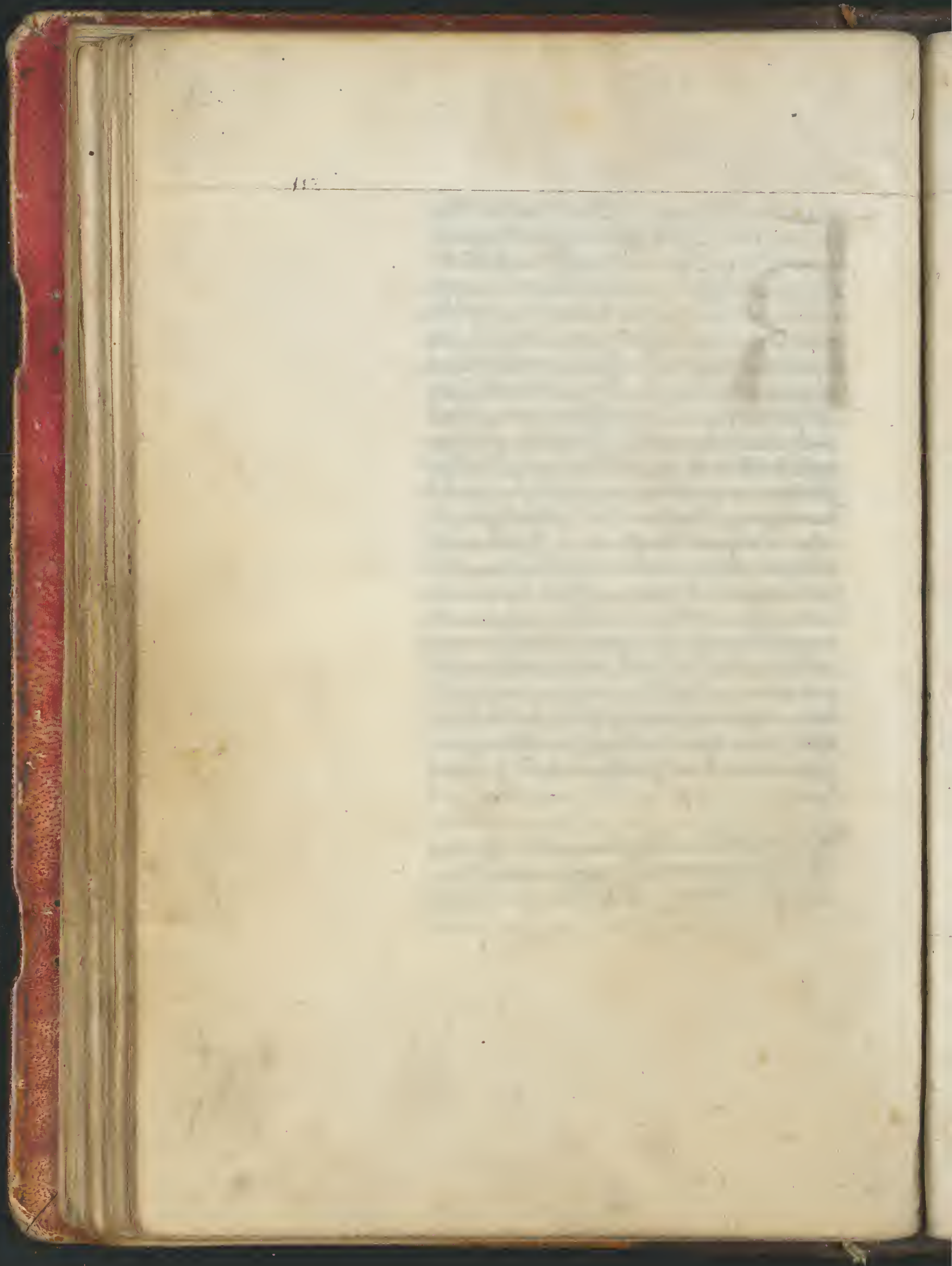
tiās / ydropicis / leprosis / curat eos Alii sa-
phetes dicūt / q̄ guttam rosaceam sepe relidit
ungendo / hinc vō passio tūdiata / ethica / y-
liata / colica / itēcia / et morbos egidi / cū Epi-
lemis / et n̄ spes februm / p̄ eam curant sum-
endo / plerūq; arthetica p̄ eam curant ungedo /
Et quicq; e in egiro stomacho h̄ tollit / et aer
fluxū humorū petūciū stringit et osmit po-
tando ul ungedo / omes q; melacolicam / siue
metis mesticiam / ieiunio stomacho sumpta /
repellit / Omem fluxū reumatu exsiccāt /
Est etiam infimorū oculorū optima sanatrix
Nam fluxum lacrimarū stringit / lipposos /
attemnat / ruborē depellit / pellem ul tūta
delendo mollificat / Ginnū / tela / albugo / et
hugo cornu / ungula / tacharacta / mūsis pal-
pebrum / Esus / tenebre / ac oclorū infla-
tū / h̄ omia / per medicina hac publicam faci-
lime curant / Cor et spūalia q̄fortat / potan-
do / dolorē capitis mitigat / in tymphib; unge-
do / prebet etiam surdis auditū / ac oī dolori
aurū succū / inflatū / nervos apertos rei-
ficat ungedo / dentes coruſos restant / lau-
ando / fetorē anhelit; dulcorāt / Sanat etia
p̄ eam omia gūa apostemata ungedo / aut
emplastrando / aut puluer; sicū mīr omī-
ulcēa / volūa / Canē / fistula / nolū / Dange /
antrax / Serpigenes / Impetigenes / Scra-
miones / Scabies / pruritus / r̄ tinea p̄ eam

sanant. Cicatrices per eam planantur ita ut caro
nova regnatur. Vini corrupti et acidi si
permiscetur/repatur. Calculus inde soluitur
si bibatur. Venenum expellit sumendo. Occidit et
vires si impuleretur. Capilli subvillosi per eam
ungendo remouentur. Rugas in facie et omnes in-
artulas delet unguendo. Et faciem inuenientem
spondet. Asperitatem in partibus laborantibus sumpta
auxiliatur. Fetus mortuum emplastrando educit.
Vermem prouocat. Coctum excoctat et auget
Ebricitatem prohibet. Meoriam inducit. Humidum radi-
cale augmet. Viam vigorat. necnon multa
alia bona corpori humano ministrat. quod huiusmodi
est super omnes medicinas. Hippocratis. Galieni. Co-
stantini. Alexandri. Auerrois. ac aliorum doct-
orum artis medicine instantorum in odore sapore
virtute et effectu. Et est nondum quod huiusmodi
est si medicis apothecis ad morbum deputate
permiscenda. De sedo scribitur quod omnia metalla
impressa transmutat. huius enim transmutatio est facis materia.
Nam omne quod est aurum. factum autem in colore. sicut per
sententiam ponderis ductibile. liquefactum. duri-
tie et mollitie. De quo scribitur quod lapides
in gemas preciosas transmutat ut superius allegatum
est in li. Sexta ubi dicitur quod lapides iacinti co-
ralli rubri et albi. Smaragdi. Crispoliti. Za-
phiri ex ipsa materia fieri possunt. Et in carta sac-
dotum tradit quod ex crisallo carbunculus. sicut Bu-
bino aut Topasius per eam fieri possunt. qui in colore.

et sba excellit nales / hys vō lapidib; et
alijs quib; infusa sūt h; medicā / pūc vtu-
tem nalem / sua nobilitate ita tū q; colōes dep-
utati ad npos / admiscant. Nam omēs lapi-
idem sil gemam liquefa. et demollit. ¶ De
q̄rto scribit; q; vitru reddit mallea. m. m. m. m.
endo qn liquefa. Nam h; medicā ē antibil-
omen; m colōem / alia vō p; expmēta / arti-
fici sagari qmittenda. ¶ In trionief anti-
quis Impatorū leg; Impator quidā max-
plim; tū Soldano triumphanti / qmisit / p
qd; mlti nobiles / exptus impn; m pagamis-
mū sūt deducti / int quos erat pthonorius
Impatoris / hō magne lūtie / cūdam sarru-
teno / qm et max; erat pbs m tū sua p sū-
ma custodia assignatus / et mltō tpe ab eod;
detentus. ¶ Quadam die / motus mīa sarru-
tenus ille / adnotans pthonor; dix; ei / vis
rehti ad terram natūtat; tue / qm R. x. tina
dne / sumus tu; grām inueniss; m ocul; tuis / tū
pbs / misereor tui / fac qd volo / At ille / Dne
mī patus sum ad omīa / Cui pbs / tū reu-
sus sūc in ptes agnatoris tue / sūpmo dno
tuo / qui tūc v; deus ē / dices h; vba / auge
et dñs me; tū; sū pbs / vob; demadat salu-
tes / tū; dñm et magistrum / vob; declarabo /
post; facias appōri omīa gñā metallorū / q;
liquefices / et hūc puluē qūc tibi dō / m-
mittes / qm omīa vten; in anu vñ; hoc fco.

Cristallū liqfacies in p[re]d[ic]to ⁊ puluē inso
 mutabit in rubinū postea vitū liqfacies
 et de p[re]d[ic]to puluē inso ⁊ reddē malleabile
 hīs omib[us] visis ⁊ op[er]atis dices h[ic] ē mar[is] est
 as d[omi]ni mei dila postea declabis magnificū
 meū sepius inuadissis dāb[is] puluē in p[re]d[ic]to
 tepido q[ui] mox ibit cubatu et sudatō aliquo
 coopiant[ur] h[ic] ex toto citissime sanabunt[ur] ita
 ut ipi non sup[er] terram s[ed] sup[er] penes ventoru
 ambulare videant[ur] Nunc q[ui] vade in pace ⁊ et
 op[er]e desiderium meū Abit aut[em] p[ro]ph[et]a
 gaudens et exultans et omnia in veritate in
 uenit put a d[omi]no suo andr[ea] p[re]d[ic]to sup[er]mo po
 tifici et Imperatori dem[on]strauit et sic p[ro]ph[et]ata est
 meditā p[ro]ph[et]arū totam p[ro]ph[et]ia sup[er]mo ⁊ Im
 peratō[is] regnatib[us] illis temp[or]ib[us] h[ic] v[er]itate inu
 andi infirm[os] hominū et in finitadi metallā
 imp[er]ia lapides q[ui] in gemas p[ro]f[un]das ac v[er]it[as]
 reddē malleab[ile] habet h[ic] meditā glosa quā
 omni inuestigatō fidei et pio p[re]stare dignē
 deus om[ni]p[ot]ens vni[us] genit[us] q[ui] filius dei d[omi]n[us] n[ost]r[us]
 ih[esu]s xp[istu]s Qui tū p[re] et sp[iritu] s[an]cto v[er]it[as] et
 regnat vni[us] deus p[er] infinita secula seculorū
 Amen

¶ Est aut[em] sublimatō q[ui]nta cenae ⁊ f[er]ribus
 p[er]turbatib[us] extrahit et vaporū cenāliū in
 alembico p[ro]foratio ⁊ s[ecundum] sublimatō q[ui] s[ecundum] alembico lenā.

Albertus magnus

Reliquemus unus de antiquioribus post hermete huius nostre artis inuictoribus dicitur. Et alchimia est scia que inferioribus corporibus inducit nobilitate superiorum purgando turbidum et inducendo spiritum et sublimem superiorum in eis confirmando. Et Geber dicitur hispanus. Inspexi quosdam libros huius artis et inueni illos absque ratione inuicti quibusdam experientis et celare intentionem suam per uerba aliena quod nunquam fuit consuetudo philosophi. Verum celare secretum in quo est uirtus sancta et aservato nobilitate artis ita quod non sit deceptionis occasio. Scias itaque quod disintento et operatio est prima principia corporum separare et purgare ac purgata quicquid sit ut ex eis fiat per artem quod natura per se facit ex eis. Principia uero prima omnium corporum metallicorum sunt argenti vi et sulfur. Ideoque omnis operatio alchimie uel est occultatio uel manifestatio naturam corporum et spirituum et uerborum transmutatio. Aut enim occulta corporum manifestat aut manifestum occultant aut naturas corporum et spirituum transmutare uolunt. Oportet sapientiam huius artis. Et scias quod manifestatio occultorum in corporibus et spiritibus non fit nisi per eorum solutionem. Et occultatio manifestorum non fit nisi per agelationem ipsorum super omnes res scias. Et

as q^d t^ransmutatio c^ompleta in nat^uris corp^um et sp^u
um / noⁿ fit / nisi in quo est sp^us t^ringens / et t^ransmu-
tans totu^m obtineat omⁿes p^{ar}tes t^ransmuti / v^{ir}tute
et c^omixtion^{is} sue s^ub^e / q^d fieri non p^ot^{est} / nisi per
solu^{ti}oem vel liquefactioⁿem / quo aut^{em} noⁿ / v^{er}is et
breuⁱb^{us} v^{ir}is illud fiat / Ite^r declarat dices / v^{ir}o
v^{ir}u^m m^ultu^m artificem / in tota corp^um et sp^um
s^uba opante / S^{ed} potius atrino et albo t^ringetes
vt in igne etiam p^{er}manet color ad h^{oc} / et pe-
netrat totu^m corp^us t^rinctu^m / S^{ed} ista noⁿ est
vera et c^ompleta t^ransmutatio / quia ars / p^{er} se imit-
ans nam^{que} facit p^{er} / S^{ed} p^{er}iti artifices aut^{em} imi-
ta facit p^{er}it^{er} aut^{em} / sicut medicus san-
tatem / Sanitas n^{on} q^uia facit / est forma et effe^{ct}
nat^ure p^{ri}mo p^{er} se / et artis p^{er} q^uis / Nam ars n^{on}
m^ustra est et amilla / Non ergo ars facit aut^{em}
p^{er} solam manu^m artificis / s^{ed} nat^ure / mediate m^u-
n^ust^{er}io et ingenio artis / Processus itaq^{ue} ve-
rissim^{us} h^{uius} artis / est in magisterio et ingenio
op^{er}ationum p^{ri}ncipalium / que sunt quatuor / subtilia^o
solu^{ti}o / distillatio / et calcinatio / cu^m locutionib^{us} et
imbibitionib^{us} / purgationib^{us} et separationib^{us} p^{ri}missis /
corruptione^m v^{ir}u^m corp^us a sua spe / et cu^m m^una-
meto eorum que in mat^{er}ia sunt / et que / mat^{er}ie
p^{er} manu^m artificis mittit^{ur} / inducit aliam sp^{ec}iem
que p^{ri}us in illa mat^{er}ia non erat / Idcirco q^{uod} m^ulti
omⁿes metalloru^m cu^m suis dispo^{si}tionib^{us} ab invicem
sunt similes et p^{ro}p^{ri}etate / et quoru^mdam ad q^uo-
dam optima q^{uod} et p^{ro}p^{ri}etissima s^unt aut^{em} / et

brevissima e opaco illoru / qui opam excedit
 pncipis mediatu sepat et p se acceptis / ex
 quib opatur nati aut sunt sulfur et argenti
 quib / nati pncipale p decoctoz et mibiticoz
 in aquis acutissimis / et p sublimatoz debitam
 qn bn purgata sunt prius / ingrediunt / et p
 miscent et tingunt fixe / mas pparat / ita ut
 eoru virtute / mox induat in mas for specifi
 ca et optata / **¶** Qui vo absq purgation debita
 pcedente / cu tetis que sup diximus / tinctas sua
 facit / deceptor e / artis nre insans / no cogites
 corpus et spiritum nam / quicq experti sumus / hys
 tinctur simplicib / opus / qd aliqui / ut o pe
 nas purgatois sustinuit / et vltra septiaz no
 tnsunt / Bonu vo opus pmanet usq in fine
¶ Scias itaq qm in arte nra / corpus vocat ome
 qd no enapoat in igne / Spiritus vo ome illud qd
 enolat ab igne / et admittit et admittit / Et interco
 aris nre est scire / quid et quae sit h. qd eno
 lat / admittit et admittit / et no ingredit et non
 tingit / ut inveniamus ingenium faciendi ut
 ipm non enolet / et non admittit / et ingreditur
 et pmissetur cu toto totum / et ps cum parte
 et tingat ipm tinctia fixa et pmanente / ide
 oq de natura iporum dicemus / **¶** Omniu
 itaq spiritum et corpus fixa et no fixa mixtio
 e ex subtili terreo / cui nata est in calce / Et
 ex subtili terreo et aereo / cui nata est in sulre
 Et ex subtili aereo et aereo pigro / cui nata
 e in oleo / **¶** Snyflua itaq humiditas aquea /

A interdum qui pa

est que euolat in crematōe. Et si flua hūi-
ditas aerea ē que adurit et denigrat / aduri-
tur et denigratur. Et si flua siccitas calē-
ē / que obstat penetratōi et p̄mptiōi / et
tinctiōi adhēnti / et facit corpus stridens et si-
angibile / sanando q̄ de corpore imbibendo tib-
ando et sublimando / sp̄s penetrat corpora munda-
ta / et colorat et vniūficat ea / faciendo qd mor-
tū fuit / resurgē ad vitū / mortificando illud
qd male vivebat. **I**mpassio ergo sulfūis et
mercurij tā est / q̄ ip̄a sunt vniūfalis mat̄ia
et p̄ncipia gēnatis / om̄i corpori minēālin / Om-
ne aut̄ imp̄ssū / attingit p̄fici et cōpleri / p̄fici-
tur aut̄ et cōpletur utriūq; ip̄orum / a natura
et ab arte / sicut postea dicetur. **E**t d̄libz aut̄
corpus ē p̄ se totū illud / qd ip̄ū ē / qz quelz
p̄s aur̄ / intus et extra ē aur̄ / s̄ sic de alijs
Et nō est sicut quidam imperiti mēciuntur di-
cetes / q̄ aur̄ in suo occulto ē plūm / et plūm
hūm in suo occulto ē aur̄. **E**t mat̄ie eorum
sunt p̄mixtus in eis adinūcem / Alie tū alijs /
sicut mā venēis et feri ad hūm / et mat̄ia
satur̄ et lucē ad solē. In om̄i itaq; sp̄i et
corpe / scdm̄ magis et min⁹ / est triplex hūm̄
immixta / s̄z āquosa que euolat / vinctuosa
obstabilis / que adurit et adurit / denigrat
et denigratur. Et sūditas nālis et radical̄
que tū siccō sp̄ata / liquefat in igne / et non
euolat n̄ adurit / sed post ignem / suo pri-
ori statu in suo siccō āgelata redit / primas

duas humidi^{tes} a sul^{re} et h^umo / ars nra q^unt
remouē / et tertia liberata mūdāta et sepa
tam a suis impedimēt / q^useuāde / Sepa ergo
a sulfūre et m^uno / hūditate iporū aq^uaz
p^{er} sublimatoz / et hūditate adu^{er}sab^{er} dem^u
xante p^{er} m^ultib^um aq^urum acutissimam / et
abardēs et m^ultos rēu / quas tibi infra
dicemus / de salearmo^{re} / tuctua / et marka^{ta}
et remaebit tibi v^{ir}tus sul^{is} et m^uno / que
v^{ir}alis ē ad finem op^{er}is tui / Et nūq^{uam} attrabis
tinctam simplicem et solam ponē in ely^o / nisi
p^{ri}us certus sis q^{uod} hūditas aq^uosa et enani
da que ignem fugit / et hūditas p^{er}uctuosa
p^{er}iculis / que adu^{er}satur et q^usumit^{ur} in igne / am
be sūt a spiritib^u p^{re}das separe / Alioq^{uam} ipa
tinctua / q^uis p^{er}fecta / cu^m hūdi^{te} aq^uosa / ad
p^{ri}mos ignes enolat / sūl^{is} cu^m hūdi^{te} v^{ir}tuosa ad
nūtur et demig^uat **C** Scias etiam q^{uod} t^{er}re
ē calidum n^um / s^{ed} calidū excellens / q^{uod} corru
pit et m^ultū m^uno / Calidum deficiēs / q^{uod}
relinq^u m^uno indigestam et cruda / Et calidū
fones et v^{ir}nificans / q^{uod} lenit et suauit^{ur} fū
opus sum^u / et ipm ē calidū ignis n^um / qui est
calidus et hūidus / Vide ergo diligēt de ut^{ro}
tuo / q^um ignis calidus et siccus vehemēt m^u
nēat omē op^{er}is / tam natūe q^{uam} artis / Inspice
etiam diligēt n^um aquarū v^{ir}tute / q^um ipse
sunt aq^uo / que v^{ir}tute / nō actu / s^{ed} in se n^uas
et op^{er}atōes omⁿ el^{em}entū corp^{or}is et sp^{irit}us
Natūa n^um p^{re}sudatōz ex v^{ir}etis et v^{ir}is t^{er}re /

adducat aquas salvas / et almosas / ad loca su-
per et marm / et imbibit et exsiccatur ex eis
sulfur et mercurium ad opus suum / Tu vero pro-
bis tibi aquas / ingenio et arte / quibus facies
opus tuum. ¶ Scias etiam / quod sicut nunc est
duplex. Est enim sicut pulvis / cuius partes per se non
retinuerunt / sed praesentia separe / nisi ab eis
per fortissima abstractionem eduxeris illud / per quod
tamquam per aerem videbis. Est etiam sicut calculus
imbitus / cuius partes postquam soluti sunt in igne
calido et humido ad se recolligunt / et totum agge-
latum efficit unum corpus. ¶ Unum quod sulfur natura
non arte / perditis inuicem separe et munda-
re sunt / mox mercurium sibi adaptat / partem su-
perficiale / partem vaporalem ingreditur et aliat
ipsum / et tenet eum / et facit eum stare / quoniam ad
similitudinem naturae / ingenium et artem adhibu-
eris / hoc autem summi ingenium / Hermes per antiquis-
simos et optimos artis homines in secretis suis
docet / dicens / Suavit et tu magno ingenio
ascendit a terra in celum / et iterum descendebat de
celo in terram / Nunc enim eius est terra / et por-
tauit eam ventus in ventre suo. ¶ Lapis enim
noster / est sulfur et mercurius naturaliter suis vel arti-
ficialiter. Et est lapis in potentia et non in actu
et iste ascendit a terra in celum / quoniam per affatorem
et sublimatorem induit virtute ignis / ut posset
ignem resistere. Et iterum descendit de celo in terram /
quoniam induit virtutem terre per inhumatorem. ¶ Omnis
enim remiscatur / et renouetur / quoniam spiritus in eo sunt
at remiscatur / arescitur

mortui p calinatioz et gbusfioem et illam
opatoz que in puluerem reducat. Ventus em
portant em in ventre suo / qn portus fuit in
alembicu / tuc em euapoando / fuit hundu ad
usabile lenigat / ad ventem acis / et distillat
ultimo ab ore alembici / exiens simile liquori aq
et olei / hns in se virtutes eloru piori / effan
pfa opis ad solem et ad lunam / Et na quidem
opatur h omnia similr in visibz ter / licz multo
tpe / tñ in eide / qz nae opus / est opus intelli
gentie diuine / Ars vo facit h. cu multis labo
ribus et errore / qz opus artis / est opus inte
lligencie humane / Et na quide hz p se suas a
quas / et sua vasa in terra / scz loca apta ge
neratcom metalloru / Ars vo hz suffragia me
dicata / ingemz / aquarū / lignum / et vasoru /
facit tñ idem qd natura / qn nam pfe imitat
Ars n. est sola imitatio nature

Quali ars imitet naturam
portet ergo te non latere / qz na non
gnat aliqd corp metallicū in visibz
terre / nisi p nalem sublimatoz / sulz
et mercuri in loco terre / tamq in vase pfoa
te / et faciente vaporem desursum ad deorsum
redire / et idē inuolutu vaporem / quāt in
rem sublimata / Scias q natura nō sublimat
nō autit aliqd eorum rudem / sed prius per
aquas acutas ex vasis terre resudates / ex
locis salis et aliosis decoctum / et imbutum /

Qu ergo fac ad similitudine opus tui / in ra-
- se tuo / cum aquis tuis prius decoquendo et imbi-
- bendo et solvendo / et postea sublimando / et mag-
- nificabit opus tui / Probatur autem modus separationis
- et purificationis sulfuris et mercurii / et ut prius la-
- uetur / et postea imbibatur aquis acutis / et de-
- coquatur postmodum in eis / donec aqua acutissima egre-
- diatur de sulfure / et aqua clara de argenteo vi. De-
- inde sublimetur / sublimata vero consumatur / tunc
- coniungantur sic ut coniungant et coniungantur in hoc opo-
- rtuna. **S**ublimationis vero modus est / fac tibi
- vas amplum et rotundum inferius / admodum
- inferioris partis medii caldarii / quod sulfur et mer-
- curium / quodcumque illorum tunc volueris / separata pri-
- us et purgata imbibita et decocta ac soluta
- recipiat / Deinde super illud vas / aliud vas / ad-
- modum superioris partis medii / angustum habens
- collum longum / et strictum bene / et super illius col-
- li orificium / cooptorium / ex valde subtili et
- beneurato luto sapientie / in quo cooptulo / sit for-
- amen valde strictum et parvissimum / ad instar
- virgule puncti / et locum coniunctionis vasis infe-
- rioris et superioris / diligentissime limes et el-
- audes / luto sapientie subtili valde et tenaci / et va-
- as superius sit sicut alembicus cecus / tunc na-
- po / quod nichil dissipatur ab eo / Deinde in huius
- fundum vasis inferioris in tenebris super patel-
- lam / et subpones ignem lentum / Et meliora sunt
- ad haec vasa vitrea / Et est prima vasis dispositio

sicut animalis / in medio partis inferioris calda-
rii / Et secunda vas / stans super illud / recipiat to-
tum vaporem resolutum ex ipso / vapor ergo qui re-
cipiendus et frangendus est / dirigatur sursum in co-
llum longum / et ibi circumvolutus in se / reuertitur
deorsum / et quiescit in rem sublimata et fixa
Et vapor aquosus et adustibilis / per foramen illud
paruum superius enolat / Et propter hoc diligetissime
observabis / ut prius sis in hoc sublimatore / ut per
ostium enolant per illud foramen superius / vapor si-
cut aquosus primo / cum color est albus / deinde vapor
adustibilis / cum fumus est niger / et viridis / et
rubeo mixtus / statim claudas ipsum foramen /
ut vapor nalis et quiescendus / repellatur deorsum
ad conuersum et per foramen / quia in illa re quiescit
est tinctura et fixio / In ceteris autem generaliter scias
quod in preparatione corporum et spirituum / intentio artis est
acquiescentia primo evaporationi / humorem assari / fec-
ulentum purgari / fictum impinguari / porosum et
dispersum costringi / et grossum subtilari / ut pene-
tret et penetret / et non adhaerens / facit permisceri /
et adherere / et permixtum totale ingredi et to-
lorare / et tinctam non aduici / et omnia non se-
parari / his habet / querens autem finem se cre-
dat hunc propositum

O De ascendis impedimentis /
minimo itaque acquiescentia et actusitas

primum / tollitur p sublimatoz / humiditas adu-
stina / p lenem assacoem sup igne humida
et calidum & lentum / **Feculenta humiditas**
p lociones et decoctoes in aquis acutis / Sic
omni vo qd facit corpus frangibile / tollit p
maceracoem et imbibicoes olei extracti a sul-
fure et mero mudatis et ppatis / **Constri-**
ctio vo / que auferit fridorem / et addit pondus
corpib / fit p aquas amaiissimas et restricti-
uas / qm ex eis / calces muerant et imbibu-
Grossorum vo sublimato ut penetraret et pe-
netrent p imbibicoem aque extracte de sul-
phure sublimato / p mixtione vo p istam totius cum
toto / et cum pte partis inter se / facit soluto cu
ex spiritib ppatis ptes de singul soluis / et
aquas p mster sicut nosti / **Emetam** enim
in rubrum facit sulfur / potissime ad h. ppatum
In album vo / arsenico / ppissime in hys op-
eracoib / que fiunt ex mineralib / In hys vo
que fiunt ex rebus remotiorib / sicut ex sag-
humano / et pilis / et omis / et medullis / et p-
tib / animalium quorundam / Illud qd est in loco
sulphure / Et illud qd est in loco arsenici facit ad
rubrum et ad album / **Operantes** n in hys n.
ad querunt / nisi sulfur artificiali extractum ab il-
lis reb / et simile mero extractu / **Hanc**
ergo omni viam et morem dñsitas / capla et
libros huius artis multiplicavit / et multos in

errorem induxit. Dum neptetes principia et
intenciones ac finem artis. In multis vix et m-
odis in medijs curavit. Qd etiam multis vi-
dimus peritis accidisse. Putat qd experientia o-
mnia spe cu pma est utendum. nec despe-
randum. si aliquib vicibus non statim effan-
que suabas vidisti. Et quidus opis notadi
sunt. id est reuterandi. Donet videas. q sunt
ta impedimenti et erroris. ut eam virtute scias
et ad aliam declinare. hys habitis. bint ad
opatoes quib transibimus. ut quialr norn pa-
tefiat via. et verus modus artificial.

De solutione et calinatione corporum

Scias ergo. qd corpora et lapides. gualit-
no liquantur aut solunt. in appositione
matie. que humiditate virtute et effan-
beat in se. quales sunt nature aquarum et sa-
limm. Non pot etiam fieri coagulatio. in virtute
siccitatis naturalis. intret virtute humidi-
tatis. agens in ipsam. et patiens ab ea. ita
ut siccitas humiditate gineat. ne defluat. et
humiditas. ptes siccit gineat et colligat. ne in
pulverem dissipant. Adhibe ergo liquefactio-
nes humidas et humefactores. Et coagulationi-
res siccas. et leniter exsiccantes. virtute potius
q actu. Liquefactio vero corporum metallicorum.

qualiter e ex eo / qz quetiqz frigidu agelat
 a calido dissoluntur / Et quetiqz a calido con-
 gelant / a frigido et humido / ut a calido et hu-
 mido dissoluntur / ut sales / atramenta / et alie
 introse sbe / ut vitrioli et similia **C**alci-
 nato vero corpore fit / ut in ptes subtilissimas
 dissoluta p ignem / possit in pfundu sbe sue
 recipe imbibitoz et cibatoem qpetente ad o-
 pus nrm **O**mnibus corporibz calcinandis
 facilius modus e / corpora lamiata / laminis
 attenuat / ungan oleo qm / no pparato / et sub-
 et arsenico supparat / et sic in vas caltra-
 tois mittantur / id quid sem fit de subtili
 et forti luto sapie / et vas undiqz bn clauda
 et sic in igne fortem mittant **S**i g venis
 lamiat accipis tenues / in oleo qm mmetas
 et desup asperis arsenicum pulvisatu / et p-
 deo modo in vas calcinatiois misceis / accipi-
 es qz de armoniaco sublimato / quinqz ul septe
 vicibus imbibeis et siccatis / et demu ad so-
 luedum posuis sub fumo / soluta vero postmo-
 aggelabis super cinis lentos / erit vena opti-
 purgata ad lunam **S**imili plumbu cal-
 cina desup spargendo sulfu / et calce imbi-
 bitam aquis acut / ultimo interis in aq
 salis armo / subli / et sub fumo pones ad so-
 luendum / et solutu aggelabis sup cinis len-
 tos / erit saturnus sic optie pparatus ad ely

accipe calce istam / et in aq acutissis
 imbibet et ultimo

rubrum / predas corporibus venis et saturni
appone de tinctura quia fecisti de sulphore et
et videbis spem tuam in gaudium esse gustum
Demum modum promittendi elixir cum corporibus
paris / ut ex eo tinguantur / utrum liquefactionem
nil solutio fiat / diligenter videbis / et forsitan
e omnis modum in omnibus capitulis / sedum preter
opacores si dult. **C**ausa vero malleabili
in corporibus artis vel nature est / quoniam humidum eorum
non evolvans non adustibile si naturale / vehementer
enter est suo calori imbibitum et inclusum / ita
quod neutrum dimittit solum solum / si secum va
dit quocumque utrumque trahatur vel ducatur / con
g. diligenter in proportionem elixirum videas cal
tem tuam / oleo sulphuris sublimati recte et su
fficienter imbibere et mittere / ex eo ne vi
neat humidum super caltem / aut talis ab humi
do distilletur et dissipatur / non cohereant
sibi invicem partes eius. **T**u vero gram
seu ponderat in corporibus solis et saturni
est multa obstructio partium porum / et confusio
earum ad centrum totius / Tu ergo pondera augere
velis corporibus / caltem ipso aqua acutissi
mis fortissime imbibere et mittere ex eis quod
obstructum fuit / ut ex aqua sorbarum et pimento
et pomorum silvestrium / Sic non caltem hinc in
solem tingere / quia in eorum se valde pro
que / et non oportet mirari non pondus et colorum mundificati
one et talis eius debito modo precedente.

De condiciōibz elixiriz.

Quod dices q̄positiōis elixiriz quas ars ma
in ipa quēit s̄mit iste / ut ipm s̄z penetret
et ingrediat̄ corpa p̄pata / s̄cud medicā reas
et ut colōet ea / et p̄misteat totali q̄m ipis
et nō enolet / n̄. q̄buret / n̄. adurāt / et q̄sli
dardem faciat / et pondz / et fixum sit in igne
Ideoz scias / q̄ q̄ndum vinctuofu male p̄mū
et subtile / qd nō relinq̄ suam calcem in igne
qd exhit̄ ex sul. et arsenico / nō fit venem
ignorācie sed medicā veritatē / nō q̄situet tū
p̄ se illud qd intendit in finem / nisi tū corpi
p̄pata n̄a m̄stis / Sicut medicā nō facit
sanitatem / nisi corpi q̄nemes et cōmota
Ideoz et medicā p̄ se p̄pata / et corpe simili
indigebis **E**t scias / q̄ ex solo sul. n̄. eis
qd est loco sul. / vel ex solo arg. vi. n̄. eis
qd est loco ipius / n̄. q̄ p̄t fieri elix. / Et ex
natia sulfis agente in m̄mū / et m̄g die
te in ipm s̄bali et vapidabili / sicut videtur
in modis sublimato. m̄mū sul. tū sul. n̄. s̄z
sul. Et in modis abatomū m̄mū sul. vel
marbā. vel limatūis metallorū / Sulfur n̄.
p̄t est / et m̄mū m̄. metallorū / p̄t n̄. nō
p̄t q̄nare s̄z m̄. in q̄na agat ut imitat
virtute semis format m̄am q̄nacois / que est
in femina / Sulfur q̄. n̄. qd loco eius ē / s̄mit
te m̄mū / vel suo simili / si vis q̄natoz p̄fice

Qui alio opabitur errabit. In compositione ergo
elixon teneas / ut no facias multa appositiones
alboru ul' atrimoru corpm siccanu virtute sua.
Et bñ imbibitoru et impignatoru aquis a vbi
sublimat / quales sup dñm. Nam pualetur
siccatas in eis / et erit frangibilia / et no bñ dur-
abilia / ppter qd ego vidi multa bona opa / et bñ
opleta / ad ictum mallei scindi ul' frangi ppter
angustiam siccatat eorum / absqz humiditate pi-
gri et naturali.

De Sulphure et Mercurio

His phabitis / ad intelligendi miteros et
finem artis mte / de materia spiritum et co-
rpus / Et pmo de principalibz spiritibz sç
sulphre et mercurio / qui ad usum mte opis sunt
pstringam. Etias itaqz qd lig in sulphre hu-
miditas aquosa et euanda / mixta cu multo
spu scto / s; bñ incorpata / ppter qd fugit ignez
valde / in humiditas sua vinctuosa adustibilis et
adustina multo minor e / ppter qd valde adurit
et demigrit corpora / qm non ppatum sup ipa pro-
itatur / et cito calcinan cu ipo. Inde e etia qd
facilius ex his oleum de sulphre qd aquosa nemo
vo facilius ex his aquam / qm oleum / qz plus
h; de humidi. aquosa qd vinctuosa. In ipis vco
oleis / et aquis exantatis p distillatoz a sulphre
et mercurio / e magna virtus opis mte / qm sunt

illa que querunt sapientes artis m^{re} ut adin-
uetur per ea ingressio et tinctura et fixio. Et
modum preparationis eorum multi libri habent. Un-
de oportet hic dicere de ipsis. Hic sunt aqua fla-
ue nigre virides rubee et albe que secundum
dum distillationis sue sunt de sulphure et mercurio. Sunt
de rebus receptis loco sulphure et omnium exstantur.
Et scias. Sunt quatuor modi aquarum. Sunt per modum fritte
sive in spiritibus per d^o op^ois. Et per sulphur et mercurio
mixtum sive ut virtute vel utroque modo.
Sulphur enim in proportionem elixir. Hic se ad mercurium. Sic
prima viri ad seminem mulieris. Et est calidus et sic-
cus formator et figurator mercurii ad generatorem quibus
filii proprii. Et sunt duplex de sulphure. Primum ita
et etiam mercurio transfigurare. Primum laudator et deco-
quedo in aqua acuta. Quia nostri postmodum
sublimado et cum sulphure et a sulphure sicut alii libri di-
cunt et operantes ad sublimandos gradus per iterum
septem viribus aut pluribus donec a sua humiditate
aquosa et emanda et ab humiditate adustina po-
tissime sepeatur. Quatuor prima facit spiritum in igne
fugere. Secunda facit spiritum adurere et denigrare. Et cum
spiritum viridis non fugere non adurere non denigrare tunc
festina ad solutio eius sub fumo sicut fuit. Et tunc
tinctura rubea ex sulphure tinges spiritum solutum in aqua
sub fumo et permiscer aquas ambas et agelas
super cineres lentos et hoc est sublimitas operis huius.
Alium quatuor modum videmus quatuor mercurii lotus et im-
bibitus ac interitus aqua acuta vel limatis

metallorum / uel maris alba uel rubea / tu atq[ue]
sulfuris imbibit / que sic fit / Omnia recipit una
ps arsenici / ad album / uel ad rubrum / sub / r / una
ps vitrioli / tu tertia uide erit et ponit ad disti-
llandum / et ex ea imbibit m[er]curi / r / obnuitur
et postmodum ggelabitur sicut scis

De natura spirituum in gummis

Qonmunt aut de omnib[us] spiritib[us] / et papne
de sudore et arsenico / teneas / q[uod] ipi rudi r
indigesti / a no p[ro]p[ri]i / demigant et adur-
unt corpora / sup[er] que p[ro]uocantur / p[ro]p[ri]i s[ed] albifi-
cant et rubificant / **S**ales s[ed] et argumenta
et tartarum dealbant / **B**orax uo / almina
et olea impignat / **A**que aut ingrediunt[ur] et pe-
netrant / et p[ro]mistei faciunt / inducunt r p[ro]fidat
tinctam / **E**n aut indigesti h[uius] effab[us] / rogi-
ta de rebus et no obliuiscas earum opaco[rum] /
n[on] om[n]i istarum reru sunt in duob[us] gradib[us] / a
em p[ro]mutat / aut corripit / p[ro]mutant q[uod] ep[ist]em
opant / saluata h[uius]modi / et siccitate n[on]ali / et s[ed] b[ea]
allari reru in quas agunt / om[n]i calomato no cor-
ripit s[ed] p[ro]mutat tm / **S**i n[on] corripet / iniquas
corpa calomata / et aquis imbibita tales / et
demu soluta sub fimo / r / tm ggelata sup[er] igne
redirent ad spem corporis metallici / **I**tem in
calomato / saluata e h[uius]modi n[on]alis / que b[ea]
tio imbibitoris aquarii r solutoris tm r[es]usata

Corrupt aut qn sepant hndi^{te} nalem a suo
siccō / qd in eius gremio latitabat / qd fit duob
modis / scz p qbusiōem que incineat metalla /
et p putrescōem / que exhit corū hndum / et cō-
uertit in supfiae ad florem / que vocam⁹ gnt
eruginem / Qd em ē putredo in corpib⁹ molli-
bus / h⁹ ē rubigo uel erugo in metallis / unde
qn res adnretes ut sul⁹ et sales piciunt sup
corpa / statim erumpit flos corū s. rubigo et e-
rugo / h⁹ aut totum dixim⁹ hic ideo / ut nō la-
teat uos error / qm accidit multo opanti⁹ / qm
ardetes se calomasse / qbusserūt corpa in cinerē
Et ardetes se soluisse / putrefecerūt res solutas /
nō obfuado gradus et modos opacōis / qm tñ
signis a sapientib⁹ et expertis sunt notati / et
cū ignorantia gndum sunt decepti / credunt q
ars decepit ipos ~

De naturā mercurij

In hoc libro antq de reliquis arti⁹ nre reb⁹ mōis
aliqua dicam⁹ de natura mōm⁹ queda uti-
lia pponem⁹ / Scias itaqz q mōm⁹ sue in
terra p opus nat⁹ / sine ex p opus artis / mō-
q veniat neqz stabit in gntate cū aliq⁹ cor-
pe / nisi mortificatus et retentus / Mortifi-
catur aut et retinetur p sublimat⁹ / debitaz
et p mibibitōes aquarū acutari / et tibatōes

Imaginari sibi patientium / et p vapores sub:
 sublimati et ppati ptyne coagulat / et p du:
 citur ad duriciem et forma metallinam / Ob:
 limior vō eius abato e / marc^{ta} alba ad alb^y
 et rubea ad rubem^y / Et scias q h^o pbatu est
 In sublimatō vō nūis / tunc sis r expert^y
 qm vidi qn sublimat^r in vase vitreo cu logo
 collo ad h^o ppatō / sp manet idipm / quocens
 tūq sublimat^r / et no plus siccatur neq indu:
 ritur / nisi heat respiracim suam / per qd
 humiditas sua euanda et aquosa euolet / En
 aut in sublimatōe ul mē alias ppatōes suas
 incipit fieri glandulos^y / tunc scias q iam co:
 uertit^r ad spem quam intendis / Et scdm h^o
 obsuabis ipm / et pcedis in ope tuo / scdm vi:
 am ream / Spe qz meriti^m mē opatōes et
 ppatōes suas in singul gradibus suis / h^o mē:
 ta specula utilitat^r ad varia et diuisa / Na
 tu sul^r et sale armō. sublimato mixtus / co:
 uertitur in puluē^m rubem^y siccum r splendi:
 dum / et itm gbusus in igne / redit ad suaz
 sbam hūdam et fluentem / Et illud qd p
 focatur de ipo in collo vasis / qd vocat^r alud
 el / qūtitur in similitu^m lapidis / qm vōtū^r
 alabastrum / qm dum r uesum ponitur in
 ignem et assatur / redit in arg^o vnum
 Et exptus sum / q quociensqz mē subliat^r
 per se solū / nūqz residebit de puluē in fu:
 do vase / sed redibit ad spem priore^m / et

et h. e. de gne veleno

nullus defectus inuenit in ponde / qz sua huius
ditas viscosa ita retinet suam talem secun
qz no vaporat in sublimacon / fert ipm totu
secu in collum aliudel / et ibi pfectus qm et
restitur in ead spe totali ad fundu vasis /
no induit n. variatus in ponde ut coloe / Et
scias qz no ome arg. vi. e. utile ad opus mrm
Est n. qddam arg. vi. qd inuenit et exhit.
de lapidibz quibusdam in terra / et h. est fangi
diffini / et resoluunt neros in pumili / et illud
no est utile ad opus mrm Et e. signu cognicio
nis eius / qz e. nigres et huius arg. vi. qm.

De natura auri

Dominus in predictis de intentione et via et fine et
possibilitate artis mte / et de sub. et miano / et de
mors quibz et spalibz pparatibz iporum / qz ipa
sunt pncipia omni corpori ut arte ut natura
opporu / Et de modis pparatu corpori ting
endoru / Nunc de na singloru corporu / auri
me. valiu breuit. ophendamus. **N**aturu
pnu nobilitat. gradum tenet / int. oia corpora
qz ipm e. temperatiss. / ppter mias. deprimi
con. sul. et mercuri / que veniunt in opor.
ipius / et h. mltu de sba mian / et paru de
virtute eius / et mltu de virtute sul. / et pa
rum de sba eius / ppter qd. rone mercuri est
pondeosum / et rone virtut. sulfuree multu
e. rubrum / et ppter fortissima opacoz sulfuris

in et motum in sua talia non est ita humidum
in tactu et unctuosum sic. tota corpora. Ideo non
facit lineas nigras cum perhibetur si pergam-
enū. sicut faciunt tota corpora. Et si admiscetur
ei arg. aut aliud metallum. tunc facit lineas
nigras. quia unctuositas corporis sibi admixti te-
dit ad sufficiens et facit ipsum albescentem et hume-
scere. Et quia partes multas profundantur ad centum
ideo est ponderosum magis quam per vi. arg. sumum
plumbum vero ponderosum est magis quam per sumum arg.
vi. quam per quod solidatorem primum sibi debilitat adhe-
rentium et ideo minus inter omnia corpora sonat.
Aurum vero per fortiter et tenace coherens primum
suum inter omnia atutionis soni est. Aurum quod
non admiscetur ab igne sibi proportionato. Vehementer
pingit ignis. consumit omnia sub globo lunari po-
sita. Non admiscetur et ab aliis rebus que tota
corpora admiscunt sicut a sulphure et arsenico. Et per-
gare solent ipsum artifices ad eximium splendorem
et ruborem per lacres et salem qui abutuntur cum illi-
orum compositione.

72

De natura et specie argenti.
Argenti duo habet de substantia sub multum et de vir-
tute eius parum. Et de substantia multum parum let
de virtute parum multum. Ideoque est albus quia color
sequitur multitudinem virtutis. Virtus vero in vaporibus
locata est. Materia eius vicinior est me ammi quam
alii alia materia metalli. Ideo facilius virtutem in

autū q̄ aliqd corpus Non n̄ indiget alio labo-
re nisi ad infirmitatē colōem et addendū pondus
liturgū etia argenti p̄ omibz rebus valet ad
tinctam albam q̄ n̄a eius valde p̄inquam
disponit h̄z ad argenti. Cū autē ē seculentū
tunc decoque cū sale de tartaro et albesat val-
de. Hermes autē p̄r alchymie d̄ q̄ si lamie
argenti lūmiant cū sale armo et aceto forti
et suspendant sup̄ alembic qd ē genus vas tū-
seunt in colōem lazuri. Et tunc si calcinentur
ille lamie cū sulr et vomit sup̄ illam calcem
de aceto et zerus qd est herba que vocat̄ p̄p̄eū
fermetabit totum siml et p̄plebitur lazuri
optimū qd ēit carioris p̄ci et maioris q̄ arg
de quo extractum est.

De natura stanni.

Stannū vō male gmixtū est ex p̄mis suis co-
ponetibz sc̄z sulr et m̄cio q̄ h̄ndum suū n̄a-
le ē paucum et nō b̄n ligatū cū suo fito qd ē
m̄lūm p̄pter qd etiam frangibilis ē omibz tor-
pibz et facit frangi^{lia} omnia corpa quibz m̄ste-
tur habz aut h̄ndum aquosum et h̄ndum
vinctuosum adustū valde m̄lūm p̄pter qd
in tactu tumescit. Non est aut sonorū per se
q̄ non h̄z partes b̄n q̄solidatas et nō adm̄ste
cupro in campanis nisi p̄tēa q̄ tempet ac-
uitatem sonorosū cupri ut sit sonus ei⁹ gr-
amior. Cito etiam putrescit q̄ nō ē b̄n mixtū

ex suis pponetibz. Quato aut plus liquefit
in igne / tanto efficitur frangibili9 / qz scdm Am-
ten. Ipm est balbuciet s'mixtionis sui h'mdi-
nalis / cu suo s'cto naturali. Et voca balbuciet
q'mixtio / qz in omibz partibz mixti no equali-
fit / sed alia ps e plus mixta / alia vo minus.
Sicut ho dicitur balbuciet / qui vba quedam
in omibz lris et sillabis p'ste attingit / r qdam
imp'ste. Fit aut minus de ipo in qualz con-
bustion / qz sui h'mdi male qd liquefit mig-
osmittit de facili / p'te h' qz no b'mixtum e
suo s'cto / et de facili igne dimittit ipm.

De natura plumbi

In topofitione vo plumbi modicu intrat sulfu-
scdm s'bam et virtute / et mlen arg. vnum
scdm s'bam et virtutem. Ideoqz frigidissim9
et ponderosum e valde. Amten d' de ipo / qz
si ex plubo f'us obul9 duoru digitoru / tra re-
nes poat / et loco campsa vngat / extingit tom
libidinem / s' si minus infirigidauit / renes p'clo-
su e'it / qz g'itit hoiez in maniam / epilepsiam.
Scdm hermete vo tinctura ad solem optima
fit ex satino / qm fortissime qbuntur cu tuthia
rubea / ita qz totum h'mdum suu agnosu eno-
lat / et h'mdum suum vinctuosu suu q'mptu
r sic e' f'mis h'm9.

Calor e triplex

Nota triplex e calor digens mas metallorum
Calor pepansus d' calor tpatus et illo digerit
me auri et arg' et q' h' non stabunt. **C**a
lor no optatus d' igneus ut excedens et illo
digerit me cupri et ferri et ideo stabunt.
S calor molempstus d' defensus a tempie et
illo digerit me plumbi et stanni et ideo minime durat
in igne.

Nota de coloribus

In opation lapidis appnt omes coloes qui ho
in toto mundo pnt extogitari h' e soph' p' h' e
qm no appent n' q' a' coloes p' n' e. Et quia ex
p' n' e omes alij trahit origine no dicunt omes
coloes appere. Et si no appcant tibi coloes in ope
no tures. Immo possis elementa segregare. Nam
viriditas coleam significat adustam et igne. Ru
bedo sanguinem et aerem. Albedo flegma et aquam
Nigredo melancoliam et terram. Conde ortulaz
x. h' n' e coloes s' x. elementa sicut etia declaratur
in scia de virtutibus et coloribus. Scias tu q' dicti
coloes actuati appnt in mra dissoluto. **S** d' d'
Ioh' Clemen' in epla sua missa ad ludovicu
Regem Francie postea subiungit in alia pte
q' x. sunt regmina hui' opis quib' opus nrm
regitur et p' ficit quia reglam phi d' m' x' f' m' o' d' e
tradidit ad vnu tu finem tendit si d' ca eoz
bn intelligat que intelligi no pnt nisi magno

studio mediante et manu operari q magis
 qm libu elucidar et declar at apit intellm
Primus gradus regimms est qruo et affato lems
 Secundu sublimato Tertius fixio Quartus
 calimato et usq ad istum gradum omne pph ut
 in pluribus qcordit locuti sunt et tuc e matia
 nra ad nam ignis redacta Et p et debz qlic
 tncq dmsimode loqtr pph igne infallibiliter
 sustine Dixunt etiam q ptermis omib su
 pradis incipendu e opus in dra calimacoe
 Et dixunt q calimato e primus gradus regimms
 et vñ dixunt scdm suu intellm Secundu eat
 resoluio in aq Tertius eat leuigato in acm
 quartus eat horu in terra oppressio su oppressio
 primus gradus fit calimado 2 soluendo 3 tra
 distillando 4 igne leuigelando 5 in istis op
 itit rra et va ppario et opacio nra de

Nota

Dabit in libro qui intitulat methodus q ar
 vñu solu 2 q e in sua na no e nra lapidis
 nra s est ps ems q ar xi mte mspissaret
 p se talr q posset puenire ad form metallicam
 q no hz hnditatem vnetuosam q nulla res
 mspissatur q pueniat ad form metallicam
 nisi mltam habeat pignediem Sola enim
 hnditas pignis et viscosa pseruans est in
 igne Relique nro hnditates non veritates

tamen ostendit / qd in lapide phylis / post ream
mundum / maior quantitas est argenti vi / et ppe
h. no obicitur nisi p actis / et istud vbi p
ciosissimum e / et h. totum fens e a natura / mo
aut est credendu / qd h. fens sit pole q aliqd
artificium / sicut nlli feni putant a putat
Lapis n phylis / creatus invenit a na / a p
dem altissimum nichil plus indiget / si remone
qd supfluum e in eo etc. etc.

Lemmadem lapidem quingda / quinde / sicut
Vellatum / pnis inde coquatur aquis
Don. dicitur vtusq; relicta recedat
Expressus q; liquor / sit sine dicitur
Caltis inextincte pulvis tenuissimus / illi
Anptus et in massam tuseat et lapidem
per sobolem voluit / inueat / roccam / rubeam
Ber q; quatuor modis sit renouatus idem
Saturna facit Ioualis inquit ex hinc
Luna fit inde Venus solis habz ardies
Et Venus in lunam transit p eu mediate
Mercurio / per que / tanta mutat novitas
Sic e mutans mediator vbiq; deoru
Altitate sua qu fit illa / vel hinc
Quicq; in h. mundo piosus e / et habet
Clandit. h. voluit significat in h. medico
Non mirans homo fua s; emigrae dici
Vilia ne fiant ista latere volo /

Questio rñosa de rñā solis hñe

Queritur utrum scdm artem possit fieri
veru amu aut no. Et videtur pmo
q no qz amu eo q ipm e corpi pfe
ctum / acqñt sibi pñm locu sue ge
neratōis / vñ ventur eñ ul venas / sicut vñm
ventrem vitis / q non pñ fieri n in pñio loco / se
nulla forma sbalis pñ introduci / vñ pñia ac
tina / pñis passivis no pñt artificialr inveni
ri / sed forma sbalis solis / non e a talōe solis
quo vñnt tales artiste / sed est a talōe solis
Circa istam questioem e sciendu q nihil ad
quatur nisi utrum ex aliquo minerali pñio
solis ul hñe / possit aliqua virtus seminata ar
tificialr pñeari / que statim et immoieto qñ
induret / vsqz ad duritiem solis / hñ in pmo ond
emus / Supp^o q talis virtus seminata inveni
tur pñt quemetus ex sole elici / r roabilius elic
itur // Secdo dicendu e / quo ipi soli / vñ pullu
ladi mest // Tertio dñ e / quo seminat in terra
et in quali nutritur r augetur seminato // Cñ
to de signis virtutis mineral / que ead acci
dentia in qñmō vñmō introducūt // Ultimo e
ad omnia argu^{ta} dñ. **C**irca pñm s q tal
virtus seminata genti^o elici pñt ex amō / qd p
bat p bñm August^u sup Genesim vñ dñ. Insat
n rebus corporeis / omnia mundi elemēta / quedam
occulte seminare rucos / qñbñ cñ data fuerit

oportunitas temporalis atque casualis **p**rius in
tas debitas et spes **p**rius modis et finibus **e**t
sicut non dicitur angelus **q**ui ista facit **m**anum e
atque **s**ic non agricola segetem **u**l quoruam
in terra gignentium **c**reatores dicendi sunt **q**ui
aut non erunt **p**rober quasvis **v**isibiles oportum
et tunc **u**t illa nascantur **d**eus vero solus unus
creator **e**t **q**ui tunc ipas et res seminales reb
invenit **h**ic dicitur in li. de civitate dei **z** tunc sumptum
in canone **x**pxi. q. v. non mirum **h**as igitur
augmentatores varie **p**hi et diversimode norant
quidam appellat eas virtutes celestes **u**t in 2.
de generatione dicitur **p**rimo omni sunt in celestibus **z**c. Alii
autem virtutes elementares **q**z subite in actu **p**rius
sicut ignis **u**l aliud elementum **h**ic virtutes minera
les **e**t **p**rius sunt **q**z ex ipa minera in esse sunt
producte **h**ic dicitur ipas virtutes **e**t radices sol
qz sicut granum mediante radice nutritur **s**ic
autem media virtutibus istis **s**icut infra dicitur
Nos autem ipas dicimus **p**rius **e**t fermentatos **q**z
admodum fermenti massam **u**l **e** spūs **p**rius **q**ui
corripuit **s**z **n**aturalissimum omni opus **e**t **u**ltimum fa
ctum **q**uale ipm **e**t **s**i sunt **p**rius **m**etum aliud **z**c
ritur in ope **m**si **q**z fermentat et tingat **q**z
autem obicitur **q**z **p**hi figurat **s**unt locum **p**ba
hanc **q**uem **e**t de iporum radicali intentione
Sic **n**on **z**c. **l**omnis **p**hi **q**z voluit **u**ltimate **p**da
mineralem **e**t **u**ltimam **n**o in sua natura **u**eqz in
tota **s**ua eius **s**z **p**rius eius **h**ic **h**ic **l**aboret sub

limator / ut in cōmū humiditate flegmatica auferat
et feculentia sctam / et sic mortificat. Non
enī sic mortuū p̄ficiat opus / nisi fixetur / ad qd
insudat papulator / tū ignis tanta violē / Cū
oz ee fluydior / ad hē sūdet resolutor / qz qd no
fundit no ingreditur / et qd no ingdit no p̄
ficiat. h aut p̄ dissolutor auferit. ¶ Durū ē tō
minēale / qd pz ex ipius pondē / et ex ipius m̄
tūi facili imbibitō / igitur in ipso ē totalis et
radical p̄horū intentio et voluntas / has em
virtutes et excellēcias / acquit mediante ca
lore tali / et intelligētiarū motu / quas per se
errare ē impossibīle / n̄ p̄ accidēs / dīd h at oīa
in m̄tū si ibi m̄tū p̄ueniē posset / tū / suf
fragio ignis et ingemū / qd est laboris copia.
¶ Quantū ad secūdu sciendū ē / qz p̄hi viden
tes nām m̄tūalem p̄missima fixam et fluydiorē
ingredi / et no p̄ficē / in sūpoem sūnt adducti /
ita ut a p̄hibus ars negāctur / Aliqui p̄inde
tūis q̄dāntes ex p̄hi p̄hi / qz nichil gnat nisi
mutuat / qz vis gnatia sup̄flum ē alimēti /
autumati sūt ipi / in auro virtute m̄tūtam
aliquā / inferē / ut sic suo mō pullulet 2 qm̄
net / h aut nichil aliud ē / tū ipas seminaas
rōnes actiue / in virtutes radias / Sic em oz
ut granū firmeti fructificet / et qz moriatur
et qz virtute solis / illa sba sic corrupta / qne no
est plus sba triticea / qz ordeacea n̄ lapidea / s̄
sit magis apta ad recipiendū fōm̄ tritici qz la

pidis / qz quedam aptitudo / que e de na forme
trina / o: qz in indices vtute solis qntantur
ita vt dicunt isti / o: autu torripit / sit / qz fiat
reducto ad manū prima / que postea poteit
gnare / hac aut pma manū pnda fulfir
et mēse dixerunt / qz ex qz et fulfir oia me-
talla procreant / qd e flm / qz fulfir et manū
sunt distincte minere / nec ibi inuenit autu
vbi illa repunt / Alij dixerunt / qz pma matia
om metalloz / eet solu manū / qz in ipso sit
fulfure ptes admixte s^m Gebm / et illud
non videtur ee merum / qz vbi e minera mer-
curij / ibi nūq est sol / Et ideo alij bn dixerunt
qz vapor mercuriosus humidus / vntz nām in
se gtuens / e pma mā solis / qd patet in saxo-
is vbi inuenit autu purissimū / qd impole-
e ibi gnari / nisi in vapoe grosso ascendente
ut dicitur 2° meth^o / Quortz etia ut int va-
por vt supradm e / eleuetur finit et semel / Ex
grosso aut fit lapis / ex mercurioso fit corpus me-
tallu / et hī sūta e vera / Ca aut qz opor-
teat autu ad nām vapois reducere / e / qmā vi-
demus oia gnari metalla / a mercurio /
mediate quo ipm genuit / vbi gna / ho
genuit a pre mediante sūmate / qnat filium
mediate sūmate / Simile videmus in turtico
qz mediante spira / gnat gnu sibi simile / Et
autu gnat autu mediante nata vaporis /
qz sic genuit / vt dñm est / **Modus aut**

reducendi ipm anru in pnam nam / oz qd st
certus / et in determinatis vns / p determinata med-
ia / alit n eet corpiis destructo / et no emedatio
Int aut oms alios / iste plorum cetus / p ceteris
illu modu amplectit / qz magis qdms e rutoi
et dca plorum in illo qdordant / s. ad anru / eo
qo qd teitru / e teitru / p qns sedm ge / frigidu
et sicam / lig respone ad alia metalla dicat ca-
lidum et humidum / sedm quacilem eius qplexioz
fuisse in nam terre gmanis / sicut si dicem
q vgruis homis vel capillus fuisse in natam
determinatam hmiac niae / qz anru e ps terre / hi-
to respai ad virtute totius globi terrestris / s.
capillus e ps corpiis hnam / hoc aut supposito
q anru sit sedm genus sim et sicu / qz tiem
Et sedm pceda / oz ipm ad pnam nam id est
in vaporem qnerte / qz vapor e humidus / actnali-
vel accidentali in se virtutes minicales rmes /
Et ideo solm ventali oportet ipm de na sua
qua sedm spem h / ad nam sedm sim gen a-
ctnali reduce / ut si est sedm spem calidu z hu-
midu / fiat ecia sedm spem p artificiu sicu z
frigidu / Est aut hic modus ut calinet in ig-
reberitoe tanto / ne fundat / z cu aquis an-
tis igneis nubibit / qua opacon geminata / q-
git am supficiem corrupti quo ad humidu / et
gnatm ibidem siccitas / ergo e calin et sicum
Et qz siccitas terrestris non pt stare cu calidte
ignis / qz pma siccitas corrupt / et gnat alia

utrosque in ignem ignis Est igitur illud aurum ca-
lidum et siccum de hac operatione dicitur hermes elegit
quod lapis ascendit a terra in celum et in ignem
quod terra illa / antiphona est ignis / Et exponit
Albertus in li. de mineralibus ait / quod lapis ascen-
dit a terra et lenatur in celum et in ignem
cum aurum per calcinationes vel assationes aut affina-
tiones virtute accipit ignis / hanc operationem statim
perficitur / quod in huiusmodi / facilis est transitus
Sic est in proposito / quod terra simbolizat in igne et
statim subditur / quod istorum descendit ab igne
in terram / quod perfectum non fit uno saltu / immo or-
ipam sibi calidam et siccam / mediante aqua
aerea / vel actu nullo humido / per frigiditatem ignis
aque reiterationem inigitationis siccum corrumpi
et aerem humidum generari / Et quod illud calidum
ignis / non potest in tali aereo humido stare / ideo co-
rumpitur / et fit illud calidum temperatum / est
igitur calidum et humidum / quod igitur iste ex par-
te sinit aere / et ex parte aquee / et per hunc
frigide / Idcirco ista caliditas remittitur / et fit
quod frigidum / unde dicitur quodammodo medium inter
aquam et aerem / igitur vapor / per philosophum in li.
philosophorum / Rediit igitur aurum ad suam radicem et
nam vaporis / et hoc dicitur nostra prima solis / Unde
Geber dicit loco artificem alloquitur dicitur / modo pro-
sum terram existis / si extraxisti / Et sic sciamus
est illud quod pretendit hermes / cum dicitur / Iterum
descendit de celo et igne / ad terram et primam

manū / Cuiusque finem p̄d̄am statim q̄f̄mat
dices / q̄ acquirit illa n̄a virtutem sup̄iorū et in
feriorū eltorum / **M**odo declarat q̄ x. o. ep̄l̄e elia
q̄d p̄sto nichil aliud ē / q̄ n̄as sciatis virtutes
i. qualiter actiūas et passiūas exature / q̄d ma
teriali exponents q̄plm̄ / in eūdēs inaderūt
infinitos / **M**odo vocatur n̄a illa terra sic p̄a
ta / nonne omis terre / s̄z terra auri / q̄ de au
ro exhiunt / **E**t vocatur terra sciens / q̄ q̄m
tū q̄m et potū suo mo ut infra dicit / **T**erra
b̄nd̄a / q̄ n̄a om̄e bonū donat / **T**erra filiorū
q̄ ad modū filiorū nutrit et crescit / et h̄z infm̄
ita nomia terre / **M**odo om̄s p̄hi viderūt nam
solis p̄creari ex quocūq̄ calcinato / et in aqua
soluto / et ultimo ignis calōe indūato / **I**deo o.
q̄ tale opus p̄ om̄a op̄leam̄ ut d̄m̄ fuit sup̄
Ip̄am tū s̄bam / nonne om̄s salis notauerūt
q̄d aliqui male intelligetes / in v̄n̄os inaderūt
errōes / **I**deo m̄to lapis dicit / q̄ hom̄inas
labiles reddit / **I**ta aut op̄atio / s̄z q̄tē cor
in sp̄m̄ / a multis lapis sapientia p̄horum ap
pellatur / **N**os aut illam n̄am / virtutē sp̄ua
lem min̄ealem notabim̄ decetō / patet ergo
quo auri m̄tōes sem̄ales p̄m̄isse / m̄tēdi p̄nt
et fortificari / q̄d ē n̄pi auro p̄m̄lulandi et
q̄m̄andi virtutem m̄f̄rē / q̄d fuit s̄da pars
q̄m̄e / **S**z q̄ om̄s sp̄us / m̄tio in h̄m̄do am
p̄m̄llo q̄f̄uatur / **I**deo q̄hi hanc virtutē sp̄ua
lem h̄m̄dam et v̄n̄tuosam / q̄tē conati sūt

p fixatam reitacoem soluciois prede / et p ca
lenator / Sic n. terra elianis ex frepti mebr
iacon umbrin de celo descendenti germinat /
ut heur in ysaia Interdu taloe desirata in
questit / Sic ome sal / omne cristallus / omne
mineale / fusible efficitur / et p ans oleaemmn
et vinctuosim / qd videtur in artifeu totimne
laboibus insudat / Gociens iq. ascendit at
ra in celum et etouso / q. pignoris appet. r. am
pullofa / in quibusq. impullis / pda vta
minicalis qsuatur / Illa aut opacio f. 7. p. l. o. z
no est a natia / q. na ex simplicib. opatur / q.
pota / q. ex elus simplicib. / facit opota ele
metata / S. ope voluntat. / que e poten simpl.
et de opotis / simplicia facit / 1. de finita vtu
te / vnte infinitam / h. q. lo in h. de q. r. / Si
aut obicitur / q. impo. est 2. rei veri per
talia opa / amim in vapoem qute / d. q. lo
ibidem / Et si non possit fieri ignis / r. corp.
totali simp. / fiat aer / Si no pt fieri capill.
fiat cerebrum / Si no pt fieri figura articula
ris / fiat figura quadra. / Qd psto mibl a.
est. dice / nisi / q. corpus simplicia / fiat / ut si
pt / Et aut eius virtutes / p talem opacioz
intendun. / p. expmecto / q. 1. 2. am. semel
pati / si in vna lb. emiscuq. spne soluciois
fixat emm in vno die / Si g. nilao. vicib. re
iteant. / fixat 1. lb. in vna ho. / Multa et
notabilia pt homo / si plac. hic induit. Et nos

De h. in fine q. omis p. h. c. disputatū. finis
Continuum ad tertium sc. q. illa virtus p. a-
tū. e. sciendū. q. terra in qua genā. r. acie
e. na. m. m. a. l. i. s. q. ex quib. finis. ex e. s. d. e.
p. a. s. t. i. m. et m. t. r. i. m. p. t. e. h. e. t. u. r. in h. d. e. a. i. a. S.
illa que ad h. opus e. virtus m. t. i. a. l. i. s. q. et
in terra m. a. i. a. l. i. d. e. b. e. t. s. e. m. i. a. r. i. **S** e. s. t. n. o.
t. a. n. d. u. q. illa terra p. r. i. m. o. d. e. b. a. s. p. r. i. m. i. s. et s. i.
p. l. u. s. p. u. r. i. f. i. c. a. t. i. et s. u. b. l. i. m. a. t. i. t. u. t. a. i. g. n. i. s.
v. i. o. l. e. n. t. i. s. et t. u. q. q. s. e. r. u. e. t. p. s. e. i. u. s. m. e. d. i. a. q. u. e.
p. f. i. a. t. et a. b. a. d. u. s. t. i. o. n. e. d. e. f. e. n. d. i. t. h. a. u. t. q. p. l. e.
t. u. r. p. i. g. n. e. m. l. e. n. t. i. m. T. a. l. i. s. a. u. t. i. g. n. i. s. e. h. u.
m. i. d. i. t. a. t. o. s. u. a. t. i. m. et f. u. s. i. o. n. i. s. p. f. a. c. i. u. s. In
illa terra d. u. o. o. p. a. r. e. p. r. i. m. i. t. n. a. t. i. a. s. i. h. u. m. i. d. i. t. a. s.
q. u. a. v. i. r. t. u. s. p. r. e. d. i. c. t. a. m. i. t. r. i. t. u. r. V. n. d. e. h. i. n. c. e. s. t. a.
t. i. m. s. u. b. i. m. p. i. t. d. N. u. t. r. i. x. e. i. u. s. e. t. e. r. r. a. i. m. t. a.
r. a. l. e. s. u. b. l. i. m. a. t. i. et h. u. m. i. d. i. m. u. t. i. s. p. u. s. m. t. i. a.
a. l. e. s. p. e. n. e. t. r. a. t. i. u. q. u. i. b. a. m. p. u. l. l. e. p. r. e. d. i. c. t. e. v. i. r.
t. i. s. i. m. p. l. e. n. t. I. d. e. o. s. t. a. t. i. m. s. u. b. d. i. t. u. r. q. v. e. n. t. i.
p. o. r. u. t. i. p. m. i. v. i. r. t. u. t. e. i. l. l. a. m. i. n. v. e. n. t. e. s. u. o.
i. m. e. d. i. a. n. t. e. v. e. t. r. e. i. p. s. u. s. v. i. r. t. u. t. e. h. u. i. a. u. t. e.
m. i. t. o. e. s. t. q. u. i. a. l. e. m. i. a. s. u. f. f. o. c. a. t. a. s. t. a. t. e. n. o. n. p. u. t.
v. t. n. o. i. n. s. p. i. f. i. n. i. s. s. u. t. e. r. r. a. m. q. u. i. c. i. a. t. t. u. m.
a. f. i. g. u. e. o. s. t. r. i. c. t. a. m. i. n. u. e. n. t. S. i. t. i. p. a. v. t. o. q. u. e.
v. e. n. t. u. s. d. i. c. i. t. t. u. i. n. a. m. p. u. l. l. i. s. c. l. a. u. d. i. t. q. s. o. r. t.
a. n. t. e. i. g. n. i. s. c. a. l. o. r. e. t. o. m. m. a. m. e. x. p. e. c. t. a. t. et m. p. e.
s. i. n. o. n. f. i. x. i. i. p. t. a. t. e. m. e. x. c. e. d. a. t. i. n. a. l. i. q. u. o. S. i.
a. u. t. v. i. r. t. u. s. s. e. m. i. a. t. i. n. a. f. i. n. t. t. a. n. t. e. f. o. r. t. i. t. u. d. i. n. e.
q. i. p. o. s. s. p. u. s. i. n. c. l. u. s. o. s. f. i. x. e. t. et i. n. s. u. a. p. p. a. n. n. a. z.

quintat in instanti. Sic n. virtus multiplicat
et crescit. qd finale ars quint. Si aut impiet
as ignis locum agendi p aliqd parum habuerit
statim fugit et extinguitur. Enappit iterum sol
uatur totum et affatur toties. qz omne additum
sibi adfert in fermentum et maturationem. ut d. pto
in li. de qrit. Et qd e fixu fixat. coagulatum
coaglat sapim. desposat seipm et improprietat
Nec e in mundo res mirabilior vñ pto li. q. sup
d. Et cerebrum e masio cognitoris ul cogitatoris
intellus. cui aia sedm opari soli gignit. pte
eius simpliciter. ut d. ape. debes nam naturam
simplicissimam facere. qz sic simplicib. vñtut
et p h. interminut seipm. vñ adia savor sapit
dicit. Seminate annu. moquid. vulgi. s. pto
qd p media publica e parum in terra folioru
qz crescit. munitur et augetur. sicut tota vege
tabilia. vñde p istum modum verificat dictu
Ap. in suo sermone ad Alexandru. qz materia
dicit lapis elatus. quia ex ipso x. elta sit ex
tracta. ut dñm e sup. lapis mineralis. qz ex
solis minere fit. lapis vegeta. qz mittit et
augetur. que sunt poterie actus. vegeta. re
lapis animalis. qz odore refuit. et fetore corrum
lapis realis. qz pmanz nature qsonas. tu est
ad illud denectum. Et nãe opus e opz intelli
ge. ut et opus art p nales vias mvent
incidunt. h. in loco vocat. nore omis pmanis
Tu sint animalis. nore omis flore. fructu ul hñore

En it̃ videtis signu s̃ q̃ m̃tienti multipl̃
icat̃ secretu elicias / s̃ q̃ ña m̃tial̃ in sua
ña que e fluxi / petrus / m̃gdiens / z p̃ficiens /
q̃tū e de se statim et cōliter m̃ope stat / quia
fixat̃ cū suoru ṽtute sp̃m / et in sua h̃ndite
ex qua fit f̃isio m̃gressio et f̃isio stans / Sed
q̃ non om̃e sperma g̃nat / s̃ q̃ ee filiof̃i et di
gestum sp̃m m̃tmetali / q̃dquid g̃nat in epa
te vitali / q̃d fit in corde aialis / Et q̃to isti sp̃s
mag̃ f̃mit̃ digesti / et erūt in p̃das loas deo
tti d̃m̃tus et reuoluti / tanto eff̃icaci⁹ g̃nāt
et eff̃m̃ p̃fectorem / p̃it̃ et m̃m̃ copiosiorē /
multiplicat / aliqui duo gemelli / aliqui 3 / aliqui
4o uno actu f̃iant / Dicit ñ d̃m̃tus se vidisse
q̃ una p̃gnans 4o eietit̃ abor̃sus / uno saltu /
q̃ q̃s̃d̃antes p̃hi / q̃ etiam de semine ad g̃natoz
aggredu / s̃ solūm p̃ceda sp̃s / utz p̃ p̃h̃m
in li. de aialis / Incepit opus in vase vitri cl̃
audi / et sub f̃mo solū in aq̃ / et postea coagla
igne calido et h̃ndo / t̃po q̃ eodem vase si ap̃
retur / ip̃a natua q̃qua p̃aret̃ / et forte ip̃i sp̃s
enanescent / Idipm̃ volūit̃ sepius reiterari /
q̃ Resoluto s̃dm̃ basim / e thaurus xxi / z ansp̃
itū op̃lem̃ti / et in ip̃a e totū secretū / q̃ sicut
sup̃radm̃ e / Ille lap̃ multiplicat̃ in infinitum
s̃dm̃ q̃t̃itatem / vbi g̃ra / 1. p̃s p̃mo p̃ficiēbat
10 / Si semel soluit̃ et coagula / p̃fiat 100 / si bis
ut ter 200 / Si 12. t̃c̃ p̃fiat p̃tes infinitas /
Est aut̃ h̃m̃g̃ ingenium tante eff̃icacie / q̃ p̃hi

Diximus / qd omnis creaturæ corporalis suæ spiritualis pro-
- prietas aliqua / in h' lapide / ex virtute operantis illius
- in figura describitur et continetur / Et cum Hermes
- plurastris omnia / vni huius lapidis / et tam nati-
- - ram rerum / qd etiam spiritualium gaudium auferat
- - stat / attingere conabatur terram celum / si prohibere
- - fuit / qd non est proprietas creaturæ / aliquid proprietatem sui
- - creatoris usurpare / h' p'lo in li. de m'it' / Ideo dicitur
- - in alia pte li. palle' / Qd soluto fit in luna / coa-
- - gulatione in saturno / qd acquirit iste lapis virtute
- - omni ultimam / **S**imili soluto fit in aq' / et coa-
- - gulatione in igne / ideo acquirit virtute superiorum et in-
- - feriorum elementorum / Sic e de signis et stellis fixis
- - honoribus / op'ationibus / medicis / ventis / plagis
- - orbis terre / qd dicitur spiritus volans / afflat' ang-
- - - elis / Et qd mortuum fit volatile / videtur ibi reser-
- - - uatiois mysterium occultari / h' autem que dicta sunt
- - sunt methaphorice / in ee magis efficacie hanc pre-
- - dicant operantem / hinc usq' p'lo / Est autem ista o-
- - - peratio qd dicitur / qd semen animalis translat' / epa-
- - - tis ventriculi itato subintraret / et spiritus m'it' m-
- - - ental' eide duplicaretur / Sic e de corde et co-
- - - bro / qd ad spiritus vitales et animales / Et etiam e
- - qd illa p'prietat' virtus multiplicat' / et possit toties
- - reit'ari / et si nra sufficiat administrat' / qd ta-
- - - te magis p'crearet animal / qd nra spes eius a
- - nra patitur / sit e in p'posito / **C**um ad gen-
- - - erandum qd homines in t'p' / fetus colligere cupientes /
- - abortivos genuerunt / so o' t'p'us expectat' / a

phus p[ro]p[ri]atim / q[uo]d ut melius in fine t[er]minare
possit / Idcirco signa infallibilia / q[uo]d p[ro]p[ri]et[er] elixir
narrabim[us] s[ecundu]m d[omi]n[u]m clare / s[un]t aut[em] illa talis m[od]o
ut s[un]t d[omi]n[u]m e[st] / q[uo]d sit aere subtilior si e[st] ad albu[m]
et lacte m[il]idior / Si ad ruben[tem] sit v[er]o ruti-
lantior / Et n[on] d[er]et l[icet] albus a rubeo / n[on] ex ad-
dico[n] turmant[ur] col[or]es / qui etiam a m[od]o solo
recipit[ur] / Q[uo]d sit el[ic]to liquidior / q[uo]d sit g[ra]vis sp[iritu]
ma ampullosior / q[uo]d sit finis[us] v[er]o sp[iritu] alior[um]
q[uo]d sit aq[ua] v[er]o limpidior / q[uo]d sit ignis p[ro]p[ri]a s[un]t
ior / et q[uo]d sit in om[n]i frigore q[uo]d sit magno / et in
om[n]i calore q[uo]d sit p[ro]p[ri]o incoagulabile / om[n]ino / q[uo]d sit
signu[m] q[uo]d sit ad albu[m] / facit sublimato diligens /
et p[er] filtru[m] distillato s[un]t q[uo]d sit / Q[uo]d sit ad ruben[tem]
facit aquaru[m] calidat[ur] acumen intensu[m] / s[ecundu]m
signu[m] / facit s[un]t r[ati]o solutois / acumine
aquaru[m] / et assatio fortis successiva / Q[uo]d sit
signu[m] facit solutio flumialis albei / et coagula-
lens / Q[uo]d sit signu[m] / facit subtilis p[ro]p[ri]a s[un]t
omnia m[od]o d[er]et / Q[uo]d sit / facit ignis p[ro]p[ri]a
ans violent[us] / Septim[us] signu[m] / o[mn]ia p[ro]p[ri]a m[od]o
ma g[ra]visat[ur] / S[un]t in s[un]t om[n]ia alia signa
exp[er]i[en]tia / maxime p[ro]p[ri]a / v[er]o g[ra]vis / Si illis
elixir[um] q[uo]d sit g[ra]vis / cu[m] v[er]o aliquo clare
m[od]o / lepram sanat / scabiem impetig[er]
om[n]em febre[m] et calorem tollit / inco[n]tinenti o[mn]i
corruptu[m] humore[m] de torpe huano emollit /
Om[n]e m[od]o g[ra]visat[ur] engit / et inmetute g[ra]vis
nat / Q[uo]d p[ro]p[ri]a / m[od]o q[uo]d sit / v[er]o s[un]t in

alio ul potu infirm^{te} aliq^o villo tpe cognoscat
semp^{er} sit letus et iudicandus. Item p^{er} alia s^ug^{ra}
hocipm cognoscat. Si ergo s^uo s^uo m^unam albi
uel rubei m^u aq^{ue} q^uit^uis / et sup^{er} igne aliq^o
tulum f^ummg^uae p^un^uscis / et desup^{er} elixir^{is}
sup^{er}ada 3. 1. p^uoieris / totu m^u nam fixat
q^uit^uis / et fermetati eidem v^utute suam eq^uli
q^uitabit / et signa omnia p^ueda q^u aque m^u
signabit / sic cristallus ul vitru fluxibile facit
et malleandi dulce 3 donat. **Q**uoniam omes
lapidem p^uiosum q^uit^uis / sedm intensio^{is} colo
ris quem vis / q^u omem coloem recipit / sicut
et rubem sic plus m^u v^uta offlaunt et m^udu
neit m^u corpus p^uma^u. **Q**uoniam ad q^uintu
dd^u e q^u istius v^ututis actiue pot^u p^uria / est
m^unam m^u sua n^ua fluente / s^u debet p^un^uficat^u a
terreo feculento / sicut n^ua m^uestru elicit subti
lia / et aliud grossum eicit / cu p^un^uficat^u fuit
et mediante igne s^uccessivo v^utus p^uda sup
venit / ipm m^ucorienti p^ufoat / et p^uforando dig
erit et indurat / Sic et n^ua aur^u / m^u vna s^uo
facit / ut d^up^uunt sapietes / teste lebro / pond^u
s^um s^uernat / q^u p^uus fixat / q^u m^u igne auferat
a^uallear^u optime / q^u e n^ua mercur^u / que e ex
tensma sup^{er} omnia / Ignis h^u exanatores p^uerfo
q^u sola n^ua m^uercur^u m^u igne quiescente sup^{er}at
et sic de singul^{is} alijs / **Q**uoniam aut statim indurat
p^ubatu exp^umeto / q^u f^umm^u solum a^u lone ul
a s^uatno exiens / ipm statim indurat / ut illa

virtus que in infinitu pfecta e. Simile illud
auru/oms medicales pnt^{re} h^o ad qd facit
primo unde auru gfortat de h^o aliqui dixe-
runt qd eius gfortato no fit nutriendo / s^c fac-
pans / qm cor hominis gfortat / qz no digerit
n^o queritum / nec rstringendo lapat / sicut hoc
epulu cor gfortat / non odore / spualia temperando
sicut facit aromata / sicut purgato supflua
s^c facit laxative medice. Et h^o gfirmat v-
bo dyascondie / qm d^r / Si aliquo flegmit hno-
re qting^o spualia remollui / auru absterget
Sed eius absterfio est mcm n^o / ut d^r / An-
ten n^o cor pt confortat h^o mo / Alii aut dyp-
erunt / qd auru gfortat cor ex sua potet^o / qd
dmu a dmro gfortat / et est dm magnoru me-
dicoru / ut dicit vinctius in speculis / r^o h^oet
pportum / qd dmu est mcm expedit / Alii aut
dypunt / qd auru cor gfortat / a tota spe matia
separata / sicut magnes ferru sepati attrahit / s^c
h^o rone pnciporu aurⁱ / s^c nata mcm r sul^r
que sunt pncipia talis spei / et n^o et supportu
no dnt reali / ut h^o et franciscus / et sic vty
totius spei / s^c sedm vntu pnciporu / Et tnc
sit pns rudo virtutis a calo influxe / qz vnta
celi qms est / et influit in patiente disposito sp-
et vbiqz / p^o omi tpe h^o quat hoem et sol / n^o
in illa n^o / excellent^o sup vntu n^o disposita
talem vntu gmcabat / n^o id qd pns / Alii dnt
q sit pncipitas ex mineali pte / qz ei pncipitas

Petrus de solento. Bestie canda brevis male
tegit postiora. Stulti lingua levis male tegit
interiora.

Prosecuta tui cordis sciat omnis amicus
Hic tibi forsitan erit capitalis cras inimicus.

Of Sijne' Van Hagen
 m'lerig' laij' w'nijs in n'ist
 af n'ist alge,

Petrus de Zolento Bestie
Cauda brevis male tegit
Posteriora: Alti signa Levii
male tegunturiora;

Putrefacto est corrupto facta in humido
a calore exoneo demanente calorem re-
gim humidi corripendi. **P**utref-
actio fit perie in humido / quia calor exoneus / ex-
hit calorem nalem / quia calor qsuabat hu-
midu / et sic humido remanente sine caloe nali
destruitur / et hec est putrefactio. **A**liomodo
fit putrefactio / quia frigidu destruit calorem /
qsuante humidum / et itim destruitur humidum
propter defm calois / et illa vocatur mortifi-
catio / verbi qm / digitus sortis positus in hu-
midu aque frigidissime / et ibi tandem mor-
etur / qd frigus aque destruat caloe nalem
digiti / tunc digitus cu toto suo humido corrupi-
tur / qd no habet caloe nalem / et illud vo-
catur mortificatio. **D**iffencia e int hmi-
du et humiditatem / qd humiditas e ipa qualitas
sz humidum e qualitas cu eius sbiecto / ubi gra
alumen cu calcinat / aufert aqua / que e eius
qualitas sz humiditas / que prius / du cu apud
erat / vocabat totu sml humidum.

Utrumpu alkunste / quqz vone putrefacti
ipam humectatoz / ubi gra / Recipiunt res
calcinatas / suatas humido / cupientes velhe-
ment humectam / sicut tartaru calcin / a ipm
ponit in locu calidu et humidum / tunc attrahit
sibi humidum exoneum / et fiunt fluxibiles /
qz prius no erant fluxibiles / s; petrosi / et
h ipi vocant solent putrefacti. **S**ed h ad

metem phylorum / eet q̄pe h̄m̄itaco / et nō pu-
trefacto. **N**ō in prompto / q̄ ille res / quas se-
dicunt putrefieri / etiam scdm̄ eos nō corrumpit.
q̄ deum̄ reducit eas ad pristinum statum / ymo
nō solum nō est corruptio / sed rei p̄fectio / cum
ut fregit̄ meliorentur.

Corruptio aut̄ fit in siccis / que q̄sequit̄ corrup-
tōem h̄m̄idi / colligant̄ partes siccis / q̄pe siccis
mem̄itaco / ob̄ignā / h̄o expositus calori extēd-
enti / sup̄calefit / et putrefiunt h̄m̄ores in eo / et
incipit febr̄ire / et forte inde moritur / eate h̄m̄-
idū sūū sūū primo putrefiunt et corrumpunt̄.
S̄ partes siccis adhuc colligant̄ p̄ illud h̄m̄idū
q̄ nō requirit̄ n̄ refert / quale h̄m̄idū colligat̄
eas. Si ergo deint̄ corrumpi / ō illud h̄m̄idū
ab illis siccis partib; separi / et tunc p̄tes siccis
amplius nō colligant̄ur / s̄ int̄nerant̄ / et pri-
us sūnt̄ x̄m̄ / et forte modo sūnt̄ nulle milia.
V̄m̄pt̄ / quā simlis effat̄s prouenit in q̄tr̄icōis
S̄ d̄m̄ e int̄ q̄tr̄icōem et m̄m̄er̄icōis / q̄ in
corruptōe reman̄z h̄m̄idū / in m̄m̄er̄icōe h̄o non

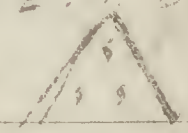
Quat̄ petrus de Crescen̄s li. p̄mo / c. liq̄
ubi loquit̄ de letamine et ster̄itōe / et alio pla-
ntari / q̄ om̄is corruptio que ē scdm̄ natam
sic fit / q̄ ex̄hat̄ h̄m̄idū / et reman̄z siccū de-
cadens in cin̄es / sicut cito m̄m̄er̄at̄ur om̄e ste-
rens animal̄ / p̄pter q̄d̄ animalib; creatus ē et
in quo talis corrupat̄ / et ex̄hat̄ur ab eo / id̄

qd nutrit aial / qz hndum nutritale / ipsa
em extructio hndi / ipius qd attrahit in cibum
corruptio e eius qd nutrit / qd in ventre inge-
stum e p manducatoem. **C** Dicit etia id ibid
Semur aut / qz similitum in corpe / facilius est
mutato / qm etrogemoru / h. etiam onduat in-
dustrie allimitoru / qm optimas quaslibz ma-
turiores / in thibano letamnis papiut fieri / vo-
cantes cibana letamnis / calorem hndum ac.

*For uno mil hndi p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m*

*17 hndi in hndi
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m
p m p m p m p m p m p m*

172. 172. 172. 172. 172.

Incipit liber proportioⁿⁱ stellarum

Septem sunt pl^{te} / scdm quoru^m cursu^m /
omnia inferiora regu^r / et eor^u sapit naz^u /
scdm mag^{is} et minus / qui sunt Saturn^{us} / Iupit^{er} /
Mars / Sol / Venus / Mercur^{us} et Luna / Et sicut st^u /
septem pl^{te} / ita sunt septem metalla / que sapi^unt /
nam eor^u / sicut ab eis descendit / et h^u sunt /
plumbu^m / qd appellat^{ur} a pho / saturno / qz ab eo t^u /
h^uit suam nam^u / Argentu^m vnu^m / qd appellatur /
percur^u / quia ab eo suam trahit nam^u / Stanni^m /
qd appell^{at} / Iupiter / qz ab eo it^u / Ferri^m qd appell^{at} /
Mars / qz ab eo it^u / Auri^m qd appellat^{ur} / Sol / qz ab /
eo it^u / Cupri^m qd appellat^{ur} / Venus / qz ab eo it^u /
Argentu^m qd vocatur luna / qz it^u . ¶ Tu ergo q^u /
vis naturas metallor^u / t^unsimulare / ut nam^u vnu^m /
in nam^u alterius convertere / considera^m nas plane^{ti} /
tatu^m / qua plene cognita / stare poteris / que tibi /
erunt n^ucia ad t^unsimuland^u / s^u ad colorat^ues me^{tal}lorum . ¶ Et nota q^u septem sunt nigri / q^u /
magna h^unt face^m t^unsimulatu^m metalloru^m / et /
h^unt dare colorem / s^u albedinem et rubedinem /
p^{ro}positatem et fixat^um / et t^ute isti nigri sunt /
Sal armoniaco / qui fit de saⁿgue h^umano / et saⁿ /
le g^{ra}mmi / ut plen^u dice^m inferius / Sal geme^m /
qd est coloris cristallini / Sal nitr^u / qd fit ex /
nitro et sale alchemi^u / Sal alkali qd fit ex

ex sale gēme et nitro bñ trito / et isto utimur
multū vitruen ad vitri fusioem / q̄ efficaatē
opat. **S**al omne / qd fit ex aqua maris vel
salsa. **S**al allembroi / qd fit ex tribus herbis
suis / et illud ē mīr omī mīorū / nā fā. mī.
rabilia / q̄ de argēto vīno / facit ar. bonū / et
purissimū aurū. Et sal calas.

De nā plū
Uidm̄ q̄ sūt plū / q̄ metalla / et q̄ magistru
mū restat videre nās p̄orū et primo Sa-
tūm ē frigidus et hūidus / albus tū obscur.
fons tū quada mollicie / et graue. multū / et
ab isto plū / trahit nām suam plūmbū. Est
itaq; plūmbū / fīm hūidū / albu s̄ obscur.
fōm nō porosū. **D**ixim⁹ naq; tibi mū
plūmbū nām simpli / quā tibi p̄ grādū onde.
Est aut plūmbū / fīm in 2. gradū / hūidū
in 2. / albu in 2. / fōm in 2. **E**t nota q̄
tū sūt quā. grādū in nās metallorū / s̄dū
hermetem p̄m p̄lorū. **M**ercuri⁹ ē fīs
et hūidus tū quada sicc. tū est albus liquid⁹
molli ponderos⁹ / a quo suam nām trit arg.
vīnū / qd de sua nā ē fīm et hūidū / albu liq.
uidū ponderosū valde / et habz dure sicc. s̄
cūlibz rei vitam hūa / sū vegetabiles / sū sens.
itūam. Et scias q̄ ē fīm in 2. grā / hūidū
in 2. / albu in p̄mo / ponderosū in q̄to.
Mars ē ferrum / qd ē fīm in p̄mo grā / siccū

in 3. albu in 2. **S**ol est aridus / qd de sua
 na e calidu et hndu in 3. gen. troten in p.
 fixum et ponderosum in 2. **V**enus est es
 su erumen / qd est dnu in 3. gra. sicut in pmo
 porosum in 3. mixti coloris / pondo hne eis.
Jupiter e stannu / qd e firm et sicum in p.
 gra. porosum in 3. et fixum. **M**ars est fixu
 et hnda porosa alba / et de na sui cito mobil
 a qua argenti hz suam nam / qd e firm et po
 rosum in 3. hndu in pmo / albu in 2. po
 dus habet gume. **Sequitur**

o s

o

4

c

Vidimus nas pitaru et metallozu / nunc videamus
 nas septem magiozu / cu quibz na om metal
 pt saluari et destrui / et in aliam nam conti
 sedm magis et minus / hnt r dare / qsuare et
 remone albedine / et omem alium colorem / sed
 metall nosat quene / hnt etia ptatem et vir
 tutem dandi qsuandi et remonedi porosi
 et p qus tribuit fixitate et remonet / hnt r
 dare qsuare et fugare frigidi. hnditates
 sicut et calidi. / et h. sedm magis et minus

De virtute A. magiozu in specie.
Vidimus ptatem et virtute septem magiozu in
 que / nunc videamus singli distig. De singulis
 r primo scias / q sal armo de sui na e calidu
 et sicut in pmo gra / porosus in 3 / albus in
 2. et hz minime gume pondo / r reduce ad

pondus leue ipsa metalla / Salgemine clm e
 in pmo gra / humidu in z / album in x / fixu
 in z / non porosum / et habz dare pondus maius
 Ex quo tu sapiens intellige debes / qd hz pte
 dandi humidu / calidu / albedine / fixitatem
 et minus pondus metalli no hntibz pondus sed
 hermetem / **Salmuru** e clm et fixu in p.
 gra / album in medio primi / porosum in x. et
 habet grane pondus alleniare / **Salcalas** e
 clm in medio pmi gra / humidu in z / album in
 primo / fixum in z / et hz pondus alleniare /
 sume igit ipm scdm ptem / quia hz in qdibz
 de na sua / **Salconne** e clm et fixu / et quia
 no mltu opat in tnsuion et colorade / ideo
 de ipms na tibi amplius nichil scribam / **Salallahi**
 e clm et fixu et obscuru in pmo
 gra / ponderosum in x / Considera qd ex hz qd
 omnia predicta pt dare metallo / ipa no hnti
Salallembro qd e nigr nigroza / de sui
 na e clm et humidu / no porosum / fixum / pode
 rosu album intusfec / et rubrum extusfec / Et
 scias qd per se coagulat ar. vi. et retinet /
 et quic in fmi argenti / et purissimu aurz
 posita sz octava pte in quolibz / et p vitam
 meam / ipm facit appere mirabilia

De officis plantarum
Udimz nas plantarum / metallorum et ingrorum

Nunc videamus officia et primo transmutatores
primum parte / scilicet saturnum in argentum et aurum
et primo quo transmutant in argentum optimum / Et
si operari parte volueris / considera nam utriusque
et vide diligenter / si nam concordat in aliquibus
/ etiam considera in quibus discordant / et certe
concordant in frigida et humida et quoniam
in albedine / sed discordant in pondere et fixitate
et albedine / quia saturnus est albus in obscuritate
lima est alba in claritate / postquam ergo vidisti
concordantias et discordantias / reducere discordantias
ad concordantias / et sic habebis optimum argentum / quo
nullum melius reperitur / Et si queras / qui sunt
magistri / qui hunc hoc facere / respondeo quod cognoscere
potes hunc per supernam / et si per hunc non habes
apertius tibi describam / Considera quod quis
sit / qui hanc virtute reducere gramine pondus
ad pondus igne / et tunc hunc est salnitri / et
qui habet dare puritatem / est sal armoniacum
etiam albedo datur in eodem sale / et sic
positis istis magis in plumbum / fiet bonum
argentum / Adhuc autem ut scias parte negotium
et personam investigare / Scias quod in quolibet
gradu in quo nam deficit / quia hunc desideras de
bes ponere octavam partem illi magistri / qui hanc illa
nam dare / et istud intelligi est / in transmuta
tionibus omnium et singulorum metallorum .

Quia composita adhuc mixta sunt et respiciant
diversas equitantes / et temperata omnes respiciant
indifferenter / ad quia respondam / oportet terminum
virtutes in gradibus cognoscere / dicimus enim quod
ignis purus est in mixtione / est calidus in 2. gradu /
et siccus in 3. / et quod caliditas sibi inest / primo
per quod nihil calidius est eo / et quod siccitas secundario
inest ei / per quod si esset in eo tanta siccitas
et caliditas / quanto calidius / quanto tales fieret / quanto
deficeret / quod non contingit / Et aqua est frigida
in 2. et humida in 3. / et si tendit in humidum
ut possit tales fieri / ita non potest congelari in sic-
citatem suam inascente frigida / et ita magis est
frigida quam humida. / Aer primo est humidus in
2. et secundario calidus in medio tertii / quia
humiditas obtemperat caliditate. / Terra primo
est siccata in 2. / secundario frigida in medio tertii / et
ita fit circumlato omnium elementorum. Ignis cali-
ditatem infundit aeri / aer humiditatem suam
per caliditatem remittit / infundit aquae / aqua
frigiditatem suam immittit terre / per caliditatem aeris
eam deficiando / et terram deficiatam / siccitatem
suam frigiditatem / humectat / et caliditatem
infundit aeri / itaque recipiat Ignis caliditatem
suam remissam per qualitates aliorum elementorum
Aer siccitatem / aqua frigiditatem / et terra sic-
citatem suam / et sic secundum istam mixtionem fit
mixtio elementorum. / Est igitur ignis in aqua / et

est in aere existente in terra / et aqua e in
igne / qz e in terra existente in igne / et tra
est in aere / qz e in igne existente in aere / ita
ita e eorum mixtio inimitabilis ad quatuor ppor
tiones / et ita tandi ad tpatam / qua requiritur

De gradibus qualitatum metallorum

Humidum e tpatissimum et in declinat ad calidum et
sic in medio primi gradus / ppterca creditur igni
si p medicina mium / omno potest adequari

Argenti hz de terra xiii / de aqua mediu
de aere quatuor / de igne octavi / unde e firm
in tercio / humidum in 2. / due ptes se operantur / et
etia ps sulfur / **P**lumbum hz de terra duas
ptes / de aqua unam ptem / et dimidiam / de ae
quatuor / de igne dimidiam / de mian / due sunt
partes et dimidia / de sulfur una ps et dimidia
et e firm in 8. et siccum in 5. / **S**tanni hz de
aqua 2. de terra 3. / de aere 8. / de igne 8. /
de mian / sunt due ptes et dimidia / de sulfur
una ps et dimidia / complexiois siccis et humide

Cuprum hz de igne xiii / de aere mediu
de terra 8. / de aqua 8. / de sulfur due sunt
partes / de mian una / complexio calida et siccis

Ferrum hz de igne 2. / de aere 8. / de terra
mediu / de aqua 3. / de sulfur hz duas partes / de
mian una / complexio calida et siccis / **N**unc
aut scis qponit metalla si sis industrius / **A**
tunc e humidus in 8. / et frigidus in medio 8. / Et

Sulfur calidum in fine tertiū et siccū in fine 8^{ti}
 pter quinq; minuta ¶ Et nō q; gradu hic
 diuidim; in 60 minuta / ad equand; fractoes
 ¶ Arsenici calidū ē in fine 8^{ti} / siccū in medio
 2° ¶ Salarmo^o calidū ē et siccū in mē^o 8^{ti} /
 pter 8. minuta ¶ Calx aurī ē mediū / sed de
 clinat se ad calidū et siccū in mē^o p^{ri}mū g^{ra}du
 ut aurū ¶ Calx argenti / calidū ē et siccū in
 2. g^{ra}du ¶ Calx cupri in 3° ¶ Calx ferri in mē^o
 8^{ti} ¶ Calx plumbi in medio 2° ¶ Calx stanni
 in medio 2° ¶ Calx quāq; nomē sublimati
 siccū in 2. calidū in 3° ¶ **De equa^{te} elict^o**
 Elementis separatim / et ad suas simplici^{tes} reductis
 q^{ui}bus possib^{ile} fuit sic est procedendū ad mixtiō^{es} /
 videt^{ur} q^{uod} ex igne et aqua surgat mediū / et ex
 aere et terrā / sed nō est ita / q^{uia} qualite^{tes} secūda^{rie}
 nō sunt in gradu p^{ri}marū / unde in equa^{te}
 elementorū dupl^{ex} est via / una ē / ut a^{er} fues qua
 li^{tes} p^{ri}mas / et reductas secūdas ad eundē gradu
 in quo sunt p^{ri}me / ut ignis q^{ui} ē siccū in fine
 tertiū / reductas q^{ui} ad finem 8^{ti} ¶ Alia via ē
 magis appens et tū ē eadem / ut cōfues p^{ri}mas
 et omīo destruas sedas / ut destrue siccū in
 igne / ita q^{uod} tū reman^{et} calidū / unde tū omīs
 gradu^{es} heat 60 minuta / 8. gradu^{es} hnt 280 mi^{nu}ta
 dico ergo sic de igne equando / Ignis calidus
 est in 8to / siccū in fine tertiū / minuta calidi^{tes}
 sunt 280 minuta / siccū 180 / unde deficiunt

60 minuta de siccitate in 8to / restantem illud de
siccitate in 8to / quod est terra / que siccata est in 8to / et siccata
in medio terrae / modo 60 minuta deficiunt in / tollant
60 de terra / et illa 60 sunt siccata in 8to / et siccata
in medio terrae / quia quilibet pars gradus est in eodem
gradu / cape 30 de igne misce simul / unde quoniam
venit / quia 30 se habent ad 2um gradum / sicut 60
se habent ad 4um / igitur tempera duos gradus frigiditatis
adde iterum 30 minuta de igne / et tunc medietas
terrae gradus temperabit / illud adde ad ignem /
et habebis siccitatem in 8to / sicut caliditate in 8to

De adequatione terre et aliorum elementorum

Nunc ad terram accedo / Terra est siccata in medio 2° /
et siccata in 8to / Aqua siccata est in 8to / humida in 2° /
60 minuta frigiditatis terre sunt 140 / siccitatis 220 /
deficiunt de frigiditate 30 minuta / misce 30 minuta terre
cum 30 minutis aque / et habebis aquam siccam in 8to /
et siccitatem in primo / aufer istam siccitatem / pone
30 minuta de aqua / et tunc non est siccitas / humida
non calida / sed frigida in 8to / quia 30 minuta de 8to po-
nunt primum gradum in temperamento / misce illud equa-
tum cum terra / et habebis terram siccam et siccitatem in
8to / **A**qua autem sic adequatur / deficiunt de
humido 60 minuta / accipe 60 de aere / et 30 et
30 de aqua / ut dixi de igne / et adde illud equa-
tum / ad aliam non equatam / et habebis aquam siccam
et humidam in 8to / **A**d equandum aerem accipe
30 de igne non equato / et 30 de aere / et 30 de

Nigne et hebis proportionem. **Alia adequa** tri-
 unt ad aliam unam, ut cōfues qualiter pmas /
 et scdas destrues, sic procede ad 60 de terra
 pone 30 et 11 de igne / sūm tūc calm nichil est
 remans tūc sūm sicut in 8to. Sic de igne. **Ac**
 -pe 60 de igne / 60 de aere / misceam / calm in 9to /
 reducat calm in medio tertij / ad sūm 8to qdū /
 Et hūdu in 8to / ad sūm in 2° / facit ipm ee hu-
 midū in pmo gra / corripit ipm p terrā sicutam
 fm / appone 11 de terra sicut / et destruet illud
 hūmū / qz sūm medm pondū de 2° gradu ignis /
 reducat ipm ad tpa metū / sic qūta ps medm / re-
 ducit / 2 sic de alijs qūis / et sic hebis calidūm
 tūc. **Ac** -pe 60 de aqua / et 60 de terra / et
 appone 11 de aqua / et hebis tūc sūm / **Ac** -pe
 60 de aere / et 60 de aqua / et appone 11 de igne /
 et hebis hūdu tūc / hūis bñ impressis in mēte
 hebis mstendorum proportionem.

De conversione unius elē in aliud
Sed relinquit vni sū / ut scias quē qdlibz in
 quodlibz vbi qūa / Ignem in aq / sicut elēnta
 ad simplia^{tes} possibiles redacta / ut pmissum ē.
 Appone q ignem in 8to / ad aq in 8to et cū tpa-
 tum / qūitqz ergo apponet / erit cū sū complexio
 ut si aqua apponat ad h^o tpatum / totum erit
 aqua / Et h^o est ea vna multiplicatio medice /
 2 sic ex equata elētorum mixtion / surgit vna
 quinta cētia incorruptibil / tūc non sit int^o

ea actio neq; passio / et ita p[er]seu[er]ans / q[uo]d e[st] m[un]di
intentum p[ri]ncipale

Calidum in 1to calidum ex m[un]do 1to 2to
Calidum in 2°
Calidum in 3° calidum in medio 2°
Calidum in 4°
Humidum in 1° calidum in m[un]do p[ri]mo
Calidum in p[ri]mo
Humidum in 2° calidum ex m[un]do p[ri]mo
Calidum in p[ri]mo
Calidum in q[ui]nto calidum ex m[un]do 2° 3°
Calidum in p[ri]mo
Calidum in 3° calidum ex m[un]do 3°
Calidum in 2°
Calidum in 3° calidum in m[un]do t[er]c[i]o
Calidum in p[ri]mo
Calidum in 2° calidum ex m[un]do 2°
Calidum in p[ri]mo

Calidum in 1to temperatum
Frigidum in 1to
Calidum in 1to calidum in 2°
Frigidum in 2°

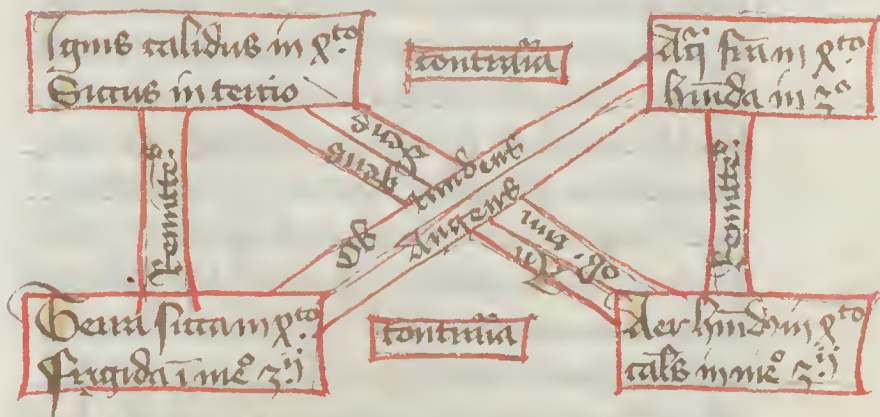
Humidum in 1to Temperatum
Calidum in 1to
Humidum in 1to calidum ex m[un]do t[er]c[i]o
Calidum in 2°

Humidum in 1° calidum in me 2°.
 Calidum in 2°
 Humidum in 1° calidum in me 1° p^{ri}mi
 Calidum in p^{ri}mo
 Humidum in 3° calidum in me 2° p^{ri}mi
 Calidum in 2°

Siccum in 1° Temperatum
 Calidum in 1°
 Siccum in 1° calidum in me 1° p^{ri}mi
 Calidum in 3°
 Siccum in 1° calidum in me 1° p^{ri}mi
 Calidum in 2°
 Siccum in 1° calidum in me 2° p^{ri}mi
 Calidum in p^{ri}mo
 Siccum in 3° calidum in me 2° p^{ri}mi
 Calidum in 2°
 Siccum in 3° calidum in me 2° p^{ri}mi
 Calidum in p^{ri}mo
 Siccum in 2° calidum in me 2° p^{ri}mi
 Calidum in p^{ri}mo

Qualitates similes remittuntur secundum modum suum
 in gradu intensiori. Qualitates contrarie
 remittuntur secundum gradum et denotantur a maiori
 qualitate in gradu. Qualitates obtinendae
 secundum gradum intensiorem tenet suas vires
 et remittuntur gradus remissiones secundum minora

Qualitates augetes promouet emissioes
 sedm m^{ti} et retinet pprium gaudium

Incipit Ortilan? sup expositon thelesmi

I -

Itaq; vocatus sum hermes. rex totius mundi pres
hinc plene/opleu e qd dixim in ope solis. vult
i. veru e q; ars alchymie data e. sine medato. h.
Dicit ad diuam illoru qm dicit autem ee medare
. certu i. expertum e / q; qd expertu est / ita est
. verissimu. i. solem verissimu parare / et dicit
verissimu in suplato gradu / q; sol p arte gnato
excedit solem nalem in omib; proprietatib; tam
medicinalib; q; etia alijs / conseruatur tangit opa
lapidis dicens. qd est supius. est sicut qd e infe
rius. v. q; iste lapis diuidit in duas ptes pma
pales p magisteriu. i. in parte superiore / que su
pius ascendit / et in partem inferiorem / q; rema
net fixa et claua / et in iste due partes simul
concordant in virtute / et ideo dicit. qd e supius
e s. qd e inferius et etouso. Et sciendu q; ista di
uisio e necessaria. ad petenda miracula rei vnius
sz lapidis / q; ps inferior e terra / que dicitur mixto
et fermetum / et ps superior e anima / que totu la
pidem viuificat / et resurgere facit / Unde facta sepa
ratione / et celebrata coniunctione lapidis multa mira
cula petuntur. Sicut res omis ab vno fiunt ita
lapis nr e natus / exiens ab vna qfusa massa
in se cotiens omnia elca / que a deo creata sunt /
in suo solo miraculo / lapis nr inde natus e / sicuti
videmus naturaliter / q; vnu animal / gnat plura animalia
sibi similia. ita artificialiter / sol gnat sibi simile

in multiplicacione in virtute lapidis pda. Ideo seq.
pr eius e sol. r. o. Et quia in omni quaton na
li oportet pmatie hui receptaculum ydoneu. cum
quada ysonacia in similitu. ad ptem. ita in ista
quaton artificiali. or q sol heat sui pmatie. sine
tinctue ydoneu et sibi ysonas receptaculum. cu q.
dam similitu. ad ipm o. et illud e lima. Ideo se.
mir eius e lima. Et nondum e diligentissime.
ex istoru duoru corpm quatio. e ncia in hac arte
ad opus vtriusq. sz ad album et ad rubennu. r. se
due rones. quatu una e. qz o est nobiliss inter
metalla. et magis apactu ptem et fixum. sz si
soluatur. ut ptes in minima sepeut. fit spuale.
et euolans ab igne. tanq. dym. qd est mirum.
et h. e rone sine caliditate. et tuc h. tinctam sine
nuo. et ista tinctua. voca spua mascula. calidum
Si no. C. dissolu. in aq. limpidam. nichilo r. ma
net fixum sicut prius. et nullam h. tincturam
sz ptem e ad ipam tinctam recipienda. et fixa
nda in tpaneto calidi et frigidi. et voca sperma
feminu. sz. qnemus e eoru quatio. Item est
alia ro. quae istoru duoru corpm quatio est ncia
qz cu o per se. et C. per se sunt difficilime fusi
onis. et liquefoms. sz si siml. qugan. facili
flumit et liquefunt. h. scunt artifabri. facie
tes solidatias ad o. unde si in lapide. no esset
cu aliu eoru. nuq. p aliqd magister. facile fln

erit medicina / neque daret tinctam / et si tincta
daret / non tingeret nisi quatuordecim dies / quia non habet
receptaculum vere tinctive / Et nunc finale secretum
est huius medicina que fluat in aere / fugam / quod
quatuordecim dies est nunc / que duo / cum se recipit in
comitioe lapidis / pregnat lapide in ventre veti /
et hoc est quod dicitur / Portant illud vento in ventre suo
planum est quod ventus est aer / et aer est vita / et vita
est anima / et ego loquor de anima / que totum lapidem vivifi-
cat / Sic ergo quod ventus portet eum / et reportet / et
pariat per magistrum / tunc scilicet quod alimentum susci-
piat a matre sua / a terra / ideo dicitur / nutritus
est terra / quia sicut fetus in alimeto nutritus
nunc pervenit ad etatem / ita lapis nunc / in fine
sue terre / nunc pervenit ad effectum / Quicquid fer-
mentato / alimentum dicitur / Sic enim generantur ex uno
patre / in multis generantur / et alimentum nutrit / 100 filii
patris similes / qui si longa decoctione caruerint / erunt
magis similes in albedine / sed et prius pondus retine-
bunt / Sic per omnes thesaurus totius mundi / hoc est
quia in operatione lapidis / est una finalis et magna o-
peratio / ideo vocat eum per omnes thesaurus /
et omnes secreti / vel omnis thesaurus totius mundi / et
omnis lapidis inveni in hoc mundo est hoc quod dicitur /
ecce ondo tibi dicens / vis eius integra est si ver-
sa fuerit in terram / et si anima ipsius lapidis / de quo
superius facta est mentio / que anima dicitur vento / vel alim-

in qua tota vis lapidis est / Si versa sint in
terram et lapis fixetur / ita qd tota sba lapidis
sic fit fermentata a nutrita s; a terra / qd totus
lapis utatur in terram / in fermentu / sicut in
opaco panis / parvum fermenti nutrit et fermentat
magis / et copiam panis / et unum totum sba paste / con
vertit in fermentu / hinc eandem virtutem ad pastam
aliam / ita ut p; hinc / qd lapis noster sit fit fermentatus
ad multiplicatorem lapidis sic fermentati / Conse
quetur ponit quo d; multiplicari / si primo ponit la
pidis multiplicatores / in mudaco et parvum separacoem
dicens . Sepabis terram ab igne subtili a spisso
suavit in magno ingenio / paulatim / non primo
lentam / si in ingenio / in fumo phlegma / sepabis
et dissolues / qd dissoluto est parvum separatio / terram
ab igne / subtili a spisso / et feces et immundicias
ab igne aere vel aqua / et a tota sba lapidis / ita
qd lapis maneat mundissimus sine sordibus / parvum
sic lapide / idoneus e ad multiplicand / Et tunc po
multiplicat / et eius facilem liquefactem in virtute
ingressibili tam in duris corporibus / qm in mollibus
dicens . Ascendit a terra in celum / iterumq; descen
dit in terram / h; diligenter e notandum / qd hinc noster lapis
in prima opone dividat in 8 partes / q; sunt quatuor
elementa / in sicut dicitur e superius / due sunt partes prin
cipales / s; una q; superius ascendit / que dicitur non fixa
e / et alia / que inferius remanet fixa / que tunc dicitur

ut fermetum / que totu lapidem nutrit et fer-
metat ut dam est / de illa no pte no fixa / oportet
ter hie bonam tpe^{tes} et dare lapidi / qui fons
est mudissimus absq; sordet totius p magisterium
donc totu lapidem / virtute spūs non fixi / supius
deferat sublimado / et h^e est qd dicit. Ascend^e a
terra in celum. post n^m lapidem sic exaltatu
oz interare sup marmoe / cu oleo / ab ipso lapide
in pma opaton extracto / qd d^r aqua lapidis /
et assare toriens sublimado / donec itato / virtute
fermetatis terre cu corpib^z altate / toto itato
lapis descendat in terram / et remaneat fixus et
fluens / et h^e e qd dicit Iteruq; descendat in t-
ram / et sic recipiet vim supiorem sublimando
et inferiorem descendendo. qd corpem e / fiet spi-
rituale sublimado / et qd spuale e / fiet corpem
descendendo. Sicq; habis gliam claritat^{is} totius
mudi i. hoc lapide sic copoito / gliam hui⁹ mundi
possideb. Ideo fugiet a te omis obscuritas i.
omis mopia et egritudo / qz lapis sic opoito / os-
curat egritudines. hie e totius fortitudis forti-
tudo forte qz nulla e opacio hui⁹ lapidis / ad ali-
as fortitu^{es} hui⁹ mundi / qz vinct omez rem sub-
tilem omez qz rem solidam penetrabit. sequit^r.
• Sicut mudus creatus e / sic e fons et lapis.
qz pmo fuit creatus totus mud⁹ / et quicq; in mu-
do e in vna massa confusa / qz per artificium

sum creatoris / diuisa e illa massa in qua
elicta / mirabiliter reficuta et separata / per qua se
patoem diuisa sunt / Ita pnt fieri diuisa opa
in abbreviacione mri opis / p separato diuisorum
elementoru / a corpib; diuersis . hinc erunt aptatōs
mirabiles / si separatis elementis / sicut mirabilia
oportet / apta mō opī / in oportō mri lapidis / p
quādam eltorum reficatorē . / quānam enim ē de
mirabilib; aptis . adh; mōs est hic / a modo opam
di datus ē hic . Itaq; vocatus sum hermes / q;
dñs pñs dedit oportōm lapidis / hic dat occulto
modo / de quo fit lapis mri / primo notans scip
ut filii sui ad hanc sciām puenientes / de suo no
mine recordarentur ppetuo / tūc tūq; de quo fit
dicens / Tres totius mudi ptes hñs pñe / q;
omē qd ē in mudo / ē oportūm ex 8 elementis /
unde infinite sunt ptes mudi / quas / omēs pñi
diuidit in tres partes pñcipales / quas voc
tres partes pñe totius mudi / sc; in partem
mineralem / vegetabilem / et aialem / de quibus
quicūq; ul diuisum hñt sciām veram in opoe
o . Item tres partes hñs pñe / quequid tres
partes / qñent in vñto lapide / sc; in pñcio
et ideo vocat lapis pñe / q; hñ nām minēales
vegetabilis / et aialis / Est aut lapis tñus et
vñus / quāq; hñs colores / sc; 8 elicta / qui nisi mo
rtuus fñt / npe solus manet / et si fñt mortuus

ut dñm e tu coniugii amictum / mltu fructu affe
ut opuletis opibus supradictis / O lcor carissime
si tu scis opacoem / tibi vèitatem / si tu nescis m.
tibi dixi / Copletum e r. opletum e qd dñm est
de opacoem lapidis trium narium / et x. colorum /
ut dñm e / exonatum in vincta re / s. in solo vinctu
Et qd sit vegetabilis / scio ego qui loquor / qd ex su
tis trium herbarum / an sunt amictor postp pecti
ssent in fimo 20 dieb. / videb mercurium emanare
et sunt hec herbe / *agerrum* / *portulaca marina* /
que lat album facit / et *Celidonia* / quatuor qm
minimem mcta sic sunt / qd nulla eñ dñm ad album
mercurium / qd lapis m vegeta. e / *Qd etia anal.*
e / scio ego qui loquor / qd sepatis elis nms dñm
et equali ponde sunt mixtis / in aliquo addito /
in forti vase vitreo / in parvo spiraculo / in fimo
molli / remissi calois collocato / infra tres menses
vermes horribiles pteantur / quoru unus / alim
denorat / donec remaneat solu vinctus / qm si pas
cat *aperturio vmo* / trespit ad qm. / bu foms / can
forma terribilis e / et h. anal est per se elixir si
qsimbo / qd lapis analis e / *Qd etiam sit mi*
neralis qd / qd si pñm qm fit pectio / qñatnr in
metallum / Nullus qd dubitet qm mercurium
ce lapidem / qm sepm mortificat / vñm facit / et
resurgit / et sepm in solem tñtat / et propt h.
de alius pñs / lapis vnus / *medica vna* / cui n.

extingui additur / in q^{uo} sup^{er}flua remouet^{ur} / si in-
telligere illud nō est extingui in q^{uo} deb^{et} / tōti
s^{ed} in o^{mn}i et c^{etero} / **P**retēa sunt duo coadunōes /
p^{er} quos opatio facilius adimplet^{ur} / vnus quidem
destructor / qui totam opatiōem infiat / nisi dele-
atur / Coadunōes uō sunt / sulfur patrum / et
arsenicus in spēm olei reductus / p^{er}uictas eius
ē / p^{er}uictum agelat^{ur} / et tū dicit^{ur} p^{er}fic^{er} / teste Geb^{er} /
dicente / vis sulfur albi agelat^{ur} / et ipse sem^{per}
mortificat / p^{er}uictas aut^{em} arsenici / deb^{et} totum
lapidem inspissare / et vinificare / si nō debito p^{er}-
cipiat^{ur} / **A**ccipiat enim vent^{us} / aer / et oleum /
incobustibile / unde qui negligit oleum a^{er} /
separe / loco eius accipiat arsenicū patrum /
Destructor lapidis ē salarino^{rum} / qui venal^{is} in-
uenit^{ur} / **O**z ubi plus loquit^{ur} de sale^{re} / quā
m^{er}ito^{rum} in^{ter} corpus et sp^{iritu}m / loquit^{ur} de aere / aq^{ua}
extincto de mercurio ut d^{icitu}r ē / **O**nt etiā alia
plura tollatilia in abbinatōe opis valde apta /
ut sunt salia / saturnina / alina / et quedam aque
min^{us} / et etiam vegetabilia / q^{uia} quedam aque
sunt exister^{es} / que in^{er}motenti solunt corpora / **O**z
et tūc p^{ossu}nt h^{abere} aq^{ua} / **O** et c^{etero} / q^{uoniam} steri tū lapide bene
prius purificato ab omⁿi extingui^{re} / et tūc
festinat^{ur} opus in vna die plus / q^{uam} alio nō fieret
in tribus m^{en}sibus / **I**t fit aqua ex ali^{is} / q^{uoniam} in^{er}-
tineti facit o^{mn}i^{um} / ex arsenico sublimato / **I**t fit

192
aqua ex vegetabili / que inotienti tollit robu-
sibilitate / et adustione sulphuris / et remaneb. alb.
et inobusibile / et sic a deo creata sunt mirabi-
lia / apta ad compositionem nostri lapidis / unde plures
vie sunt ad unum finem / et h. sufficiunt in lapide
publico componendo :

Item pulchrum / mundum / quicquid vitatez

Qui scit mortificare / et post mortem vivificare /
qui scit animam extrahere a corpore / et in vinum moritur /
et si vinum quicquid corpori solis in limbo / et in vinum /
tunc primo ipse vinum moritur / et per longam detortionem
in aqua forti / anima moritur / h. est spiritus / qui fuit in
corpore naturaliter coagulatus / venit se in spiritu exteriori /
h. est in spiritu vinum / qui est corpori quicquid / amarus
et ita h. mortificat corpus / extrahendo animam eius /
quod prius fuit aliquantulum in corpore mortificato / et ita
spiritus corporis extrahitur et oritur / et vivificatur /
tunc spiritus vinum / et postea ambo scilicet spiritus et anima
a corpore extrahuntur per sublimatores / et corpus manet in
vinum quod tunc / et postea anima et spiritus debent
reddi corpori / et corpus dicitur resuscitatum / et spiritus et
anima dantur in corpore mori / s. dicitur per h. / quod me-
tunc oritur / necesse moritur / quod spiritus est anime locus /
et in aqua extrahitur anima a corpore suo / et anima est

tinctura soluta in spm / qui est aq pthoru / et dui
 gitur in forma frigidum / et qn lapis ad hunc
 effm puenit / dicitur p hunc effm spm / et no
 indiges iterare opus / sicut iste qui h lapidis
 focarium / de quo ignis exurit / qui de igne dat
 cui quotiens / et qm xv. **¶** Pertur sole
 foliatu destruit omes / hnt soluit mollit / aiam
 de torpe tollit et deo gratias

¶ Sequitur principium libri Iebri
 de investigatione veritatis / de
 conditionibus essentialibus tincture

Considerandum in his volubilibus / dicitur per secretis nate
 et expmptis / ioru naturalium proprietatibus / etiam per
 experientias vram / ac inuentionis investigatoris nre
 e mde certam — no inuenimus aliud / nisi q
 ea / ex quib elicit nra medicina in corporibus / in fin
 utandis / heat in se has ppe. qualitates / p
 q heat terram subtilissimam in se et incobustam
 aptamq; ad figendu / ut omode fixam / cu suo
 ppro radicali humore **¶** Secdo / humiditate aeris
 et igneam / conformit illi terre humilitatem / sic /
 q si omni fuerit volatile / et reliquum / et q ipa
 humiditas / est sup oms humidi. / exoptans
 ignis calorem / usq; ad fin sufficientem in spissatione

termini completum / quo ad indigentia complexio^{nis}
ipsius / cum primaritia inseparabili terre sibi an-
nexae sine evaporatione. **T**ertio quod huius
humidi^{us} dispositio naturalis sit talis / quod per beneficium
sue oleaginitatis in omnibus suis partibus appetat deorsum /
terram sibi annexam / coniunctione utriusque in al-
terum / homogenee sic contempet unctuose / et
unionem totalem / et vinculo coniunctionis inseparabili^{ter}
eque / quod post finale operationis gradum / sufficiens
bonam prestat secundum essentiam et appetitum meta-
li in quod coniuncti incitatur / vel ad ipsam suscipien-
dam se inclinet. **Q**uarto quod huius oleaginitas viscosa
sit tante puritatis essentie / et ab omni re robusti-
bili seu virente artificialiter emendata / quod omnia
cum quibus coniungitur per minima non aburet / sed a co-
bustione preservet. **Q**uinto / quod clarum et
splendidum in se habeat albam tincturam vel rube-
am / mudam^{prudentem} / et non sumptibilem / stabilem / et fixam
/ quod ignis nequaquam valeat ipsam perturbare /
neque sulfuris adustissima seu acuta corroderia
ipsam corrumpere possit nec perferre. **S**epto / quod totum
oportum incrementum cum suo complemento finali / sit
tante subtilitatis materiam^{maxime} tenuitatis / quod post finale
detractionis sine termino in projectionem tenuissime
maneat fusionis per modum aque / et penetra-
tionis perinde / usque ad occultum rei primitivum
elementum fusionis / ipsum existat in complemento

q^d tñ fit de fufine : q^d a cor^o
q^d als nō fñt fñtia 2ª hēp

ut cū vicinitate fua feu affinit^e adhe^{at} fua
fñtia nāliter cū insepabili afolidatōe contin
impreffioe; ignis / et ipa hora fua fpñali^e cor
porea inuoluta redutes

H *Item alio mo expmū elixir^o p^ope^o 26.*

his consideratis inuenim^{us} inuestigatōe noſtra
ſeptem ppetates rerum / in nro lapide nūas
et oportimas / et ſunt oleaginitas / matēie ten
uitas / affinitas / radical^{is} hūditas / puritatis
claritas / terra figens / et tinctiua. **P**rima
nō dīctum ppetas / ipa ē oleaginitas / dāns in
proiectōe vniūſalem fuſioem / et apitōem nūe
nam pñū q^d nūm ē poſt medicāe proiectōe;
eſt ipius medicāe ſubita et queniēs fuſio / que
cū oleaginitate minerali pſciat^{ur} et inuſcat^{ur}

Secunda ē matēie tenuitas / ſū ipius ſubti
litas ſbalis / tenuiſſime flūes in fuſione / ad m
ſtar aque / penetrans in pſundū rei altera^{lis} /
q^d ſcdo poſt fuſioem medicāe nūcia ē ingreſſio
eius immediate

Tertia eſt affinitas ſive
vicinitas int^{er} elixir et rem tñſmutanda / dās
adheſionem in obuiatōe ſui ſimilis / et retentōe;
q^d tertio poſt medicāe ingreſſioe / immediate
adheſionia queniens ē et nūcia

Quarta eſt
radicalis hūditas et ignea / coſgelans et coſo
lidans partes retentas / cū adheſionia ſui ſimilis
vniōne omⁿi partū afinitum inſepabili in et^{er}

no. p. d. fñt fñtie q^d mē^o fit de
fñtia 2ª hēp / in nā

quia quarto post adhesionem / oportuna est per se con-
 solidatio / sua radicali humiditate viscosa et materia
 Quinta est puritas / ^{claritas} immutabilitas / dans spem
^{ad remittendum} deum emmentem / ^{ad eximium} in combustionem ^{ad adhaerentem} non adhaerentem
 post consolidationem / quia quinto post consolidationem per se
 purificatur / relinquens quod ignis agens actualis
 habet obuium omni superfluo / ^{et concas} non consolidat-
 as / quare sequi purificato immediate sunt materia
 Sexta est terra fixa / temperata / tenuis / subtilis /
 fixa / incombustibilis / dans fixioris puritatem in
 solutione adhaerentem / ^{et} stans et perseverans contra ignis
 pugnam / quia sexto materia est immediate fixa / post pu-
 rificationem et oportuna Septima est tinctura
 dans colorem splendidiorem et per se / albiorem et citi-
 um / intensiorem / et limificatorem / seu solificatorem / rem-
 inisimabilem / quia septimo post fixationem / purifica-
 tio materia est / et valis / color emgens / seu tinctura
 colorans materiam quantibilem / in verum argentum vel
 aurum / in omnibus suis gradibus certis et notis etc.
 Reliquum huius libelluli volenter obmisi

Secum tua capitula recepta ex libro li.
 De perfectione magisterii primi de
 Sublimatione martasite

Martasite sublimatoe sue due pma quid in igni
ton pfitur alia uo in igni ton et h' ideo q' habz
in duplicem sban pna sz sul pntu in na sua
aliam uo sban ar. vi mortificati pma vtil est
fiat sul? pda vtilis e sicut ar. vi slaboe mortifi
cati **E**st ig totus modus sublimatois eius
iste sz ut tenetur et in aludel ponat r sublie
sine igni ton sul ei p remouedo qd ex illo sub
limat ppe cum dant r augedo ignis vigorem
usq ad igni ton aludel et eius sicut martasite
et ordinate quousq totu qd in ea de sul r qstat
exieit qd probare potis hys mai expiencys
Nam cu totu illius sul fuit elenatu vnde colo
rem eius qd post illud sublimab in albissimu
mutari in ipto celestino eidem colore clarissimo
et ameno **A**lter etiam qd erit de sul na fla
mam dabit et qbuere ut sul qd uo sedo post
illud sublimatu fuit neq inflamabit neq ppe
tates sul ondet aliqz sz argenti vi mortificati
in sublimatois reiteratione **I**llud q colligamus
per sui sublimatois modum qui est ut fiat vas
terrenu solidissimu bn coctum ad longitudinem
medie stature virilis ad latitudinem uo p qua
manus subintrare possit et fiat fundu qui sepa
ri possit et coniungi ad similitudinem papsidis vni
p fundu multu et mesuret ab orificio illi vas
usq ppe fundu ad mesam longitudinis vni manu

72
tunc digitis suis / et de illo loco usque ad caput
eius / vitrificet interius vas / vitrificatione spissa
multa / et super caput eius ponat alembicum cui la-
to naso / in tali enim vase sublimat illud / Con-
iungatur ut fundus cum suo vase / ten luto firme te-
nascatur / et super ipsum fundum spargat marasitum
et super caput vasis / alembicum latius / et ponat
in furnum / de cuius specie sit fortem ignem dare /
fusionis scilicet argenti et venis / si artifex indig-
neit / que in summa nostra opus / ubi dicitur in istis
cum omni tibi narravimus / sufficient / Et caput illius
furni claudat cum rota / hinc foramen in me-
dio / ad magnitudinem vasis / per quod illud vas poterit
intrare / et luto mecturas in circuitu vasis / firmi-
ne ignis exiens impediat te / et sublimationis
adhesionem / relictis solis quatuor fenestris parvis
in rota / que claudi et apiri possint / per quas in-
mittantur carbones ad furnum / et in lateribus forma-
tis / sint quatuor subillis mecturas / per quas sicut
carbones mittantur / et sex vel circa foraminibus / ad
magnitudinem digiti unius / que in capite claudantur / per
per illa furnus de firmositate se libere possit ex-
pedire / et sint foramina illa in mectura firmi cu-
rta sua / Furnus vero magne ignitatis est / cuius pro-
dilia sunt ad latitudinem cubitorum duorum / et in
medio sit rota / minutissimis et spississimis per-
forata foraminibus / cum luto fortiter annexo / capita

non foramina / superius sunt stricta / inferius lata
ut cinis et carbones libere possint ex illis tunc /
et relinquat ipsa quicquid ad sustentationem aeris libere
aperta / Nam aeris liberi et multa sustentatio per
inferiora foramina / eadem una / magne ignitionis
per furnum / existeris ut in eo / et inuenies ipsum /
Causa non longitudinis vase / ut ex igne mul-
ta quantitas eius extendatur / et infigidet / ut fu-
mi sublimatois / locum refrigerationis inueniat / et ad-
herere / et non inueniat viam fugae / et sic ex-
terminationis / hunc novit ille / qui dum sublimasset
in breuius aludel / equalis fuit per totum ipsum ignis
ideoque per in furnum sublimandum stetit
et non adhesit / sed suavit per poros evanuit /
vas igitur in omnibus sublimationibus / ad maiorem finem
in locum refrigerationis extendatur / Ea autem vitrificatio
vasis / ne furnum ascenderit / in loco sue ascensionis
porosum inueniat / et in prelo aludel / per illum
penetrantes effugiant / vitrificatio non loco ascensionis
illorum / ut reseret illis viam fugae / Fundus
non aludel non / quoniam ipse fundus in magno igne
consistit / qui vitificationem illius fundet / quia fu-
sa / et fundus eius sit sublimandum fundet / et vi-
trum fiet / Est enim vitri proprietates / omnia ad se
conducere / Hinc igitur omnibus considerant cum cinis coram
fiat ignis sub aludel / quoniam vitificatio fueris
experiencia veridica / illud totum ascendisse / Est

155
aut intromissio batuli experientia bñ totti hnt
forame in capite suo quousq; ad mediu eius
veniens ad qñ mōis digiti ppe ipam
rem a qua fit sublimatio et si in forame aliq
de subliando adheſcit non est totū sublimatum
Si nō nō sublimatu est et h. eadem exatatioe
in sublimatis potēs omib; certificari

S *De sublimatōe magnēſie et tutheſe*
Sublimatoris magnēſie et tutheſe eadem intēto
tū intētoy ultime marasite sublimatoris non
pnt h omia in ignēō sublimari Ideoq; unam
intētoy hnt tū caus et experientis eiſdem et
hnt eund; ordinem gūalem qm sine fecib; sub
limari debent quēcuq; tū ignēō sublimari
nate attingit qm in ſeipis hnt feces ſufficientes
ymo ſupfluas et hūiſ ſignū ē difficultas ſue
ſublimationis

S *Sublimatō corporū impſtorū*
Sublimari et ſimili corpora a pſton dimmuta h.
eodem ordine et nō est diſſitas aliq; niſi q
ignis ſublimatoris vehementior ē in corporib; qm
in magnēſia marasita et tutheſa Et diſſi
tant corpora in ſublimatorib; ſuis niſi q quedā
indigent admixtoy rei ſublimat ea quedā
nō non ut ſacilior ſēt eorū eleuato Sed
una tū ſpecialis in corporū ſublimatōy conſiderari
et experientia reperta eſt bona ſz ut in fundo

aliudel / no sit ultra corporis sublimandi exstans /
qm multitudo sublimatoz impedit / et planities
sit in fundo aliudel sublimatois / et no rotunditas
ut possit equaliter et no tenuiter sup fundu spa-
rium corpus equaliter mltum in suis omibz pibz
equaliter eleuari. // Corpora no indigentia admix-
tione rei eleuantis / sunt uenus et mars / propt
sue fusionis tarditatem / uenus utiqz tuthia /
mars no arsenico / et in eis eleuat de facili qm
in eis mpmie conueniunt / fiat iq post istoru
considerationem sublimato ut in tuthia et sibi sibi
in sublimatione / et disponet eoru sublimatio
h. eodem ordine / cum causis et experientis sint.

Es. q nigrescat / masset. sole caleseat
Hinc athomes. sua. sup et sub. sole q pna
Qui no grauet puluis. q carbo armetur
Embrio pmaneb. sup et sub. sole volabit
huc solet. saltu ter et hinc lapidetur
Mugra q tignat aures / leo mugra rubinat.
Artus croas. qto finnis renouatur
Sit duo tres tria sex duo bis p. p. fiant / es.
Quq palbat / es. sanguine pmutatur
Discolor appet. in fiam cinis aret.
Candor pites. rubei tria ponda bis des
Don. quiescat. siml intz et ex rubescat
Nasatur inde penum tinges tuare ueneni
Et cristallat. sup igne q liquatur
Aureus ut pndem modz e hinc practica idem

Innocentius hoc tenet quia Ezechiel figurat videns rotam in rota i. filium in patre
 creatorem principio et fine et per omnia vite in medio p. quia visioem figurat medium
 questionis in spiritu sancto. Quamvis tamen figurat creaturam et intellectus/memoria/voluntas
 et mens hominum i. simplices intellectus et voluntas

Incipit amica massa

ut rota in medio rote / p. 2. elon. in
 dei propria volute

Spiritus inspirans deus in ipso rota rota gignis
 Aspirans mimen son de hinc lumen.

Erumpens induratus q. domus

Germani primi metes qui flectis in unum

In te compelle dans posse nosse q. velle

Conditor on nexum rebus aut duo via sexum

Omnia propter quem sunt in q. singula per quem

In te propter te per te sit opus michi certe

Hoc brene collectu paucis sub enigmate tectum.

Quod fuerat multu vboru mibe sepulchrum

Pluribus in libris hic lapis predicto fibris

Scipsent partem non totam quilibet artem

Nomme no factis factis no nomme tactis

Hinc fuit h. notu missi describere totum

Quod magnas q. moras studi p. traxerat horas.

In quo cunctoru recordat philorum

Istorum saluet q. ordo seques tibi dicet

Summa aristoteles hermes plato Rapis herules

Cassas pythagoras Balgus Zenon q. lucas

Astidius Rodanus Ealer Senior Sincianus

Teber Aristlens Bonellus ac axoniensis ac.

Ast alii quoru in Gurbis philorum

Fant multa quide tamen lapis unus et idem

Fantes de quida medio fine q. quidam

Et de principio quidam sed numerare dico

Intelligentes q̄ nō capiunt q̄ videntes
 Non videant tūc vilis quide q̄ nūc
 Wagnus Albertus dicit lapis ē quorū certus
 Est opus h̄ cultum sēp q̄ fiat occultum
 Pūnis indignis non iustis atq̄ malignis
 Denastaretur mūdus quare prohibetur
 Non ē danda mal̄ prestans occasio talis
 Ius habet ex sursum fontali line cūsum ^{incolit}
 Hoc ubi vult spūat ubi vult sua mīnēa lūat
 Glōficiū nomen h̄ dūmū tenet omen
 Ut manifestāet tū vellet aut q̄ negaret
 Vult obscurari vobis sapia fari
 Nubila si resset sapientis non locus eet
 Nam pueri metes deiderent sapientes
 Sollers et stultus paup̄ dīnes q̄ cultus
 Cum sint distantes fieret gaudus erūpantes
 Nullus defleret erūpnas nec peniteret
 Cum se mūdani morti soleant dare vāni
 Pro minimo quācūq̄ agat pro p̄digia re
 Volgi quētum fugit ergo plebs sapientum
 Captiua mortis dnos tristes q̄ sortes
 Vites horrebant sap̄^{tes} ergo tacebant
 Qui sciet ex amō h̄nam q̄fē mamo
 Hic per restantū h̄nam q̄ntet in amū
 Nulla duo tantū vīr diligit h̄ duo q̄tūm
 Fit sacis h̄ mīgrū sacis albū post sac̄ rubrū
 Paup̄ si resat illi sed media resat
 res fac
 et sit

hamel

Rufis

Brumellus

Spines et No.

^{et sit}
 Si distat diuus / ^{et metuit} timet es / aut e epimurus
 = Versutias argi / ^{et metuit} timet mens / gstra largi
 Non dat prodire deus artem / sed bn stare
 Concedat morem tribuens in corde timores
 Ergo demm teli flectem a mente fidei
 Ut donet mire cu sribus vtile stare
 Omnia dans nosse pms eentia posse ^{qz da e nra p p eoi p d m a p m a q}
 Hic et ubiqz deus rex ompe minnens ^{qz eoe e eone}
 x Illustrans yle ponens in sole tubile Informis vna artis de m ante tyris
 Gloria lux teli dno mundi / prigo qz zeli
 Des cu prole pia sanctissima virgo maria
 Artis thaurum / rege trassatis / pperis aurum ^{fabro}
 Lux via sis luci / lucem qunge qz luci
 Gaudeat vnda solim / fac x et dno solim
 + Ut mens certa fiat h. qz regimor / bn stiat ^{hic d. reg visio Anstlei metrica}
 = Nome massa rebis / est res dupl qz re bis
 Es in aqua pura nil plus pfitu tura
 Omnia nam igne de rebus fixis in igne
 Solunt igne rata lapis e atq fixa gelata
 Ignis mofura currens aqua fit valituna
 Et aqua pfati currens mtr qz gelati
 Et redit ad formam pmam sic pape normam
 Ex simili simile fit semp talit yle ^{et al tunc i des dng}
 Quid lapis e satis flos cris et aurea vitis
 Argentu vnu de solis corpe diuum
 Amu viscosum lac virginis e pperiosum
 Solais sudor sulfur linnans et humoz ^{in h e}

Semor

85. psalmus Regi in G. huius lun
e. xi qd map. se mit sentias re
per ibid cu d. act leonē am
Canē ang Scorpi firmy
infirmitat.

uma clavis

Scda clavis

Principium martis in finem optimis artis
 Ultima fers artis post in principia martis
 Soluo distillo/coagulo/calcino/cero/
 Echel et igne tures ut agunt huius milices
 Lixant lixuo assunt sole q^{uo} d^{uo}
 Donet candorem sumat murem^q colorem
 Sit p^{er} completam salis albedine fige metam
 Tertia fit clavis anime comitio suavis
 Lacte fometetur^{et dicitur} Donet sibi q^{uo}timetur
 Post ignem rebus des teta q^{uo} g^{ra}ta diebus
 Embrio matrici ten ocludit genitrici
 Spus in corpus sic vertit nobilis ortus
 Tunc satis est lixum si fixum sit tibi fixu
 Fons ex vapore sublimetur suo more
 Stillent^{et hinc} vire salbons ex eris odore
 Tu quis nativas in aqua videt resolutas
 Tunc impalpabilis aqua tu sit candida moll
 Omnia tunc facta sunt vapor ac liquefacta
 Qui par nativae debz q^{uo}stingere nre
 Ecce dei minimus lapis vris trinus et unus
 Spus et tuus et filius et pater huius
 Unica substantia sunt substantia tm
 Sublimat mru^{et hinc} genus h^{ic} de sterore vrum
 Res q^{uo} rebus bina solis gradatio trina
 Est hinc salus est solus circulus altus
 Vernalibz solis prior e aries via solis
 Alter p^{er} sone firm^{us} gradus in q^{uo} leone

Scia clavis

q^{uo}ra clavis

Virtutibus

hinc b. vobis
et facit se

Rines

moien

Solaus satta toplet gradus in ty sagitta.
Hys gradibus trims sit consumato finis
In solis flore lime ^{supponit} flagrantis odore
Ex casto patre fit natus virgine mure
In facie trima ^{magis} simpl' eentia quina
Quatuor in limo ingens nra primo
Magnesie flores madans siccando liquores
Ex ur formice quos traxerunt inimice
Cu dñs meretur socio ^{magis} iungitur eius
Prudens gaudebit cordis sine cura maebit
Sufficiet dampnis si vniat milibz annis
Cottidie mille si pascet non eget ille
Pen noscunt quicqz precio sine ty sit vbiqz
Et semp mure repitur qualibz in re
Huius solus nomen te medicamen aliud
Altea dant crimen frustrabit deniqz finem
Don res una sit ^{capere cupit} symbola sol quoz ^{capit} lima ^{transmota}
Pro quo nullus hret qz no n minime fiet
Aquinhā forma faciens tu pape normam
Ast astis situs soe dic' ermosiodius
In mudo lapides duo sunt cari qz viles
Vasculus e rubens lapis uxoris color albus
Hinc ex occasu rubem de solis ab ortu
Votibus alternis sup ampnes scande cernis
Cum petit hic fursim petit alt nocte deorsum
Ipa submersa fursim redit hic vitversa
Hinc sunt salmatie in aquis loas at tenebros

Ex utroque formis ex ignibus aera normes / quoniam habundant aqua ex aere
ex vaporibus / aera ex igne / ex solis motu / ignem ex terra / de trecentis
libris / tunc habebis plene artem / dispoce quod sciam aera / aqua lapides per
dispoce / cola distilla / et per seum pot / et dispoce scis etiam per calidum
et humum / deo non dispoce n. dispoce / et habebis potentia duo credente it.

In mediterraneo reperitur uterque marino

Unguat cum ventis et aquis mirum genentis

Si lapis in lapide firmetur quare fide ^{in iunctura cum uno sit} ^{et non paralis}

Emetis plus prodest nulli resistere pos est

Quaerit originem tibi dant ex aere limpha ^{et aqua ignis et aer sunt} ^{origines limpha}

Aera discernas ^{terram} dispoce per vondas

Donc ingant nec distent ingrediantur

Aptes nulla rei nisi proxima sunt speciei

Solis pignetur hinc moys e elementum

Septem sunt rerum ter tria sunt specierum

non obscura duo sunt lucetia pura

Lex docet obdelasis rubei pars quinta sit ignis

Cocatio sit rerum ter quinquaginta dierum

Fiat de lignis olivarii pignibus ignis

Pignedo talis qui valet aut animalis

Ignis brutorum gignit nigerima florum

ultima lux tuta sit albedo revoluta

Cobibe pigneta se quatenus elementa

Pars sit summe tres biffi corporis eris

Pondeibus veris sit opponens operis

Equatur decime parti sba thyme ^{ab olivis quod est roza et thyme massa et co. massa} ^{hi non se totum gignit pigneta in pigneta} ^{hi non se totum gignit pigneta in pigneta}

Singula si signas decimas tunc summe novae ^{hi non se totum gignit pigneta in pigneta} ^{hi non se totum gignit pigneta in pigneta}

Septem annis ab tunc tunc ignis nubo ferre

hinc mixtura manet equa portio iure

Ex asse pasta velitur ignatio tasta

Cum vixit in nescit quibus pater

hinc mas mandat nato sit eo redimant

ut possint gnare terrenum per fupare

Fermetu mensuri lacte sat mese novembri

Cum puer egreditur pro quo lacte fonetur

lines

Demor

statis

Assidua

lakis

Post tres menses / Omnia e collas p^{er} ex corp^{or} mortuor^{um}
balsmatur silv^{er} omnia r^{ed} etiam e collas ex herb^{is} alt^{er}ius
Se corp^{or} p^{er}passimis fimo^{rum} et inde azor et igne vivificat^{ur}
p^{er} mibibicoz aie zc

Ad similem morem facit ars alkemica floem
at d^{icitur} de mudo fa^{ctus} Seme de mudo facies t^{er}res q^{ui}b^{us} mudo
Inspire lactantem ^{et p^{er} h^{oc}} tibi dogmata dante
Menstro format^{ur} ferment^{ur} Lacte potatur
Quo magis exuritur tanto magis fortificat^{ur}
Infans tunc ipse est sufficit ad veniens se
Anstro dnm flante vento m^{ul}to mediante
Sublimat mubes tollit mares atq^{ue} vapores
Plumbus ex reb^{us} p^{er} q^{uod} fluit aut speb^{us}
En q^{uod} densabit munda terra q^{uod} gelabit
Sulfura sulfurbus t^{ingit} b^{ona} duob^{us}
Res est una dnm duo dant^{ur} tria x^{risti} vnum
Corpa siccant^{ur} quociens p^{er}stando rigant^{ur}
Donet lentiscant g^{em}e q^{uod} colore choruscant
Omne muges aiam p^{ro}rio cu^m corpe mudam
Partem post partem non totam iuge p^{ar}te
Clausis iunctis fugiat ne sp^{irit}us eis
Non per armeta fit virtus ignea lenta
Ut p^{er} p^{ri}menta quertant^{ur} elemeta
Post ter tres menses ^{tr^{id}u^m} quidib^{us} p^{er} mune peses
Es s^{im}il^{is} argenti abinis misup^{er} auz^{ur}
Post sumu^m nigrum fit sulfureu^m nimis albu^m
L^{ux}o saturnina du^m scandit in arte supina
Exili q^{uod} face sursim nisi splendet opate
Mercurius radijs occit^{ur} postea solis
Ignea virtute que vivificat b^{on}u^m tite
Es nisi tu m^{un}u^m limpham q^{uod} suam m^{un}is ost^{end}it
Enstape re v^{er}a noⁿ est magis munda minera
Altea noⁿ mugas noⁿ d^{icitur} cet^{er}a nisi mugas
Omnia fert secum quib^{us} indiget hec aq^{ua} fecum

Exm^{er}g^o

pando filius

Lucas

Sapientia

hinc ep^{is}ta. flos est sep^{er} morat^{ur}
Fortuna cadesat. tyro q^{uod} venio r^{ed}ingit

^{als. mari}
 Iunge marem rubei natum semini species
 Videntem more pulchra flagrantem foras
 Hec artem gignent si se contraria iungent
 Qualibz in primis si symbola cordibz iunis
 Artis principum testantur signata diuinis ^{de op. corp. diuor}
 Finem fert artis prime reditio partis
 Philosophus se vincat se gaudet se qz figit
 Hec res est una vas solum coctio sola
 Opus ut daret vas lapideum dare curret
 Primo carpendum vas ferri post capiendum
 De vitro vas e postremo recipias test
^{cris} Eris es sol luna quater munda lacrima ^{vi. Gm. laton. res e ex pole. 2. luna. q. d. m. corp. acm. at.}
 Bis binis ^{atqz} portis fit opotio fortis ^{at. agena}
 Nam sunt vniuersa no distant mori a lena
 Que se distingunt nup per secula tingunt
 Fixis per rebus by ter septem qz diebus ^{z. fiat. m. p.}
 Don in oppositum formetur sulfuris album
 Tota post sena redemit res luce serena
 Quomo ducitur comodo se releuatur
 Arbor de mira fructus ptepe spua
 Non plus esuriet nec hanc ^{ante. desidiu} potes magis fies
 Dicoz tu dite spernes fastidia vite
 Cui subteraneam facies qz domum tenebrosam
 Sit balgi more domus hanc curudata vix ^{ig. de. q. m. do}
 Hinc homo barbatus vi tempis inuictatus
 Amorem centum sit fructibus additamentum
 Vniuersa phebue centum nonaginta diebus
 Mandu no cessat fructus vetus ut inuenestur
 Corpus aque vite mersum moitur redimite
 Purgatum tuncet mox immor inde resurgit

Pythagoras

Heber

Balgius

† p^o lotum / qm nichil remanet de aia in
corpe / qm tūscat in pūm / cu q^o madafū
fuit / tūc p^ore lamiſti corpus

hmes

recepta Affidui

metas ad qmz patet tedia lingue

x. recepta Affidui

que ad eē p^oes art
reddēdo singla p^o

Melancholia ne dignat i egoſia

Et amplectenda vis arboris ista stpenda
X Post lotum ^{formetum} zima quicquedo fulget opima
Sophos secreta qua Insunt lina teta
Doctis solamen et corpibz medicamen
Anipugnetum fit Balsamo h^o sapientu
Ipūs antidoto vixit tpe longo
Vigrem post albūm decet es tandeſcē plūbūm
Intensū qz calor p^ostet ſmīl abſit et algor
ſmīl tū vento fuge gaudet igne qz lento
Donet maiōem poſſint ſuffere caloem
In gradibus certis et metis arte repetitis
Non festinus eris artis qm mūmna quēis
Quāvis longinquū ſit ipūs sperne p^oūqz
Ignis limpha moram ſat pūgm tps et horaz
Don^o p^oſſetur ſipetur p^oūſicetur ^{color opū}
Aptans actua paſſimē vi poſitua ^{z vis} ^{bor^o poſitōis}
ut res quas donas putreſcant ſic bñ ponas
Non ſit immūdm turbatū ſit neqz mixtum
Non inopertimo tpe dū ſumms in vno
Erre de more ſumens z ab inferiore
Parte ſm gms ſene ſcō non operis
Infans no motus ſmīs ignis non tibi notus
Externo digne res non opatur in igne
Iſta decem ſena qz ſic valet ipa minerva
Iſtis erant curans qmōqz paravit
Forma p^oſm ſiſtens aīal bene rectum
Aſcendens capūm tūc ſit es artibz apertū
Ergo mūdetur prius mītus ne dominetur
X Aer vileſcens et fiat ab īdo ſeneſcens
Vigra no mūdum turbat ſetore p^ofundum

Moximum no solidum qz n. fixum neqz fidum
 Annus lex suavis xv. qz sit p^{im}ula clavis
 Germi^{us} et p^{ri}m^{us} in quo tribus g^{ra}dib^{us} p^{ri}m^{us}
 Ecce gradu stante p^{ri}mo sex m^{en}sib^{us} ante
 putrens soluetur stillando p^{ur}ificetur
 Sit p^{ri} septenis p^{ri}mi duplex duodenis
 Igne qz vlt tundi totidem duplo qz secundi
 P^{ri}m^{us} et epta dies est clavis et altea fies
 P^{ri}ncipalis insignis hui^{us} gradib^{us} tribus ignis
 Tribus q^upletis stat q^usumato metis *Qua^{re} et m^{en}ses p^{er} quos g^{ra}de recenset*
 Atqz dies epta sunt h^{ic} in fine recepta
 Sit p^{re}cedent^{es} sequens duplex gradus ignis
 Cu^m tribus albet p^{ri} sex t^{ri}ngas partib^{us} p^{ri}or
 Ceta sunt alabaster sic p^{ri} p^{ri} sit elixir
 Ger quinquaginta cadent p^{er} tota qz g^{ra}nta
 Consolidat p^{ri}go mare totum virgine virgo
 Elixir verum fit thet^{er}a qz g^{ra}nta diern^{um}
 Ex multis fassa m^ut explicat amra massa

... huiusmodi radicali vel AZOT

Primo origo rei liberalis amor requirit
 Be cognoscendum te des in am^{or}e fruendi
 In qz verit^{as} fia^{nt} p^{er} psalle p^{er} h^{ic}
 Quo cu^m prole pia duc^{it} cel^{um} cassia fia^{nt}

Inapit thannus phlie

Theram^{us} phlie / rescat nob eius salutae / cui^{us}
sub omnia / celu / terru / mare / que de nichilo
creare potuit / et dissona qsome ligae voluit
et egra inuiri statuit medicinis / ex sua boni^{te}
qd antiqui sapientes ad plenu intelligentes /
duplitem de hoc modum in suis libris posunt
vnu verum / alium no denum^{us} / Veru quidez
modu posunt verbis obscuris / ut a nullo nisi
a filijs ad plenu intelligetur / h^{ic} aut telancit
ne impij hanc sciam^{us} usurpates / ad pphana pe
tranda fient promptiores / et de eorum p^{er}iculis
phli cent reddunt^{ur} rationem / Idcirco tunc e
tar^{us} / ne hanc sciam^{us} aliam indigno p^{er}icipes
S^{ed} more phlico eam teles / quam tu xpo ex
p^{er}meto cognovis / amor eius et dilectio in te an
gebunt^{ur} ultra modum / Falsum aut modum
in vobis liquidis et intelligib^{us} posuerunt / que
modu et alios qmplex / ac eoru errores in suis
caus^{is} dice p^{er}mittam^{us} / S^{ed} hinc audi et
intellige / et deus tuum illinet intellectum
Scito q sciam^{us} nra / e scia x^{risti} et elem^{ent}orum et t^{em}p^{or}um
et qualitat^{um} eoru ad invicem q^{ui}sio / et in h^{is}
omⁿib^{us} phi quenerunt / Et scito q in omⁿi re
sub celo creata / sunt x^{risti} et elem^{ent}orum / non p^{er}visum / sed
p^{er} effam / In ph^{is} sub velamento scie elem^{ent}orum
istam sciam^{us} turbidum et opati sunt / Sed
no intelli^{git} sciam^{us} / ex saque / capillis / et omⁿib^{us}
necnon et multis trifis alijs / h^{ic} omnia tempta
verunt / q^{ui}nt opantes / et ego iam temptam^{us} /

et in stuporem sum redactus / et ideo tamq[ue] de
sua despatus / magisterium reposui / ex imbe-
tilli[us] p[ro]p[ri]o intellectu / ad meip[su]m t[ame]n postea v[er]su
tu Amena cogitac[i]o[ne] rep[er]i / Si hec res e[st] / quo e[st] /
et si no[n] e[st] / quo no[n] e[st] / **S**ic[ut] igitur q[uod] om[n]i me-
talloru[m] materia et sperma / e[st] q[uod] d[icitu]r decoct[us]
et inspissatus in ventre terre / calore sulphureo
ip[su]m decoct[us] / et secundu[m] varietate[m] sulphuris / et
ip[su]s multiplicat[i]o[n]e / di[vers]a metalla p[er]eant
in terra / **I**porum n[on] prima materia e[st] una
et eadem / ip[s]a t[ame]n metalla inter se d[ist]i[n]t sola ac-
tione acciden[tis] / **I** decoctione maiori vel minori
t[em]p[or]ata / vel ineptata / admitti[n]t[ur] ut no[n] admitti[n]t[ur] / sit
q[uod] cordis asserit om[n]is p[hi]l[os]o[ph]i / **C**ertu[m] quippe e[st] /
om[n]em rem ee ex ea / vel de eo / in q[uod] resoluit[ur]
na gelu[m] q[ui]ntur in aqua / mediante calore / cl-
arum e[st] ergo ip[su]m / prius fuisse aqua[m] / **O**mnia
metalla quertuntur in aqua / **E**rgo ip[s]a
prius aqua fuit / **Q**uodum ergo q[ui]tendi ip[s]a
in aqua / inferius ondam / hoc aut supposito
soluit[ur] d[icitu]r **A**q[ua] qui d[icitu]r **R**o[m]e meth[us] / **O**ciant arti-
fices al[te]r[um]iste / spes metalloru[m] p[ri]mari no[n] po-
sse / et h[oc] verum e[st] / nisi ip[s]a ut sequit[ur] ad p[ri]m[am]
reducant[ur] mat[er]iam / **R**educto v[er]o ip[s]oru[m] ad p[ri]ma-
m[ate]riam e[st] facilis / ut p[ro]bit inferius / igit[ur] tal[is]
mutac[i]o facil[is] e[st] / et possibilis ad m[un]den[am] / **N**am
om[n]e crescens et nascens multiplicat[ur] / ut patet
in om[n]ib[us] plantis / et arborib[us] et animalib[us] /
nam ex vno grano / mille grana p[ro]creant[ur] /
Et ex vna arbor[is] mille p[re]cedunt ramuli et

De qua solutio tractans perueniens in lib.
Cm. dixit. Quidam solutio audientes / putat
absq; suo corpore / cu quo quita et soluta est
vnu pmaens ee non pt. Non e em solutio
philorum / aque imbibito / s; corpus in aquam
quasio / ex qua pmo sunt creata / v; in aere
prout gelu quitur in aqua liquida ex qua
prius fuit / ecce per dei gratiam iam habes v-
num elementum / qd est aqua / et ipius corpus
in aqua liquidam reducto. **S**cdm vbum e
q; ex aqua fit terra / lem decoctione / totiens v-
iterata / donec nigredo supereminet. Nam ut
d; Amicena titlo de humoib; / Calor agens in
humido corpore / pmo gnat nigredinem / ut e vide
in talce que fit apud vulgum. Ideo d; anenab-
dus Inbeo post eos face corpa non corpea per
dissolutionem / et incorpea corpa / p suauem deco-
ctionem / in qua sume canedu e / me pms vras
in firmu / et enavescat p minimum igne / v; d;
azaria. Custodi ipm / et cane ne fugiat aliq;
in firmu / et sit mesura ignis tm / caliditas sol
Iulij / ut ex suau decoctione et longa / insupe-
tur aqua / et fiet terra nigra / sic ergo habet
aliud elementum / qd est terra. **T**erriu vbu
qd precessit / est terre mudificatio / v; d; anore-
mus. hec terru cu aqua sua putrefit et mud-
ficatur / que cu mudata sunt / auxilio dei to-
magistru dirigetur. hmes etia ait / Azot
et ignis latonem ablinet / et nigre ab eo aufe-

ut. Deo d. phus dealbate latonem et libros
rupite me et corda mea rupant. h. est enim
oportio omni sapientia et tertia pars totius opie
fugite q. ut dicit in Enr. Sic omni ter nigre
cu humido aq. sue et coquite don. dealbetur.
sic q. habes aquam et terram per se. et terram
cu aqua dealbatam. ¶ Quartum vbi est
aque potit ascend. sublimato. cu terra fuerit
inspissata et coagulata. sic habes terram aq.
et aerem. et h. est qd d. phus in Enr. Ipse
dealbate. et cito igne sublimato. quousq. ex
eo exeat spūs. quem in eo inuenies. qui dicit
omnis hermetis. Non et moiens ait. Cuius ne
vilipendas. nam ipse est dyadema cordis tui.
et pmaentium omnis. Et in libro Enr. d. Ige
regime augm. post albedinem puenitur ad
cinerem. que d. terra calcinata. non d. mo-
iens. in fundo reman. tra calcinata. que est
nāe ignee. et sic habes in predas pporionib.
x. elemeta. puta aqua dissolutam. terra deal-
batam. aem sublimatu. et igne calcinatu. de
istis etiam x. elemtis d. d. in libro de Regi-
me pncipu ad Allexandru. Cu habuis aqua
ex aere. et aerem ex igne. et igne ex tra. tunc
plenam habis artem qstye. et hic e finis pme
oportiois. ut dicit moiens.

Nunc ad secunda oportio tñeam. que h.
inspissat tinge et vinnificat pma oportio.

unde dicitur. **E**aleet. Nemo unquam potuit vel postea po-
teat tingere terram foliatam nisi cum auro. Ideo
papat Hermes dicens. Seminare aurum vinum in
terra alba foliata que per calomatores facta est ignea
subalis et aerea. In ista igitur terra aurum se-
minamus cum tinctum auri illi imponimus. Sed
unquam aurum potest per se aliud corpus tingere quoniam se-
ipsum certe hoc non potest nisi perficiatur arte unde
ait arundine. Quoniam hic lapis noster nam in se
tinctum naturaliter continet nam in corpore magis
sic creatus est per se atque per se motu non hoc nisi
perficiatur arte et operatione dicit Geber in libro
Radici. Ad hoc fit operatio ut melioreretur tinctura
auri in eo plus quam est in sua natura et etiam ut fi-
at elixir. In quo sapientia allegoriam oportum ex-
spebus limpidis admittimus antidotum et medi-
cina omni corpus curandorum purgandorum et tran-
sfordorum in beneficium et solificium verum. **O**
unquam solo auro et non alio corpore indigemus. Au-
di Hermetem dicentem per eius remane oportet
est sol. Mercurius eius limba per est calidus et siccus
tinctum generans. Mercurius eius est frigida et humida
genitum nutriendum. Ideo sol per se et limba per se
sunt fusionis difficiles et cum coniunguntur quoniam in
modum fit solidatissima ad aurum fundum citissime.
Ideo dicitur. Accipe corpus prectum super moti-
culum clarum quod non capit nisi putrefactione et tunc
cum effluens quod apprehendit tinctum spiritum
et appropinqua igni et totum liquefiet cito si pro-

recisti super eum / propter suam suam. Igitur si in
lapide nro est tñ alter eorum / nūq̃ finale flu-
eret medicina / neq̃ tinctam daret / et si daret / s̃
meritū enolaret in finem / q̃ nō est in eo recip-
tū tinctū. Et nū finale secretū ē habē
medicinam / an meritū fugam / fluentem / isto-
rū aut duorū corpm unctio / ē nō in opere
nro. Igitur ut d̃ Geber / in p̃sto magisterio /
p̃ciosius metallorū est aurū / ipm em ē tinc-
tura rubedinis / tñ formans omē corpus / ipm
ē et fermentū / totam massam q̃ntens ad su-
am nām / ipm quoz est aīa / q̃ntens spm in
corpe / quia sicut corpus hūanū sine anima
ē mortuum et immobile / Sic et corpus immū-
dum sine fermento / qd̃ eius est aīa / terrenū
et inuegetabile. Nam fermentū p̃pari corpi
totam massam q̃ntit ad suam nām. Et nō
est fermentum nisi sol et luna ceteris planetis
appropriatum / q̃ sicut sol et luna ceteris dñant
planetis / sic ista corpa dñant alijs corporibus
et ipa ad nām suam q̃ntunt / et ideo ferme-
tum dicitur. Nam s̃ ipso / q̃nta nō emē-
datur d̃ q̃ntus. Et hanc emēdā nō p̃t
nisi prius subtilietur arte ac opone. Quā
dicit hermes / Filij extrahē a radice suaz im-
bram. Igitur p̃paratio et subtiliatio fermenti
nob̃ est nōtia. Sicut ē videre in infante /
qui q̃ntū ad creatōem p̃ste nascitur / imp̃-
ste aut q̃ntū ad opacōem / nisi p̃us alatur

175
paucis lacte / postea pluri / deinde fortiori / sic
tingit ex toto lapide nro / Accipe igitur in
nomine dñi / qñtam ptem sui de fermento / hoc
e una partem de fermento / et 3 ptes de corpore
impsto / Dissolve fermentum sol in equali sin pte
aque intm / coque in siml lentissimo igne / et
coagula illud fermentum / ut fiat sicut corpus im-
pstm / et orificio oris clauso / eodem mo et ordi-
ne fiat don e / sit pparat p omnia / h. aut pparat
hermes dices / Recipe in principio opis recentis
equales ptes pñixionis / et amiste in siml / et
tere do. desponsetur / et ale ut fiat in eis accep-
tio in fundo vasis / et gñatio geniti eoru fiat
in aere / vñ d. aioriens / fiat ut in pñ. fimmus
rubens capiat fimmu albu in forti vase / fma
gñatione / in spm exalatione / et h. est qñtu
verbum / **S**extum co vbum e / ut quarta
parte fermenti subtiliati / quigas in tribz pñibz
terre dealbate / hñt aqua sua imbibe / et ut
prius totiens coque / h. retea don. duo corpora
vñ fiat in coloru dñsitate / qñ d. aioriens
Cū corpus albu fñt calcinatu / mitte in eo qñ-
tam ptem sui de fermento anni / Nam annu e
sicut fermentum panis / qd totam paste massam
gñit ad suam naturam / coque ipm in aq sua /
don. fiat res una / et vñ corpus fictu / qñ ve-
d. aiana / Cñ pñiet ipm aer / gñelabit eum
et erit vñ corpus / et illud e secretum stolie /
Tunc em fermentu in suo tradit corpore / qd est
eius ana / et h. est qd d. aioriens / Nisi corpus

immundu mudancie / et eum dealbatu reddide-
ris / et in eum animam misceis nichil in h. magis-
teio direxisti / Igitur fit mixtio fermeti cu co-
rpe mudato / et no cu corpe immudo Nam ut d.
Basileus In pfo magisteio lapides no recipiunt
se ad invicem / nisi utiqz pns sunt mudati No
em recipit corpus spm / neqz sps corpus ita q
spuale fiat corpenn / vel corpenn spuale / nisi
prius sunt ab omi sorde pfectissime depurati
Cu vo mudant / mox sps opletur corp / et
corpus spm / et pueniet ex eis opacio una pfa
qz alterata sunt a natua / et grossa sta sut sub-
tilia / h. etia d. Astrucius in li. Tur. Opus no
quingunt corpib / do ab immudicijs pfe sunt
demudati / et in hca quictoris maxima appaent
miracula / tunc corpus impfm / coloremq firma
coloatur / fermeto mediante / qd fermetum est
aia corpis impfa / et sps medi. aia / cu cor-
pore quingitur et ligatur / et cum eo simul in
colorem fermeti quingitur / et fit vnu cum eis
Hoc igitur Elipir ut d. Antena ad aspen ty-
tingitur tinctura sua / et subingitur oleo suo / et
figitur calce sua / cuius aqua muenimq / sicut e
argentu vnu in minealib / et oleum eius sicut
e sulfur aut asfemai in minealib / et calce eius
sicut e calx in minealib / om etiam melior et
fundamentoz opacio et sublimior / Et album oplet
tribz in quibz no est ignis. Et atrium. x. rotat
rotis / de ipsis rotis etia d. aparia In hac sto-
lia no sunt nisi mirabilia / intrant namq in ea

177
¶ Lapidēs et finem regimen verum ē. Ex pre-
dictis patet subtiliter intuentibus in vobis
suis obsecris verum dixisse. Nam dicunt quod la-
pis in ē ex 4 elementis et ipse elis operantur.
Et primo omnium ē qualiter 4 sunt ibi elia quod ut
dicit Rasis. Omnia que sub luna globo in fine
a summo adita sunt opifice participant 4 elementis
non tamen per visum sed per effectum. Nam lapis ē una
sola res tamen una substantia una et una natura
ut dicit Hermes. Incipe in nomine domini et cognosce na-
turam mei lapidis. Ipe enim ē a radice materie sue
quod ē in eadem et de eadem nec ingreditur aliud
super eo quod non sit ortum ab eo. Rursus non que-
ritur nisi quod propinquius ē ei ex natura sua. Na-
mque diligenter finem simile. Idcirco dicitur Plato.
Substantia una et una essentia. In hoc uno ē calidum et
frigidum humidum et siccum et ideo dicitur minor
mundus quoniam ex eo et per eum et in eo et in
eo sunt omnia metalla. Ipe quoque ē sicut ar-
bor tamen ramus et folia flores et fructus sunt ex
ea et per eam et ipsa ē totum. Simile vni-
quodque non generat nisi similes res ex spe sua quod est
omogenium ipse. Ita hec res una est et eade
et quicquid de ea est vni et idem est et non di-
versum. Hinc autem lapidem notaverunt philosophi more
omnis rei corpore et omnis speciei. Unde dicitur Pythagoras
omnibus participatur nominibus tamen nomen ipsum
vni ē tamen. Quod dicitur huiusmodi nominibus omnibus
vna. Et ut dicitur philosophus. Beneficentem nomen

plurimi. **D**imittite **M**atrua quide una est que
omnia supat / no aut diuise nae illam rem emen-
dant. **D**eu quid una sola na e / que seipaz qm
mare facit. **I**gitur ut d. **D**ramedes. **V**enerabili
utimini na. **O**m na no emedat nisi sua nata
cu nolite alienu introduce pulueri / neq ullam
rem. **N**eq res diuise illam rem emedat / na ipa
seipam facit q mare. **M**aria cu d. q. **E**ubric al-
bum et calx hunda / que sunt vnu de vno sunt
radices huius artis. **E**t qhy noiaunt illa multis
nomib / et omib nomib / quoru una sola res e
cu put d. **A**noiemus. **E**go veritatem dico vobis /
q nichil aliud dixit modernos in curam / nisi
nom multatudo. **E**t omne sapiens sciat / q h noia
no sunt nisi coloes in quicuo appetentes / et sit
no errabit in huius opie via / qm p hy dca et
nomia sua multiplicauerit / ty no intelligit n
rem vnay et vnay vnay opandi / et vna vna
colois ondi. **E**t nota q ista diuisione coloru
non apparet in mo lapide / nisi in quicuo aie
cu corpe ut d. **A**noiemus / in vna tm vna ignis
in eo inmonat diuise coloes / dypunt etiam q
lapis nr est ex corpe aia et spu / et verum dicit
nam corpus impfctm dixerit corpus / fermtu /
aia / et aqua spm / et bn quide na corp im-
pfctm q se e corpus igne infirmu et mortu
aqua e sps / corpus purgane subtiliane et
dealbane / fermetum e aia / que corpi impfo
vitam tribuit / qua sps no habet / et i melior

formam producat / Corpus e venis et femina
Opus e herminis et masculis / Hic e sol e luna
Corpus h liquefact in primam materiam suam / q e
mercurius / non d. moyses / Ne mercurius no her
nisi ex corporib liquefactis / liquefactio no vulgaris
Sed ea tunc / que dicitur / do. quingres vero mo soci
antur / et etiam ununtur / et e usq ad albe
Et no q corpus liquefactum est ex toto / tunc in de
coctione appareret nigredo / non d. Bonellus / vi
dentes aut nigredinem illi aque imminere / sato
te illud corpus iam liquefactum ee / hinc coquente
eum in aqua sua leni igne / usq in suo vaporis
opari desiccatum / et fiat res / que in ea / a suo
opari introducit / Opus vo corpus subtilia
tum quate ad se et penetant / Ideoq dicitur aqua
primaria et aqua vite / unde d. ayndus in G.
herminis e aqua primaria / sine qua nichil fit /
vis em eius est spiritalis / sanguis / contrita em
in corpore / illud in spiritum vertit / et sibi adinice
mixta / et in vinum redacta / se invicem vertunt
Corpus incorpat spiritum / spiritus vo corpus in spiritum
tinctum prout sanguis / vertit / Nam omne qd
spiritum habet / h et sanguinem / et sanguis e humor
nalis / nam afortans / Et sato q quanto magis
corpus decoquitur / et in suo humore abluatur
tanto magis impudius et melius apparet / Sed
ut d. ayndus / Nichil est qd a latone possit
suam ambrem auferre / nisi azot qu in eo de
coquitur / donec eum colorem reddat / et albu
velud oculi piscium tunc em exptat suu bonu

ut quatuor ad naturam sui ferretur. **N**ota autem
quod ferretur est anima fixa lapidem tingens. **U**ni-
ficans et opulens. **U**nde dicitur anima. **C**orpus fixum
est de materia saturni. **A**pprehenditque digestio-
tincturam. **E**t opulens sapientia scoliarum. **S**ed
quo huius magisterium nunquam perveniet ad effectum.
Don't sol et luna in uno corpore coniungantur. **N**am
totum artificium huius artis ut dicitur Euclides est
in sole et luna. **I**tem in uno coniuncta. **T**antum
habent infinitam. **N**am in opere accipit colores
sanguine rubicunditatem. **M**odicum quippe talis coloris
in albo infusum. **Q**uod magnam albi copiam
in tenui colore. **S**icut exprimi potest. **S**i sanguis
proiectus in lacte vel aqua. **I**tem ut dicitur Iosephus
Converte ignem et aquam et erunt res. **D**einde
fac ista unum. **E**t pervenisti ad illud ad quod
tunc enim fiet corpus. **N**on corpus debile. **S**uperius.
Non debile. **E**t est super eo pax. **P**ariter autem
hanc rem a principio usque ad finem. **E**st aqua
fixa honorata. **N**am illa manifestat tincturam
in projectione. **E**t ipsa est mediatio inter genera.
Et ipsa eadem est principium medium et ultimum.
Intelliges istam. **A**pprehendit sapientiam. **D**ixerunt
etiam quidam philosophi. **N**isi corpora virtutis in non
corpora. **E**t incorporea in corpora. **R**egulam veritatis
non inveniunt. **E**t verum dicunt. **N**am corpus
primo fit aqua. **E**t fit corpus. **F**it incorporeum
in spiritus. **D**einde in coniunctio spiritus et aquae. **F**it co-
rpus. **I**deo dicitur Hermes. **C**onverte naturas. **E**t
quod quies inveniunt. **E**t hoc est verum. **N**am in

mo magisterio pmo facimus de grossis gualiter
 1. de corpore aq. postmodum de humido facimus p
 tunc 1. de aqua terram et sic vere nas gualiter
 qz facimus de corpore spualiter et de spuali corpa
 le et h. est qd dicit Semor Est gualiter corpm
 de statu in statu de re in rem de infinitate
 ad potentiam de grossitie ad tenuitate de cor
 pore ad spualitate sicut gualiter semen ho
 minis in matre mulieris gualiter nali de re ad
 rem donec formetur inde ho pfaus exp. snt
 radix et principium eius nec mutatur ab h. n.
 ex sua radice aliqua diuisione Nam ut dicit
 Aples Omnis gualitatio e ex gualitibus in natura
 h. est verum et max. in gualitationibus metallicis
 Ideo n. p. h. dicitur Ne facias ingredi sup. en
 alienum neq. puluerem neq. aquam neq. ullaz
 rem qz si intrant sup. enim alienum corripet
 enim et destruet in dicitur. Aras Rep. q. aq. no
 agglutinat nisi cu simili sulfur. snt in h. qd
 ex eo est deinde facimus id qd e supius sicut
 e illud qd est inferius 1. ut spūs fit corpus
 et corpus spūs sicut in principio e nra opatoris
 ut in sublimatione qd e inferius e sicut qd e
 supius et totum videtur in terram Idco her
 mes d. Qd est supius q. sublimatoz e infus
 p. descensionem et qd est inferius p. ascensionem
 e sicut qd est supius p. ascensionem ad p. e. n. da
 miracula rei vniuers. Aqua et terra hnt locū
 inferius Aer et ignis ascendunt supius Aqua
 et terra capiunt et nutriunt Aer et ignis agunt

et quingunt / et ista quae in uno lapide quon-
dunt / ut dicitur Seneca / quod & elementa purificata sunt
in lapide uno / quia in eo est aqua fixa / et aer quies-
cens / terra quiescens / et ignis circumdans omnia /
et haec repugnantie in eo quiescunt / Et haec quatuor
naturae in eo / ex eo / et per eum generantur / patet
ergo expressum quod lapis noster est ex & elementis / dicitur
etiam philosophus / quod lapis noster habet corpus spiritum / et
animam / et ista tria dicitur esse ex una natura / et una
res / cum una aqua de una radice / et certe verum
dicitur Nam totum magisterium nostrum / fit cum aqua
nostra / et ex ea / et de ea sunt omnia naturae / nam ipsa
corpora soluit / non solutionem vulgaris / prout credunt
ignorantes / quod quiescunt in aqua ^{in aqua} / solutione
vera philosophica / ut quiescunt in aqua / ex qua ab
initio sunt / cum dicitur Socrates Secretum trios
rei et vita / est aqua / nam ipsa aqua soluit corpus
in spiritum / et de mortuo facit vivum / ipsa est acetum
acerum / quod omnibus immiscet / et omnia superat
Veritate ergo lapidem nostrum acetum acerrimum / et
coquente donec spissetur / Cane tamen ne acetum
atur in fimum / et pereat totum / Item ipsa eadem
aqua calcinat corpora / et in terram reducit
Ipsa etiam eadem aqua corpora denigrat / dealba-
at / et rubificat / ipsa eadem aqua / corpora in cinere-
rem transformat / puluerizat et interit / in quo
quod dicitur archas Rex / aqua nostra soluit corpora
omnia / coagulat / et denigrat ea / et ipsa abluunt de
corpus / et auferunt omnes nigrescentias / et tingunt omnes
nigrescentiam / et facit album / et tingunt omne album

et facit ruberum / et vivificat omnia mortua in
 vitam semprenam / Ideo magnificat her aqua
 exaltatur / et sta e dna om reru / n inuenit
 res / agens opatores suas / d. h. o. i. e. m. s. q. azot a
 ignis latonem abluunt et mudificant / et obscu-
 ritatem eius penitus ab eo eripiunt. Laton at
 e corpus mundum / Azot vo e m. e. n. t. / Ite h
 aqua gungit torpa d. n. s. a. / mo p. r. e. d. o. p. a. t. a. / t. h.
 g. n. e. t. o. e. / q. i. g. n. i. s. p. o. t. e. c. i. a. p. t. e. a. s. e. p. a. r. e. / Ipa fa-
 m. i. o. n. i. u. m. m. t. c. o. r. p. u. s. e. t. f. e. r. m. e. t. u. / e. t. c. o. r. u. v. m.
 mutat in aliud / et ab ignis combustione defendit
 Calcinata namq. terru et ipa dealbata / al. t. o. m. a.
 petens loca / fit sp. n. a. l. i. s. e. t. a. e. r. a. / Et qd e sp. n. a. l. e.
 et aereum / e. i. n. c. o. r. r. u. p. t. i. b. l. e. e. t. p. e. n. e. t. r. a. t. u. m. / Vnde
 d. h. e. r. m. e. s. / Aqua aeris inter celum et terram
 ex. o. n. e. / est vita vniuersi / v. i. / Nam ipa e me-
 diat. r. i. p. m. t. i. g. n. e. m. e. t. a. q. / p. t. a. l. o. e. m. e. t. h. u. m. i. d. i. t. e. s.
 suos / vnde ipa aqua suscipit aerem / et ipse
 aer suscipit ignem / q. i. p. e. e. s. t. v. i. c. i. n. u. i. g. n. i. p. e. r.
 t. a. l. o. e. m. / e. t. p. p. i. n. q. u. a. a. q. u. e. p. h. u. m. i. d. i. t. e. s. / Idcirco fa-
 m. i. o. n. i. u. m. i. n. t. e. r. v. i. r. u. e. t. m. u. l. i. e. n. s. / O. m. n. i. s. e. n. i. m. s. p. i. s.
 a. s. i. s. t. i. t. e. x. s. u. b. t. i. l. i. t. a. t. e. f. i. n. n. o. s. t. i. a. e. r. i. s. / Nam ome
 a. i. a. t. u. m. v. e. g. e. t. a. b. i. l. e. / a. t. t. r. a. h. i. t. s. p. i. r. i. t. u. m. e. t. v. i. t. a. m. e. x.
 a. e. r. e. i. g. n. i. s. / I. g. i. t. u. r. a. q. u. a. a. e. r. i. s. v. i. u. i. f. i. c. a. t. m. o. r. t. u. u. m.
 f. a. c. i. t. m. i. r. o. / e. t. a. c. o. m. b. u. s. t. i. o. n. e. i. g. n. i. s. p. t. e. g. i. t. c. o. n-
 p. o. r. t. u. m. / Ideo d. i. x. i. m. u. t. p. h. i. l. / C. o. m. u. t. e. a. q. u. a. i. n.
 a. e. r. e. m. / u. t. f. i. a. t. v. i. t. a. i. n. v. i. t. a. / q. i. p. a. e. v. i. t. a. r.
 s. p. i. r. i. t. u. s. i. n. i. p. a. i. n. t. r. a. n. s. i. t. / I. g. i. t. u. r. a. q. u. a. m. a. s. u. b.

limat corpora / non sublimationem voluit / qua in-
tendunt ydeote / credentes qd sublimatio sit superius
ascendere / unde accipiunt corpora calcinata / et mi-
scant cum spiritibus sublimat / sicut sulfur et opus
et cum sale armo. coniungit / et per fortis ignis sub-
limatores faciunt / ut corpora cum spiritibus insensibilia as-
cendant / et dicunt tunc / qd spiritus et corpora sunt
sublimata / et a suis superfluis optime depurata
Et delusi sunt / qd ipsi inveniunt illa postea ma-
gis immunda / qd prius fuerunt / nam ars debilior
est qd natura non dicitur Albertus in libro de animalibus
quo duo species humores / a suis superfluis / artificio
et ingenio nature purgati sunt / et melius per arte
depurari non possunt / Nam artificium nature / scilicet
et sublimius est omni arte / Igitur nam sublimatio
non est superius ascendere / Et sublimatio philosophorum
est de re parva / bassa et corrupta / magna fa-
cit altam et puram / non cum dicimus iste subtilia-
tus est in Epino / h. est promotus est ad dignitatem gra-
dum / Sic dicimus corpora sublimata / subtil-
iata / et in altam naturam translata / In sublimatio
idem est qd subtiliatio / qd totum facit aqua nostra
unde dicitur Moyses / Aqua nostra / a corpore mor-
tuo in quo non est anima / auferit fetorem / et quoniam
dealbancit animam / et eam sublimant / et corpus
custodierit / auferit ab eo omnes obscuritates / et omnem
odorum malum ab eo repellit . Aliter dicitur dicitur
Res a mineris suis / et sublimata ea ad altum

Et de sublimi

Loca sua / et mittite eas a radicibus montium
suorum / et reducate eas ad radices suas. **¶** Sub:
limae igitur est / Item grossam subtiliare. **¶** Item dicit
hermes / Sublima subtile a spisso / suavit et
cum magno ingenio / ascendit u. a terram in celum
iterumque descendit in terram / et recipit vim su-
prioris subtilitatis penetrandi / et inferiorem gra-
uitatis remanendi / sic ergo intellige sublimam
philosophiam / quia multi sunt in hoc decepti. Item aqua
munda mortificat corpora / et vivificat ea / deducit
ad occasum / et reducit ad ortum / ipsa colores
nigros appere facit in mortificatione / dum quiescit
in terram / putrefactio / postmodum apparet multi co-
lores et varii ante de albacem / quorum omnium co-
lorum finis est albedo stabilis. Ipsa enim est sicut
granum frumenti cadens in terram / quod si mortifi-
catum fuerit / multum fructum affert / Si autem mort-
uum non fuerit / ipsum solum manet / Sic semina omnia
terre nascentium / mutantur et putrefiunt / deinde in-
gignuntur super eis corruptio / deinde ingignuntur et au-
gumentantur / sicut illa ex quibus huc erunt radices
Sic aqua munda mittitur putrefat et corrumpitur
deinde ingignitur / resurgit et seipam vivificat / Id-
circo dicitur / **¶** Quia vidi aquam congelatam seipam / tunc
terrefactam sum / quia res esset vera sicut assignata.
Cognovite quod eam in corpore suo / deinde siccetur huius-
modi / et sic siccata donec videatur
eam collegisse spiritus eius ab ea / et fecisse ma-
tionem in radice elementi sui / hoc autem est quod

mortificandis corpus album / decoreis et tri-
ueis / tunc est aqua spiritualis / potes quate nās
ad alias nās / tunc aut corpora mortua vivifi-
abit et glorificabit. **I**tem aqua nostra est mi-
seris formis colorum et mirabilis / quia per ipsam di-
scitas colorum appetit / et hoc est magis in mis-
sione aque corporis patitur / et fermeti / tunc enim
infinita colores apparet / tot / quod ex cogitari possit
quia tunc spiritus coniungitur cum corpore / anima mediante.
Nam spiritus est locus anime / Et anima a corporibus
extincta / est aque tinctura / non dicitur. Semper / hoc
aqua est tinctura soluta / in corpore deportata / per
portatur tinctura tinctorum super panem / deinde
recedit aqua per desiccator / et remanet tinctura
sua per impressionem. Simile est de aqua anime
in qua portatur tinctura / quia reducit super terram
suam albam / siccantem foliatam / hanc aquam
vocant hermes auri / spiritum / florum / et croci /
quia tingit terram eorum calcinatum / non et dixit.
Seminate aurum in terram albam foliatam / deinde
recedit aqua spiritualis / et in corpore remanet anima
que est tinctura solis / nam ipsa est sicut fumi subtilis
insensibilis / non nisi in effectum apparet / Sed eius actus
est manifestatio colorum / et ignis ex igne / quoniam
enim ex igne / et nutritur in igne / et est filius ignis.
Ideo oportet reduci ad ignem / ut non timeat ignem
sicut reducit puer ad ubera matris sue. **H**ic
etiam quidam lapidem nostrum / esse album dixerunt.
non Lucas et Expimenus in 6. Scitote omnes

anima sol

sciam quētes/ q̄ nulla fit tinctiō/ nisi ex no-
stro ere albo/ Es enim m̄m nō est es vulgi/ es
enī vulgi corrumpit et inficit omē cū imponit/
es nō p̄form̄ p̄ficiat et dealbat cū sociatur fo-
de p̄lo/ Q̄ omē aurū est es/ sed nō omē es est
aurum/ nam in nā aurū/ assimilāt erī/ ut in
granitate tactus/ Q̄ in nā eris/ nō est aliud
q̄ est in nā aurū/ ex corruptione in terrā/ et patia
in igne/ et mansionem in mari. Itaq̄ es n̄m
h̄z sp̄m corpus et aiām/ et ista tria sunt vnu/
nam sp̄s corpus et anima sunt vnu/ quia
ip̄a omnia sunt ex vno/ et de vno/ et in vno/
q̄d est radix ip̄is/ Es igitur p̄form̄/ e elix
eorū ex sp̄u corpe et aiā cōpletum et p̄fectum
Sic tunc p̄h̄ lapidem sūm d̄m̄s nōb̄ nōiā
ut sapientib̄ eēt manifestus/ et insipientib̄
occultus/ s̄ quocūq̄ nomē nominetur d̄m̄s
semp̄ tñ vnus et idem sunt et de eod̄/ vñ d̄t
meritū. Est lapis occultus/ et in ymo fonte
sepultus/ vñ et electus/ fimo vñ stercore tec-
tus/ Vñ habz vnus lapis omnia nōia d̄m̄s
vñ deo plenus sapiens d̄t mōiemus. Non
lapis h̄c lapis est/ aīal q̄d gignit p̄has est vñ
Est lapis h̄c aīus/ et non lapis aut aīus h̄
e/ h̄c lapis est moles/ stipes et satmā p̄les
Iupit̄ h̄c lapis ē/ mare/ sol/ venus/ et lapis
h̄c ē/ aliḡ et luna lucidior omib̄ vñ Naz
m̄t argentū/ m̄t aurū/ m̄t elementum/ m̄t
aī/ m̄t vinū/ m̄t sanguis/ m̄t crisolimum/

Es p̄h̄or̄ f̄

Nunc lat vgemini / nunc spuma mæis / ac-
tum / Nunc in sentina fetenti stillat vinum / A-
unt q̄ gema salis almiradi / sal gñalis. Am-
pignemini / p̄mū statuit elum. Nunc mæis p̄-
gatim / cū sulphure p̄m̄ficatū. Sicne tūspo-
mit / q̄d pulvis pande noluit. Sicq̄ figurat.
sapientis ne decipiat / Et q̄d tractat / pulvis
no distribuatur. Item d. moiemus. lapis n̄
et affecto ip̄us magister / affilatur in ordie
hominis orationi. Nam p̄mū e. coitus / 2. co-
cepto / 3. pregnato. 4. ortus / et quintū seq̄.
mitmentū. **O** Enne h. oba moiem intelli-
get et no erubis in veritate. Api ergo oculos
tuos et vide / q̄ sperma p̄formū e aq̄ vinū /
terra aut e corpus imp̄m / que tū / mēto
dicatur mater / q̄ ip̄a est m̄r om̄ elorum.
Ideo q̄n sperma oratur / q̄nq̄it cū terra co-
ip̄is imp̄m / tunc coitus appellat / tūc em̄
ut tū corpus tūc dissolvit in aq̄ sumat / et fit aq̄.
In d̄m̄sione una / vñ haly. Soluto corp̄is et
coagulato sp̄us / sunt duo / sed h̄nt una op̄atō /
q̄ sp̄us non ogelatur / nisi cū solutō corp̄is
Nec corpus solvitur / n̄ cū congelatō sp̄us /
Et corpus et aia q̄n q̄nq̄it in finit / agit
uterq̄ in suum socum / q̄m̄leq̄ lex. h̄m̄. e.
aqua et terra / q̄ cū aqua terre q̄nq̄it cū
sua h̄ndi. et virtute / conatur eam dissolvē
nā facit eam subtiliōem q̄n prius eāt / et
reddit eam q̄m̄leq̄ sibi / q̄ aq̄ est subtilior

terra. Similiter facit aia in corpore et eodem modo
 inspissatur aqua in terra et fit q̄similis terre
 in densitate / q̄z terra spissior ē q̄m aqua. Ideo
 int̄ solucōm corporis et coagulatoz quibz no ē
 dūa t̄pis / nec diuersum opus in aliquo ita q̄
 no fit vnu sine alio / sicut no est int̄ aqua et
 terram in sua q̄nctōe diuisa p̄ t̄pis q̄d q̄ssat
 n̄l q̄ sepetur vna ab alia in eam opationibz
 sicut n̄ sperma hominis sepetur a sp̄mate mili
 eris in homi sui tortus / sic et eorum vnus est
 t̄m̄nq̄ vnu san / et vna et eadem opatio in fil
 t̄enit sup ip̄a dno. Ideo querimus d̄. Vtrum
 mixturam tortus n̄ot et genituram. Scia mis
 rent q̄ lat que mixta videntur. **S**ecundu
 e concepto dū terra in n̄q̄u soluit puluē
 et incipit de aq̄uō aliquidū seā retinē / tūc
 em agit masculus in feminā v azot in terram.
 Ideo dicit Anselmus / azotuli ad m̄ntem nō q̄q̄
 m̄t / nec m̄licies q̄p̄m̄t. Ḡnatio enim ē ex
 maribz et femine / et max̄. ex op̄ito / azotibz
 namq̄ feminas dūctibz / natura gaudz et fit
 ḡnatio vera. Naturas aut̄ alienis incepte con
 ugentes nat̄ne / qualem v̄itatem ḡḡni spe
 rat̄is. Coniuge ḡ filium tuū Gabr̄u / a te
 omnibz filiis tuis dilectorem / tū sorōe sua Bera
 que ē puella fulgida / suavis / et tenēa / Gabr̄
 tus ē masculus / et Bera ē femina / que / ip̄s om̄e
 dat / eo q̄ ex ip̄a est. Et q̄m̄s Gabr̄us s̄a
 rior Bera / ḡnatio tū non fit sine Bera / Gab-

rito ergo cum Beza gaudente / propter mortuus
e / nam Beza ascendit super Gabriam / et se in
suo oclusit utero / quod nichil penitus inde potuit
de ea / tanto namque amorem amplectata e Gabriam /
quod ipsum totum in sui nomen accepit / et in partes di-
uersas dimisit / et hoc est quod dicit Hieronymus / Quod
quod lat fuerat accepto sanguine mutat / Pallida mi-
grescit rubea diffusa nitescit. **T**ertium e
pregnatio / quoniam terra dealbat / durante namque aqua /
terra crescit et multiplicat / et augmentatio non ex-
lis inde generatur / tunc oportet te terram demum
abluere / et igne calido dealbare / unde dicit Hieronymus / Accipit
quod descendit ad fundum vasis / et abluere ipsum cum
igne calido / quousque auferatur eius nigredo /
et recedat eius spissitudo / et fiat ab ea euolutio
additio humilitatis / donec eueniat calyx minimus
alba / in qua non erit macula / tunc enim terra
ad vitam recipiendam est habilis et pura. **T**o dicit
Hieronymus / Firmans mutatum pregnatio spiritus
patrum. **Q**ue bene purgantur corda pace ligantur.
Quartum est ortus / quoniam firmatum aie / quoniam
quoniam in corpore terre dealbatur / ita quod vni fiant
sua et colore / tunc enim natus e lapis in in-
vitam sempiternam / quod tunc spiritus in corpore / anima
mediante / coniungitur / huiusmodi e quod dicitur / que ut
dicit Hieronymus / fit cum putrefactione et miorio / Et miorio
est subale in spisso coniungitur / et animam cum corpore
coniungit / Putrefactio vero est assare / tunc / et nig-
rare / quousque in finem coniungitur / et fiant vnum

et non sit in eis diuersitas neque separatio / sic non
e separatio de aqua / mixta aque / tunc conabitur
spissum retinere subtile / et conabitur anima pugnare
cum igne / et pati ipsum / et conabitur spiritus nullum alium
natus in corpore / fundi cum eis / Ideo dicitur azechiel
Quatuor pugnati pducit stercore natum / Nat
vita datur non natus vita negatur / **¶** **¶** **¶**
e nutritum / quia fetus extrahitur / non nisi lacte
nutritur et igne / parte et paulatim / In puerulo
e / Et quanto magis esunt / possibiles confortatis / in in-
uetutem deducitur / in qua pueri / sibi sub-
sistat et sufficit / Et sic oportet te in hac opone fa-
cere / Sciens quod absque calore nihil unquam generatur / et
intensus calor perire facit / Et frigidum balneum
oppositum fugat / Per temperatum vero balneum et
suauem ac ignem lenem / corruptentes exoluntur
corpius huiusmodi / Ideo dicitur azechiel / postea mittit
quod natum huiusmodi / Ignis atque superat / fornax ali-
meta ministrat / Hinc etiam natus lapis in ap-
pellatus / unde dicitur propheta in libro / E. honorate regem
ab igne venientem / dyademate coronatum / et ipsum
illuminate / quousque ad etatem veniet / et postquam / et no-
lite ipsum obire / nec frigetis obirendo nimio igne.
| quoniam superius pronotantibus ad incontinentiam / auferit
a vobis regimen suum / cuius pro sol / in vobis huiusmodi /
que portantur ventus in ventre suo / et nutritio
eius est terra / Nutritur autem suo lacte et spina-
te / ex quo fuit ab initio / Imbibat quod sepe et se-
pissime / parte et paulatim suo / quousque
bibat quod sibi sufficiat / Hinc autem ut dixi. huiusmodi

erit corpus cū retinendi tinctam / et eū tinctū
cū faciendi appere colorem / et color eū cū dem-
onstrandi tinctam / in qua ē lūme et vita nāc
unde h̄ est via ita brevis / suma p̄fatio rei / et q̄
sumato totius magister / O hūc amice sing-
ulariter dilce / per ea quē dā sunt / facile potes
intelligē vba obscura p̄horum / et cognosces oē
in eo quē h̄e / q̄ nullū est magisterium / n̄ illū
q̄d dixi / Tam enim habes corpus solutū / et
ip̄us ad p̄nam mām redūctū / Deinde h̄es
ip̄us in terram quā sionem / postea terre mīgre
dealbatoem / et in aēm leuigatoem / q̄ tūc dispa-
lando h̄mūdū / que in eo inueniūt / fit aerem
q̄d ascendit / et terra remanē calimata / et tūc
est ignee nature / Et habes quē sionem aīe cum
corpe / Et etiam mixturam aīe corporis et sp̄s sūt
et quā sionem ip̄orum ad mūtem / et accip̄ ang-
metatōm tantam / cuius utilitas maior ē / q̄ poss
perire aliqua rone / Explicit thāmus p̄fatio

Tu nobis edocto si quicquid credis amico
... Quidā Quidā tibi quicquid potes plurima vita
tūc tibi longe hōmīa magna fuge
Deum plurimū fulmen ab aīe venit

Ignem p̄terea tūc h̄e finis utin
Perire cū meritis ē suffi. h̄e

Centenarius

Illi doctrinam sanam tibi porribo binam
Summi thesaurum tene mete deu foris auct
Hanc amplectare tibi ne ducatur amare
Vincla dissolue sapientum daa renolue
Primito alkimmiam discas discas qz p illa
Quos vis quitoes capies qz res et honores
Fallit stultos ars p pblemata multos
Que solunt metes stute dei sapientes
Hanc ars optatur a plibz hys quoz datur
Quos deus acceptat du thimine ceptus
Hec ars est rara brevis atqz levis qz rara
Et oplemetum tibi dant vñs qz tentum
Ars una posat rem qua quinis bn noscit
Hanc aptant plura re res est h in una
Illi nec similis e est precio qz vñs
Nec qtepnda na p fiat illa stipenda
Hanc tu fixare debes et in igne domare
Sic qz ostendat et rursus ad infima tendat
Dissipa rem captam pulis hao p rem sat apta
Levis extractam sic massa qtere fram
Appa re levis qz fit vasis in amenis
Que du calcatur in adeptis adamatur
S; du fixatur h res et in igne moratur
Hanc tegit umbra sua rem sta quinta
Omnia que nigit si fundit omnia fundit
Et cu sit fixum no suscipit h nisi fixum
H res aptatur si se fixata rigatur
H res fixat si cum rebus sociatur
H res ex actu dnm fit pulvis in tactu
Simplex coros subtilis erit piosus

igne si spernit et ad sublimia vergit
 Intrans tunc egra na corpora reddit alegia
 35 Regnae pressos facit atq; recube fessos
 Hinc arti forma mundi e rissima norma
 Nec attempte natam in comitetur
 36 Que no festine sed tps ordine fine
 Lympham ^{serum} humorem tunc qungit et ignem
 Aiptura fingit res quita supneit illi
 39 Que iubet intrare mixtam qua variare
 Debet fermentum p consimile specierum
 Consergit nullq; vntu in semine fructus
 41 Nec fit matris quicq; in semine fructus
 Unica nascentu sba fertur et omni
 Gignitur ex reliquo corpore si sit in illo
 42 In quo du moitur seme fructu dare fertur
 Sic abus in stomacho fermentu suscipit intro
 Qd puru est sepat et idem p mebru coaptat
 Seme et huma puru de sanguine natum
 Venib; extractum omnes cellula sumptum
 Semineo innotum in semine fit velud omni
 43 Dat calor immatus puru de pab; huius
 Exterius format pellem p intima normat
 Mestruis huc pastio do. suis epito assit
 44 Fermentu q; rei res e si pueniunt rei
 vlt ppo sine quo nil fermenta ab ipo
 Pueniunt fermenti innotum cu puenit mixti
 45 Includit pellis vntu sua proposit ut illis
 Ars pro pelle petit du nam sequit vas
 Ops metallino p seme qd caput intro
 Qui celu voluit pblemata tuta i soluit

Corpa que fingit. flumini res fixa resurgit
Nam dunt minime qd pmaet absq quiete
Si terra defendis tuc ome volatile pendis
Illud faciat h. soluitur h. qz domatur
hec sunt que fingit qd substat qd qz tingit
His aut natura lymphis rebis extrahit. extra
hec sunt secreta quis gaudebit sine meta
Quatuor ex uno sunt et quatuor unum
Du corrupunt simul h. ars excipit unum
Qz hui purgat. format ventre locatur
hinc na datur duplex et multiplicatur
ut sublimat obs captus / lymphis solutus
Et sublimatq pns ether et inde solutus
Quale sit ut tantu pns et post rppice qtu
Quale petit mediu partes ut claudet facim.
Que res fixate sursum mittit simul a se
Pulvis bulens telon si sit hui tritus
Soluit / exhaustus lapidesat ut qz haustus
Tartarea fundi queat ut ps inclita mundi
Qd maet est fixum du transit cit hui lipum
Suscitat h. rursim / suat hui h duo cursim
Distant ut ptingit lymphas totum que sit
Non for ut vasa. ut forma qualia prima
Quoz vni ex reliq. nascit. quodamo cito
Imgit dulcorat fundit purgat qz decorat
Dese consurgit sine se nup qz resurgit
Surge qz posat flame fometa deposit
hinc petra divina fluit alba h inde citra
Nra nempe mina una e elata carina

sa.

In uripe

100.

Exaltatus ego sis super omnia dego
Nomen scripta nego fides ea q tibi lego
Ars qplemetu sub breuib hys cape centu
Est fons in hmis cui latet agnis in ymis
Evolat in ymis nisi clausis undiq rimis
Ex pma vena ps roris surgit amena
Si h contuete qd qgnit est aqua vite
Cu corpus nite pinge deniq rite
Efficitur gratum prio sudore renatum
Reddit altatum corp prius obtenebratum
Glia sit dno qui trinus regit in uno

Chrio Inslei . r e ps . Inbe

Pntagonis vatu capud et Rex qatulatum
Qui post hmeton fama triplat locupletum
Felix athleta rex phlos q propheta
Phlos q viros ad se vocat undiq viros
Ars h q tara pateat q marec avara
Et carne vatu sit vno postentatum
Precus Insleus pur phlus Nazareus
Nobilu genitus hermetis in arte peritus
Iste deus moru fecit agmen phlor
Et docet in sompnis vbu qd no sap omis
Arborem fermen etm qrupie germen
Fruet nuncq qui degustant vnu
Arboris ex messe potest tibi fructu abesse
Dant qms sales quib indiges r sata iures

Samel . 2 .

Alii sis expertus et puenias hñ certus
 Sed te magnorum doceant exempla viroꝝ.
 Agmina grecoru de Troia philosophoru
 hic informans q̃ plantans no morans
 Vexatus cura fugiens que sunt nociva
 Omne Rex quesivit qui totu scibile scivit
 Sic quid per visum sit Aristlee tibi visum
 Quam qd̃ vidi non debz ab arte recidi
 Nam vos insopnes hoies vidi mar omes
 Mundu tractantes sitos et in ampie natates
 Ben male vnetes manibz q̃ mares abutetes
 Et platamistis in paucis m. hñ quistis
 Nature luctu labor est vñ sine fructu
 Nec erit hic ee q̃ senna st̃ sñ messe
 Si sapiens eet quis vñ tamen abesset
 Cresceret et soboles sterili pro sine proles
 Effens domini tuitis ex arte marini
 Cantator veni capud et Rex postea cleri
 Me cū his quino misit regi q̃ marino
 Hinc informandum plantadi lege docendum
 Cumq̃ deo recti finimꝝ nos inde pfecti
 Rex rex meritis t̃pit maris illico dixit
 Id quid iurastis an si cū pace venisset
 Musis consultis en dicite q̃ michi vultis
 Inquit Aristleus rudens vir iubilans
 Norma ingioru capud et Rex phlorum
 Nos ad te misit bona qm̃ tua cresce visit
 Consens elisit mala nā tua nescia risit
 Iussit nos ferre tibi omnia in pima terre

pythagor
 Ansis Aristleus

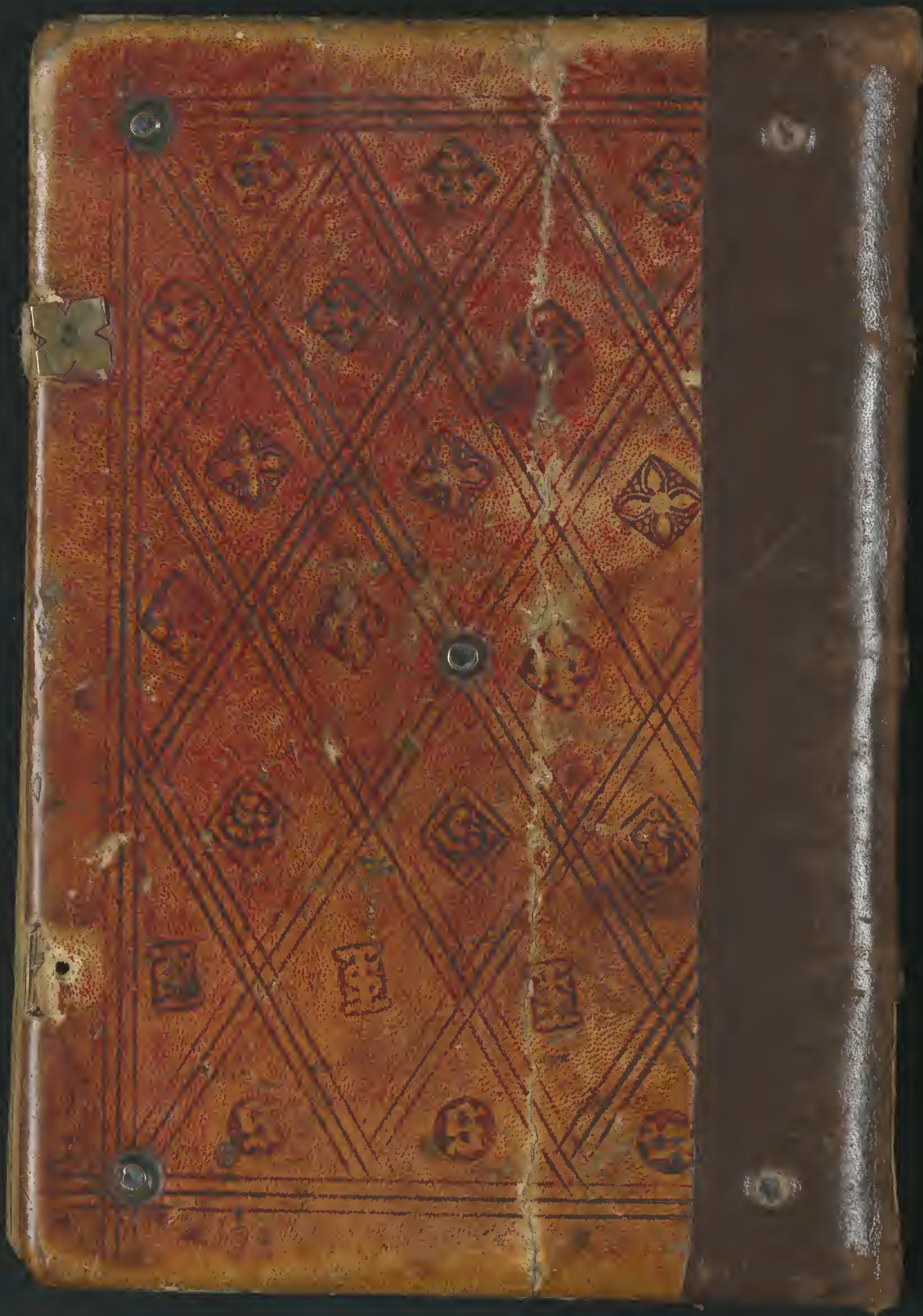
Munus consultu munus tu. no. s. oculum
Calui pagamoru metues Rex arte magor
Callidus aduipit sibi qui male astia pnnxit
Vandite vos munus michi h. nel no vint vn
¶ Tunc sibi videt Aristens et boi ppondet
Mudi Rex stugni regis consilia magni
Vsqz paritatem Rex gignendi qualitatem
Artem plantadi qz modu plante qpiandi
Ex qua qui gmedit no esint et mala medet
¶ Rex ait impium vos regis in vire tubum
Est h. si verum michi fertis maxia reru
Voxibus hinc satire tua nescia te volo fac ^{est aristot}
Rex male repisti nec res gignere scisti
Cum maie impisti qz marem qnare neqsti
Gignens non verus res. quo gignis speras
¶ Rex maris incestu cupiens opesce gestum
Natus venis aut. astine cognia veris
Que mala sut sciste qz gignedi modus iste
Est. que tu facis dxi rex edocearis
Veruna p tucta gaudz maie fema nuta
Aptes naturas. sic multiplicas creatas
Gaudet natia cu fuam. sua iura
Et plant pme. qz succubut creatue
Contrario iure mstedo modos genitue
¶ Fuit qfultus rex isto dogmate fultus ^{natura e oley}
Coposum napte ^{est aristot} die quo natum apte ^{videtur male}
Informas regem dxi mo suscipe legem
Duc in tis natum pueris tuct panatu
Rege suo mite in nato dante thalrite

Tunc quesiui cōsortem quā bñ scia
 Est ubi dicit soror eius dea q̄ beva
 Post hūc quā manū q̄ vgo candida suans
 Rex maris admīrās ait hūc. & corpe q̄rns
 Cūo fas magis es. cū nōme ei⁹ bñ musēs
 Quē mea mōrno dānit dūc dūo
 Dīs me natal⁹ docuit mos et gēntalis
 Sturpe maris q̄ gēra p̄cessit femīa ven
 Cūe manū emēdat spēm q̄iosa q̄ tendat ^{spec. p̄ cedat q̄ intēplicit}
 Est via nō alia quā sit res anathāsia q̄ p̄ sola quā h̄ spēs vgo corpti ^{indūmēdū}
 An nō rex inquit frēm mea filia linquit ^{equat. deo m̄ pietū}
 Quid p̄s hūc. uel eā si nō facis h̄ pharisea ^{duipa}
 Cōmūgam teneām fr̄ mīscēdo mīnūgam ^{factū ut mēdān}
 Nōn aliter veram h̄ rem facis inde thūmeas
 Iūnge deo dūam q̄m q̄ saluet vīam ^{vīos caucia / vīosq̄ subp̄tē}
 Rex maris et dīs ait. vpor fiet alius ^{vīosq̄ vīam}
 Annq̄ vporē vir dūit mōre sororē
 Est similis mōris dūi mēdāstē p̄mōis
 Mōre suo vādām quā sit mīssit p̄r adam
 Quare forte dēi plūres sūm⁹ et pharisei ^{duipa}
 Hīs si mōdatis res p̄ares arte beatis
 Felix rex fueris. fortue dote fueris
 Iūpis et argus eris. inimicis ut dūeris
 Omne scy stantes mīchi dūcū impīentes
 Quid tibi de mīcu vīs. iam desine fati
 Hīs dūi mīti q̄ mībet haya cabrati
 Ex hac forte manū nos vīctēs māmāis
 Nōn enādemus. qm̄ cōmūgam faciēm⁹
 Cōplānit q̄rati / q̄ mīpsit filia fratri

Ipa du sunt. mox filius inde mortuar
 Rex maris intus ait artibus infatuato
 En vis. heu de vos morti ia qe pseudo
 Sic pollicebam mala atigit ut metuebam
 Tunc antro retro nos claus ante tetra
 Hic supra ostendit hinc nos no rea hypo
 Denas tormeti tribus in domibus qe tenti
 Simis omniis tunc. ego denas dixi
 Cur tam festine rex torques nos su sine
 Desine tranquille qe vinet filius ille
 Qui gens ad votum supab culine totum
 Da desponsata nob tantum natam
 Rex int impius et ent mea filia finis
 Num vultis natam in vos occide gratam
 Cur rex infestus vis nob esse molestus
 En sponsam dona qe fient celica dona
 Celi natura regit omnia dogmate pura
 Et omni fortune solis contine qe hinc
 Nam pariet vingo mare suffic et sibi prius
 Rex exarduit ip vix admittit quinit
 Filia int regis ut posat regla legis
 Mansit toclusa nobis ante trusa
 Otto dies ginta manet h centia quinta
 In tali queta ferueti mansum estu
 Tumbaco fieri tenebrae ponde fieri
 Tempus cessis et nob max. fessis
 Miragras iuste rex in sompnis videt
 Subsidm dante nata regl vegetantem
 Mox regi qe fieri denadas qe leti
 Et iam vinat ei natq mire. Ater tunc
 statim fess. in magni aurea No massa reb et.

**Ms
Rh
172**

Haec est obfona fignentum nam fignia

Haec est obfona fignentum nam fignia

Haec est obfona fignentum nam fignia

Tercio e tunc nos pulvis cu a cu melle et eos tunc melle et amalgamae ac
 mell. hanc ut sunt flum. sicut cera. Ambra aut melle. no ad alu. fuerit ut sunt flum.
 p ad alios fues in aquis ut alios. et h. d. melle. et no melle.

Nonum. qd pta coram et pta. actione pta. demerit et abnt
 ad. ut. ex. et. regim. adimulatur in hermete. qm. e. ad nam
 qm. e. ad nam. in. a. resolutio. in. aere. lenigatio. in. terram.
 regressio. fit. calcinatio. solutio. in. alembic. distillatio. in. q.
 in. coagulando. Et. h. g. regim. coagulatio. se. hnt. ut. ubi. omni.
 desunt. alim. melle. et. qm. p. ad. pta. melle. abnt. et. d. pta. ut.
 calcina. ad. pta. pta. ad. distillatio. in. alembic. ad. coagula. qm. e. melle. hnt.
 in. d. pta. e. sol. ut.

Altor. nisi. in. m. vapor. tunc. e. cuncta. nalia. p. pta. nalia. f. pta. sic. opaco.
 pta. nalia. corp. pta. ingredit. que. in. alios. corp. et. si. velles. melle. qm. e.
 pta. nalia. corp. pta. exierit. et. in. cetera. f. pta. ascedit. et. p. pta. nalia. in. corp.
 pta. redierit. melle. pta. in. hac. arte. hnt. ambe. pta. pta.

Tercio. qd. alibi. no. solu. fit. altaro. in. aqua. tunc. e. cuncta. nalia. in. pta. qm.
 fit. melle. seu. citati. in. simplici. citati. resolutio. et. tunc. e. pta. nalia. citati.
 qm. e. demerit. nalia. coquato.

Ergo. qd. corp. hnt. est. qm. e. pta. ad. pta. qm. e. magis. fit. aerea.
 et. subat. a. suo. qm. e. p. a. pta. ut. aqua. pta. liquefactio. et. h. fit. pta. distillatio. in.
 melle. ut. ut. pta. f. pta. qm. e. pta. in. no. f. pta. in. melle. ut. ut. pta. f. pta. in. melle.
 qm. e. melle. et. a. sua. tunc. melle. aerea. et. subat. et. illa. tunc. melle.
 pta. ut. ut. ad. p. in. corp. melle. erat. occultu. et. hnt. melle. melle.
 pta. qm. e. pta. et. melle. pta. est. distillatio. tunc. melle. p. pta. et. corp. et. pta. pta.
 qm. e. melle. pta. pta. pta. melle. et. postea. melle. pta. pta. pta. pta. pta. pta. pta.
 pta. pta. melle. aq.

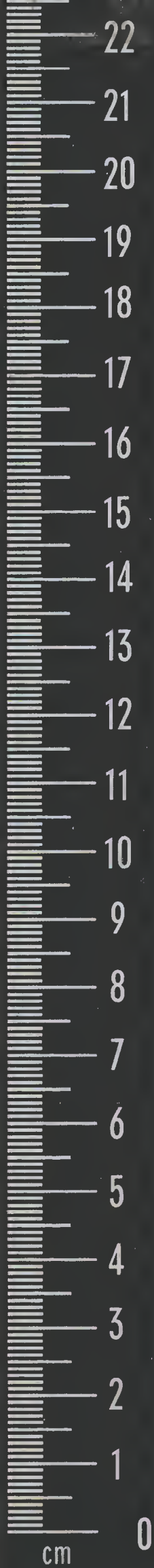
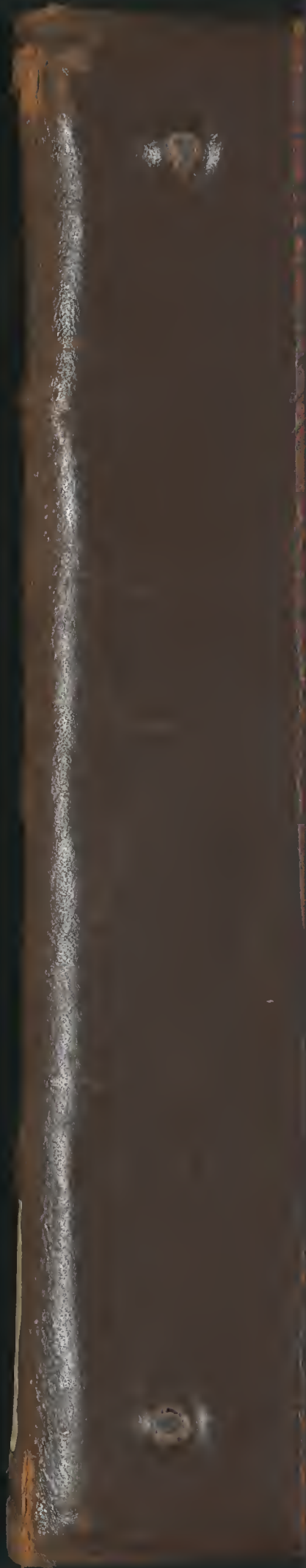
Auror.
 Albi. melle. melle.
 libor. pta. melle. melle.
 pta. pta. pta. pta.
 lib. pta. pta.
 Auror. melle.
 pta. pta. pta. pta.
 pta. pta. pta. pta.

Ergo. qd. corp. hnt. est. qm. e. pta. ad. pta. qm. e. magis. fit. aerea.
 et. subat. a. suo. qm. e. p. a. pta. ut. aqua. pta. liquefactio. et. h. fit. pta. distillatio. in.
 melle. ut. ut. pta. f. pta. qm. e. pta. in. no. f. pta. in. melle. ut. ut. pta. f. pta. in. melle.
 qm. e. melle. et. a. sua. tunc. melle. aerea. et. subat. et. illa. tunc. melle.
 pta. ut. ut. ad. p. in. corp. melle. erat. occultu. et. hnt. melle. melle.
 pta. qm. e. pta. et. melle. pta. est. distillatio. tunc. melle. p. pta. et. corp. et. pta. pta.
 qm. e. melle. pta. pta. pta. melle. et. postea. melle. pta. pta. pta. pta. pta. pta. pta.
 pta. pta. melle. aq.

p. pta. melle

Tercio. qd. corp. hnt. est. qm. e. pta. ad. pta. qm. e. magis. fit. aerea.
 et. subat. a. suo. qm. e. p. a. pta. ut. aqua. pta. liquefactio. et. h. fit. pta. distillatio. in.
 melle. ut. ut. pta. f. pta. qm. e. pta. in. no. f. pta. in. melle. ut. ut. pta. f. pta. in. melle.
 qm. e. melle. et. a. sua. tunc. melle. aerea. et. subat. et. illa. tunc. melle.
 pta. ut. ut. ad. p. in. corp. melle. erat. occultu. et. hnt. melle. melle.
 pta. qm. e. pta. et. melle. pta. est. distillatio. tunc. melle. p. pta. et. corp. et. pta. pta.
 qm. e. melle. pta. pta. pta. melle. et. postea. melle. pta. pta. pta. pta. pta. pta. pta.
 pta. pta. melle. aq.

hnt. melle. pta. pta. pta.
 hnt. melle. pta. pta. pta.
 hnt. melle. pta. pta. pta.

KODAK Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2000

Kodak
LICENSED PRODUCT

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
1	2	3	4	5	6	7	8	9

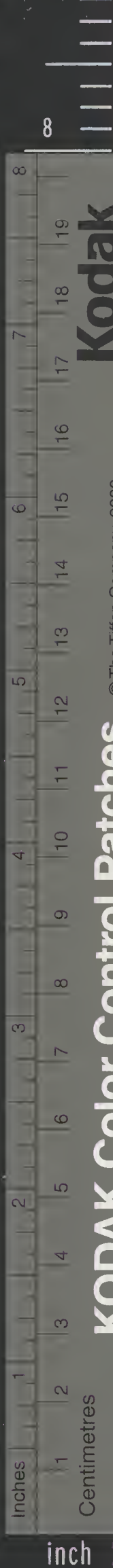

fitates tollit de
me met purga
fibris et pphra
linaton ignis / e
et Demor et fa
albim rubeum
innat Nam lu
tingente / quia
ter h. ignis dici
rable lumen in te
Et si nubes sup
coru intima de
absulm mger
naton r cu spu
impuro / qu om
vapores sa odore
ethiogenea / et
Igne me exama
quitas / et idem
Edixisti nos in
sepabis pssim
dms / Veru liq
quesit et in aet
verit / Onp h.
predic quedam
amprato ul m
rificato / a qm
patur / Ipe en

cm

0

inch

Kodak
LICENSED PRODUCT

KODAK Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2000

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
------	------	-------	--------	-----	---------	-------	---------	-------

